

Polonya hükûmeti
Norveçe 4000
asker gönderdi

AKŞAM

Lloyd George, İngilterenin
harbi sevk ve idare tarzına
şiddetle hücum ediyor

Sene 22 — No. 7737 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 6 Mayıs 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

B. Mussolini ansızın tayyare ile meçhul bir semte hareket etti

Amerika Italyanın teminatına
rağmen Akdenizde her dakika
hâdise çıkmasından korkuyor

*Matin: "İtalya bir gün Alman usulü
habersizce harbe girecek,, diyor*

Amerikadan Akdenize hareket eden Washington vapuru kaptanına
yolda iken harp Akdenize sirayet ederse ne suretle
hareket edeceğine dair talimat verildi

Almanya için mağlûbiyet mukadderdir

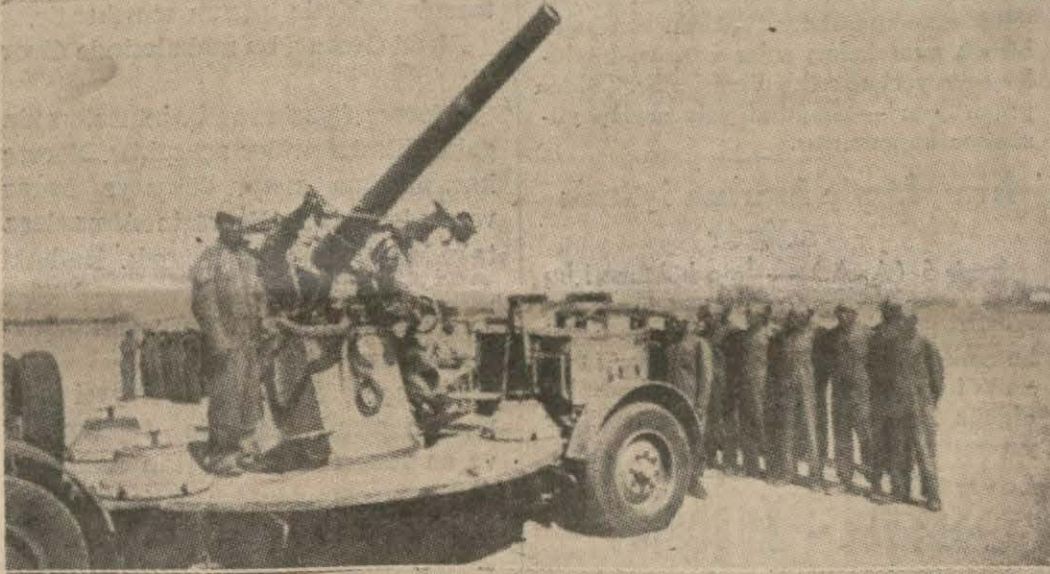
Memlekelerini, hiç lüzum ve me-
buriyet yokken öldürücü bir harbe sür-
rükleyen rejimler tam karşısındaki
asıl düşmana hücum etmek cesaretini
kendilerinde bulamayınca, uzun sü-
ren, hareketsiz geçen bu çetin harbin
tümitsizliğinden milleti kurtarmak, ona
zaman zaman dayanıklılık şiringası
yapmak için kolay zaferlerin heyeca-
nını ararlar. Kimseye zarar dokun-
mayan, zayıf bir memleket kurban
edilerek elde edilen bu zafer içinde di-
şarda azami istismar olunur. Dahilde,
hiçbir şeyden haberi olmayan millet
kurtuluş zaferinin yaklaşığına hük-
meder, yeni fütuhattan karnının biraz
daha fazla doyacağını sanar. Harifte,
her tarafa saldıran, her yerde galebe
çalan bu müthiş kuvvet karşısında hiç
kimsenin mukavemet edemeyeceği fikri,
bin bir vasıta ile ortalığa yayılır. Se-
yirci kalan diğer memleketleri korku
ve dehşet kaplar. Harbi, cepheye değil,
başka yerlerde, başka hilelerle kazan-
mak yolunu tutan bir devlet elinde
en kuvvetli silâh, sinir ve propaganda-
dır.

Almanya işte bu yolun üstünde ve
bu usullerin üstadıdır. Norveğin işgali
tarzi, ve bu işgalden sonraki propa-
ganda şekilleri, her bakımdan, gafil
ve zayıf şikâr avına çıkmış yirtıcı ve
aldatıcı bir kuvvet karşısında bulun-
duğumuzu gösteriyor.

Almanya daima aldatarak muvaffak
olmuştur. Onun pençesine düşenler,
hep onun tathî sözlerine inananlardır.
Avusturyanın istiklâline dokunmaya-
cağını kaç defa ilân etti? Çekoslovak-
yanın tamamiyetini Münih'te hem
Mussoliniye, hem İngiliz, fransız Baş-
yekillerine resmen temin etmedi mi?
Polonya ile dostluk ve ademi tecavüz
muahedesi imzalamıştı, Danimarka ile
imzaladığı ademi tecavüz paktının da-
ha mürekkebi kurumadı. Bitaraf kalan-
lara asla ilişmeyeceğini, harp başladıktan
sonra Hitler her nutkunda söyledi.
Zavallı Norveç hem bitaraf, hem silâh-
sızdı ve Almanya, kendi limanından
demir veriyor; kara sularından alman
kaçakçılığına göz yumuyordu. Bunla-
rın mükâfata, içerden hile ve casusluk,
dışardan baskınla Norveğin ansızın
işgali oldu.

Necmeddin Sadak

(Devamı 10 uncu sahifede)

Yukarıda: İskenderiye civarında tayyare dâfi topu atış vaziyetinde
aşağıda: Ses dinleme cihazları

Vaşington 5 — Amerika, Akdenizde
vaziyeti elân pek gergin addetmekte
ve, İtalya tarafından verilen temina-
ta rağmen, her dakika hadiseler çık-
masından endişe etmektedir. Hariciye
müsteşarı B. Welles gazetecileri kabul
ettiği zaman Avrupa harbinin başka
mıntakalara yayılmak istidadi göste-

rip göstermediği hakkında sorulan
suale karşı hiç bir şey söylememiştir.
«Son telgraflara göre vaziyette düne
nazaran bir değişiklik var mıdır?» su-
line karşı bir müddet tereddüd ettik-
ten sonra vaziyetin henüz pek karar-
sız olduğunu söylemiştir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

**Bütün bitaraflar ciddî
tedbirler alıyorlar**
Yugoslavyada kısmî seferberlik
**Hollandada naziler arasında
yeni tevkifler yapıldı**

Londra 5 — Norveç hâdisesi bütün
bitarafların gözünü açmıştır. Alman-
yanın, Norveçteki Quisling gibi, kale-
yi içinden fethetmek için bir takım
adamlar kullandığı meydana çıktı-
ğından her hükûmet nazilere âlet
olanlar ve şüpheli unsurlar hakkında
tedbir almaktadır. Sunday Dispatch

gazetesi diyor ki:

«Bitaraflar Norveçten ibret almalı-
dırlar. Bunlar ya Almanya'ya boyun
eğmeyi ve esareti kabul etmeyi, yahut
istiklâllerini ve bitaraflıklarını koru-
mak için müttefiklerle birlikte hare-
ket etmelidirler.»

(Devamı 10 uncu sahifede)

Narvikte muhasara çenberi sıklaştırılıyor

Namsostan vapurlara bindirilen müttefik kıta-
at daha şimalde başka noktalara ihraç edildi

*İngiliz tayyareleri yalnız bir hava meydanında 40 Alman
tayyaresini tahrip ettiler. Almanların Namsos ve Roros'a
girdikleri bildiriliyor. Norveç Hariciye Nazırı Londra
radyosunda mücadeleye devam edileceğini bildirdi*

Londra 5 — Norveçte harp devam
etmektedir. Namsostan alınan kıtaat daha
şimalde başka bir yere çıkarılmıştır. İn-
giliz kıtaatının Norveçten çekildiğine dair
Almanlar tarafından işae edilen ha-
berler tamamen asılsızdır. İngiliz ve Nor-
veç kıtaatı birlikte hareket etmektedir.
Norveç Bşkumandanlık karargâhı Nor-
veğin şimalinde bulunuyor. Londra rad-
yosu yaptığı bir tebliğde şu noktaları te-
barüz ettirmiştir:

1 — İngiltere Norveçten askerini çek-
miyecektir, 2 — Norveç kumandanlığının
harpten vaz geçtiğine dair Berlinden işae
edilen haberler katıyen asılsızdır. 3 —
Cenuptan alınan müttefik kıtalar başka
noktalara nakledilmiştir. 4 — Trändhem
etrafındaki kıtaatın çekilmesi buradaki

mevzileri muhafaza etmenin çok güç ol-
masından ileri gelmiştir.

İngiliz tayyarelerinin faaliyeti

Londra 5 — İngiliz tayyarelerinin
Norveçteki Alman hava üslerine taarruz-
ları çok müessir olmaktadır. Tayyare
meydanları hemen kâmilen tahrip edil-
miştir. Oslo civarındaki Fornbu hava
meydanı o kadar harap olmuştur ki aha-
linin buraya iki kilometreden fazla yak-
laşması yasak edilmiştir. Yalnız burada
yerde bulunan 40 Alman tayyaresi tah-
rip edilmiştir.

Narvikte vaziyet

Londra 5 — Narvik civarında şiddetli
muharebeler devam etmektedir. Burada
şiddetli bir kar fırtınasının da hüküm
(Devamı 10 uncu sahifede)

D. N. B. ve Havasın uydurdukları haber

Yunan hududunda tahşidat yaptığımız
hakkında verilen haber doğru değildir

Sofya 5 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Yunan hududunda Türkler tarafından
yapılmakta olan mühim tahşidat,
Bulgar hükûmet merkezinde şiddetli
bir endişe uyandırmıştır. Siyasî ma-
hafıl, Türkiye tarafından ittihaz edil-
miş olan askeri tedbirlerin çok ciddi
bir hadise teşkil eylediğini söylemek-
te ve Bulgaristanın bu yolda bir ha-
reketi icab ettirecek hiç bir tahrikte
bulunmamış olduğunu ileri sürmek-
tedir. Türk askeri hareketleri, şüphe
yok ki, Şarki Akdenizdeki İngiliz faa-
liyetle alakadardır. Sofyada, Türki-
ye tarafından ittihaz edilmiş olan as-
kerî tedbirlerin İngiliz hükûmeti ta-
rafından ilham edilmiş bulunduğu
zannedilmektedir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

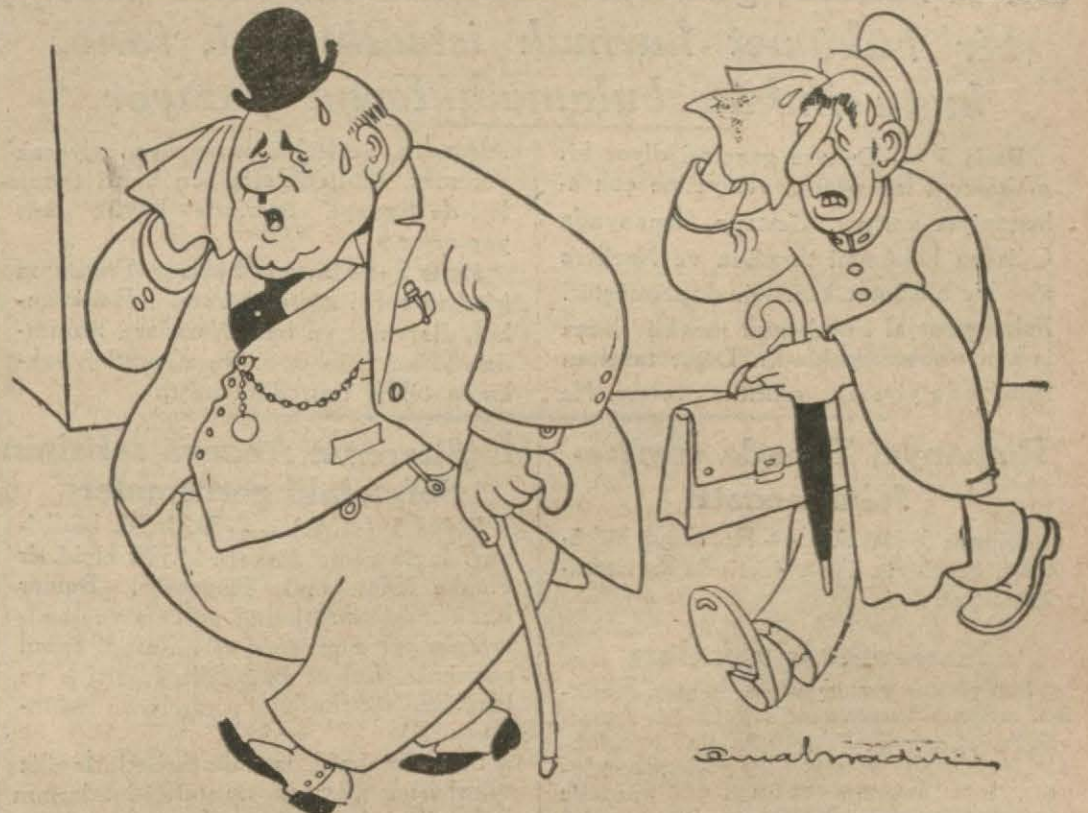
Dikkatler:

Şüphe

Hususi mekteplerde teftişler yapılmış.
Talimatnameye uymayan ağır
cezalar verildiği anlaşılmış. Bu halin
önüne geçilecektir.

Bir de talimatname kontrol edilse...
Acaba ihtiyaca tekabül etmediği
için mi hususi mektep muallimleri
böyle kendiliklerinden harekete me-
bur kalmışlar?...

Şüphelenmek ve her usulü, her ni-
zâmı — her müessesesi gibi — müte-
madi kontrol altında bulundurmamak
iyi şeydir.

Otomobil tensikatından sonra:

— Günler mi kısaldı Allahâşukna Mehmed?...

— Hayır, yollar uzadı bayım!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

B. Mussolini ansızın tayyare ile meçhul bir semte hareket etti

Bir Rumen gazetesi, B. Mussolininin (Balkanlarda sulh ve müsalemet) politikasını bozma niyetinde olmadığını bildiriyor

Paris 6 — Romadan alınan haberlere göre B. Mussolini bugün ansızın tayyare ile meçhul bir semte hareket etmiştir.

Bir Rumen gazetesi, İtalyanın sulh ve bitaraflik siyasetinden ayrılmıyacağını, B. Mussolininin takip ettiği «Balkanlarda sulh ve müsalemet» politikasını bozma niyetinde olmadığını yazmaktadır.

Hitler Oslo'ya gitti

Almanlar, Narvikte mahsur 5000 Alman askerini kurtarmak ve Şimali Norveçi işgal etmek istiyorlar

Paris 6 — Stokholmdan bildirildiğine göre Almanlar Norveçe asker ve harp malzemesi göndermeğe devam ediyorlar. Maksadları, Narvikte mahsur bulunan 5.000 Alman askerini kurtarmak ve şimali Norveçi de işgal etmektir.

Şimdiki halde Alman kumandanlığı, hava hücumları ile müttefikin kıtaatının Narvik etrafındaki sıkı çemberini gevsetmeğe uğraşiyor, müttefikler, devamlı bir surette Narvikteki Alman mevzilerini bombardıman ediyorlar. Bu haberi veren Ordre gazetesi B. Hitlerin 3-4 gün evvel Oslo'ya gitmiş olduğunu yazıyor.

Stokholm 6 — Trömsödeki Norveç radyosunun geceki neşriyatına göre, müttefikin kıtaatı Narvik muntakasında büyük bir faaliyet gösteriyor, Cenupta Norveç müfrezeleri, Almanlara büyük ziyatı verdirmeye devam ediyor. Andersnes ve Namsostan çekilen müttefikin kıtaatı şimali Norveçe nakledilmişlerdir.

Alman - İtalyan taarruz plânı akim kaldı

Paris 6 — Zürihteki Deyli Ekspres muhabirine göre müttefiklerin cenubi Norveçten çekimleri Almanlarla İtalyanların müsterek taarruz plânını suya düşürmüştür. Almanlar ile İtalya, müttefikleri, muhtelif cepelerde meşgul etmek istiyorlardı. Eğer bu plânlarında muvaffak olsaydı, Almanya ile İtalya müstereken harekete geçerek İsviçre işgal edilecek ve Majino şimalinden ve cenuptan hücumu uğrayacaktı. Bu büyük taarruz esnasında İspanyol kıtaatı da Pirene dağlarından taarruza geçecek ve Fransanın Tulon, Tuluş gibi cenub şehirlerinin işgaline teşebbüs edilecekti. Fakat müttefiklerin cenbi Norveçi tahliye etmeleri ve esas cepheyi zayıflatmamaları, bu plânı suya düşürmüştür.

Yugoslavyaya yazı geçirmek üzere binlerce Alman turisti gelecekmiş

Belgrad hükümetinin bu habere karşı verdiği cevap Alman turizm şefinin hoşuna gitmemiş

Londra 5 — Alman turizm ve propaganda şefinin Belgradı ziyareti hakkında bazı haberler alınmaktadır. Bu cümleden olarak Alman propaganda şefi Yugoslav hükümetine, binlerce Alman turistinin yazı geçirmek üzere yakında Yugoslavyaya geleceğini söylemiştir. Belgard hükümeti bu haberdan memnun olmayarak, yalnız kadınlarla 15 yaşından küçük olanların kabul edileceğini bildirmiştir. Alman propaganda ve turizm şefi de bu cevabı beğenmemiştir. Çünkü bir hastalık bahane ederek acele Berlne dönmüştür.

Almanya İspanyayı da harbe sürüklemek mi istiyor?

Bir Fransız gazetesi kendilerine âlet olacak bir hükümet kurmak istediklerini, fakat buna imkân bulamadıklarını yazıyor

Paris 5 — Oeuvre gazetesi diyor ki: «Almanya İspanyanın vaziyetine çok ehemmiyet veriyor. Gestapo İspanyada Quisling hükümeti tarzında ve Nazilere âlet bir hükümet kurmağı düşünmüştür. Fakat general Frankonun mevkii buna imkân bırakmamaktadır. Diğer taraftan İspanyada yiyecek sıkıntısı vardır. Ne

Almanya, ne İtalya İspanyaya yiyecek veremez. Müttefiklerin son bahri tedbirleri de İspanya üzerinde büyük tesir yapmıştır.»

Paris 5 — Burada bulunan Fransanın Madrid sefiri mareşal Petain, Reisiçimhur, Başvekil ve bazı Nazılar tarafından kabul edilmiştir. Bu ziyaretler hakkında tebliğ neşredilmemiştir.

Romanya, Tunada seyrise-faini menetti

Bükreş 5 (A. A.) — Romanya hükümeti, geceyın Tuna üzerinde seyrise-faini menetmiştir.

Kızamıkçık vakaları

Son günlerde şehirlerimizde mektep çocukları arasında kızamıkçık denilen adı kızamık hastalığı görülmüştür. Bunda kızamıkta olduğu gibi yüksek ateş görülmemektedir. Tipik kızamıkta olduğu gibi vücudde kırmızı lekeler hasıl olmakta, fakat bu lekeler iki üç gün içinde kaybolmaktadır. Maamafih hekimler, hastayı yatağından 15 gün müddetle dışarı çıkarmamaktadırlar.

İngilterenin Ankara sefirinin Sofyadaki görüşmeleri

Sofya 5 (A. A.) — D. N. B. bildiriyor: İngilterenin Ankara büyük elçisi sir Hughe Knatchbull Hugessen, Bulgar Kralı tarafından kabul edilmiş ve İngilterenin Sofya elçisinin tertib ettiği kabul resminde, Bulgar Başvekil, Hariciye ve Harbiye Nazırları ile görüşmelerde bulunmuştur.

Siyasi mahafil, bu münasebetle İngiliz veyahud İngilterenin müttefik kitalarının Bulgaristandan muhtemel mürru meselesile alakadar sondaclar yapılmış olmasını müstebad görmemektedir. Vaziyetin bu inkişafı karşısında, efkârı umumiye sakin kalmakta devam etmektedir.

Başvekil Ankarada

İstasyonda birçok zevat tarafından karşılandı

Ankara 5 (A. A.) — Başvekil doktor Refik Saydam refakatindeki zevat ile birlikte bu sabah saat 10 da Ankaraya avdet buyurmuşlardır. Sayın Başvekilimiz istasyonda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ile Heyeti Vekile âzaları, Cumhuriyet Halk Partisi Umumi Kâtibi doktor Fikri Tüzer, Parti erkânı ve birçok mebuslar, Riyaseticimhur umumi kâtibi Kemal Gedeleg, ser-yaver Celâl, hususî kalem müdürü Süreyya Anderiman, Hariciye Vekâleti umumi kâtibi Numan Menemencioglu, Ankara Vali ve Belediye Reisi, Emniyet Müdürü ve Vekâletler erkânı tarafından karşılanılmıştır.

Ankarada iki zelzele

Ankara 5 (A. A.) — Bugün biri saat 7,20 de diğeri 10,10 da olmak üzere iki hafif zelzele kaydedilmiştir.

Aziziye tünelinin inşaatı ikmal edildi

İzmir 5 (A. A.) — Aydın hattı üzerinde yaptırılmakta olan Aziziye tünelinin inşaatı ikmal edilmiştir. Pek yakında merasimle işletmeye açılacaktır. Devlet Demiryollarına bir buçuk milyon liraya mal olan bu tünel ileride elektrikli trenlerin geçmesine de elverişli bir tarzda yapılmıştır.

Fırat yükseliyor

Bağdad şehri seylâp tehlikesine maruz bulunuyor

Bağdad 6 — Fırat nehri yükselmeğe devam ediyor. Telloza muntakası sular altında kalmıştır. Bağdad şehri seylâp tehlikesine maruzdur. Şehrin etrafında birçok muntakaları sular basmış, köylüler emin yerlere nakledilmişlerdir. Çölden geçen Şam — Bağdad yolu seylâp yüzünden kapanmıştır.

İran, İzmir fuarına iştirak ediyor

İzmir 5 (A. A.) — İran hükümeti bu sene fuara büyük bir pavyon inşası suretile iştirak edecektir. İran Büyük Elçisi bu maksatla şehrimize gelecek fuar sahasında beraberinde İran general konsolosu olduğu halde iki saat kadar tetkikler yapmıştır.

Sovyet - Yugoslav ticaret müzakeresi

Dalmaçya ile Odesa arasında vapur seferleri yapılacak

Belgrad 5 — Almanya ile ticaret müzakeresi geri bırakılmıştır. Buna mukabil Sovet Rusya ile müzakere iyi bir safhadadır. Yugoslav limanları ile Odesa arasında vapur seferleri yapılacaktır.

Moskova 5 (A. A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Salâhiyyetkar kaynaklar haber verildiğine göre, Yugoslav iktisat heyetinin, Sovyet Hariciye Komiserliği ile yaptığı müzakereler devam etmektedir.

Müzakeratın mevzuu Sovyetler Birliği ile Yugoslavya arasında bir ticaret ve iktisad muahedesi ile kliring anlaşması ve Yugoslavyadaki Sovyet ticaret mümessilinin istikbaldeki vaziyetidir.

Necip Fazılın Anadoluda konferansları

Güzide sair ve edip Necip Fazıl Kısakürek, Halk fırkası tarafından, Anadolu Halkevlerinde, profesörler ve doçentler veridilen konferanslar serisinden iki konferans verecektir. Konferansların mavzuu, Abdülhak Hâmid vesilesile, Türk tecedüd edebiyatı üzerinde bir tedkiktir.

Değerli sanatkarımızın vereceği konferanslardan birincisi, 11 mayıs cumartesi akşamı Bursa'da, ikincisi de, 12 mayıs pazar akşamı Balıkesirde olacaktır.

Pencereden düşerek öldü

Galatada Mumhane caddesinde Gecekuşu sokağında bir evde oturan Anna isiminde altmış yaşlarında bir kadın, dün gece evinin penceresinden sokağa bakmakta iken müvazenesini kaybederek aşağı taşlar üzerine düşmüş ve beyni patlamak suretile ölmüştür.

Koska - Beyazıt yolunda istimlakler

Koska ile Beyazıt arasında açmak üzere Beyazıddan Koskaya kadar uzanan tramvay caddesindeki binaların istimlak edilmekte olduğu malumdur. İstimlak muameleleri tamamlananlardan çoğu boşaltılmıştır. Bu sıradaki istimlak muameleleri tamamlan bittikten sonra binaların hep birlikte yıktırılmasına başlanacaktır.

Diğer taraftan İnkişaf müzesi önündeki dükkânların da istimlak muameleleri ilerlemektedir. Bunların da yıktırılmasına yakında başlanacaktır.

İngiliz kabinesinde değişiklik yapılması ihtimali var

İngiliz parlamentosunda harbi âzamî enerji ile idare edecek bir millî birlik kabinesi teşkili fikri ileri sürülüyor

Paris 6 — Londradan bildirildiğine göre Norveçe müttefikin kıtaatının bazı yerleri tahliye etmesi, İngilterede ve parlamento mahafilinde inkisari hayal doğurmıştır. Parlamento mahafil, hükümeti, uzun zamandanberi hazırlanmış olan Norveçteki Alman taarruzunu vaktinde öğrenerek tedbir almamış olmakla itham ediyorlar. Parlamento mahafilinde, liberal ve amele partilerinin de iştirakle harbi âzami enerji ile idare edecek bir millî birlik kabinesi teşkili fikri sürülmektedir. Bu sebepten dolayı, İngiliz kabinesinde değişiklik yapılması kuvvetle muhtemeldir. Bu defaki tadilat, geçen defaki gibi bazı nazırların yer değiştirmesinden ibaret kalmayacak, çok esası olacaktır.

Lloyd George, İngilterenin harbi sevk ve idare tarzına şiddetle hücum ediyor

Resikârda bulunanların gayretlerinin akim kaldığından bahseden Lloyd George diyor ki

«Başarılamiyan işi parlamento deruhte etmesi lâzımdır. Harbi sevk ve idare ile mükellef teşekkül ve memurlar, enerjik bir surette değiştirilmelidirler»

Londra 5 (A. A.) — Reuter ajansı bildiriyor: «Lloyd George, Londrada çıkan Sunday Pictorial gazetesinde neşrettiği bir makalede, hükümetin siyasetine ve harbin sevk ve idare tarzına şiddetle hücum etmektedir. Lloyd George, bu makalesinde diyor ki:

«Norveç fiyaskosu başımıza, akla gelmedik üzüntüler açacaktır. Norveç karasularına mayn dökmeye karar vermeden evvel, Norveçe Almanlara takaddüm etmemiz lâzımdır. Halbuki Almanlar mukabil taarruza geçtikleri zaman, bu mukabil darbeyi karşılamaya hazır bile değildik.

Norveç gönderdiğimiz kuvvei sefariyenin efradı alelacele toplanmıştı ve en lüzumlu techizattan mahrumdu. Bunun mukadder neticesini gördük. Bütün bunlar, salâhiyetsiz ve

sersem insanlar tarafından yapılan ırcatın müessif hikâyesidir. Millet her fedakârlığa katlanmaya hazırdır. Fakat muvaffakiyet kazanacak vaziyette değildir. Çünkü, resikârda bulunanlar yalnız memleketin mukadderatını idareden âciz değil, aynı zamanda zayıf ve mecnundurlar. Resikârda bulunanların, harbi daha enerjik bir şekilde sevk ve idare etmek üzere sarfettikleri gayret âkim kalmıştır. Parlamento mudahale etmesi ve zimamdarların başaramadıkları bu vazifeyi, onun deruhte etmesi lâzımdır. Eğer parlamento mudahale etmeyecek olursa, millete karşı ihaneti vataniye irtikâp etmiş olacaktır. Harbi sevk ve idare ile mükellef teşekkül ve memurlar, enerjik bir surette değiştirilmelidir.»

Amerikada askeri Fransada iki sınıf askerin terhisi

14 milyon dolar sarfîle Alaska, Amerikaya bağlanacak

Nevyork 5 — Dünya ahvalının aldığı şekil üzerine Amerika, Alaskaya yeni bir yol yapmağa karar vermiştir. Yol 1900 kilometre uzunluğunda olacak ve 14 milyon dolar sarfedilecektir. Yeni yol Japonya ve Sovyetler tarafından her hangi bir taarruz vukuunda çok işe yarayacaktır. Kanada Başvekil Amerika'yı son ziyaretinde bu yol hakkında görüşmüştür.

Asılsız bir haber

31 bin tonluk bir İngiliz zırhlısının batırıldığı tekbiz ediliyor

Londra 5 (A. A.) — Salâhiyyetkar mahafil, Alman tayyarelerinin Queen Elizabeth tipindeki ve 31 bin ton hacmindeki üç zırhlıdan birini bombardıman etmiş ve batırmış olduklarına dair olan haberleri hayal mahsulü addetmekte ve bu iddialar hakkında mütalâa yürütmekten ictinap etmektedirler.

Londra 5 — Almanların Norveç harbi başladığı günden beri 23 tahtelbahir batırdıkları hakkında verdikleri haberler tamamen hayal mahsulüdür. Almanların ileri sürdükleri diğer haber de esaslıdır. Bu neşriyat, Almanların kendi zayıflarını Alman milletinden saklamak emeline atfediliyor.

Londra 5 (A. A.) — Amirallik daireleri bildiriyor: Bir saffi harp gemisi ile York sınıfından bir kruvazörün, Namsos açıklarındaki harekâtı esnasında batırıldığı hakkındaki Alman haberi asılsızdır.

Polonya hükümeti Norveçe 4000 asker göndermiş

Londra 5 — Norveç Hariciye Nazırı bugün Londra radyosunda beyanatı sırasında Polonya hükümetinin Norveçe 4000 asker gönderdiğini bildirmiştir.

Geçen harpte birinciler 7, ikinciler 6 sene silâh altında bulunmuştu

Paris 5 — Fransa, silâh altında bulunan 912, 913 sınıflarını terhis etmeğe karar vermiştir. Bu sınıflar harbi umumiye de iştirak etmişlerdir. 912 sınıfı terhis edileceği sırada, 913 sınıfı da 1 senedenberi silâh altında iken umumi harp çıkmış, bu yüzden bunlardan birinciler 7 sene, ikinciler 6 sene silâh altında kalmışlardır.

Divanyolu - Beyazıt

Kara Mustafapaşa türbesinin arkasında istimlake başlandı

Divanyolu ile Beyazıt arasındaki tramvay yolu genişletmek üzere Çarşıkapıdaki Merzifonlu Kara Mustafapaşa türbesinin arkasında bir yol daha açılarak buradaki tramvay hatının ikiye ayrılacağını yazmıştı.

B. Prost, bu kısmın tatbikat plânını hazırlamağa başlamıştır. Bu tatbikat plânı hazırlandıktan sonra türbenin arkasındaki binaların istimlakine başlanacaktır. Aynı zamanda türbenin önünde ve tramvay caddesi üzerinde bulunan bazı ahşap binalar da büyük çarşının medhalne kadar istimlak edilecektir.

Acımusluk sokağında yırtılan duvar

Matbaamızın bulunduğu Acımusluk sokağında ve eski Düyunumumiyeh binası müstemilatından eski bir duvar, geçenlerde bir fırtınalı gecede birdenbire çökmüş ve taşları sokağı kaplamıştı. Aradan bir hayli zaman geçtiği halde bu duvar enkazı hâlâ ortadan kaldırılmamıştır. Burada şahsa aid bir binanın enkazı belediye tarafından kaldırılmıştır. Yıkık duvara sahip olan Defterdarlık ilçe Evkaf enkazı kaldırmak ve duvarı tamir etmek üzere tahsisat istemişlerdir. Bu tahsisat hâlâ mediyenden enkaz da ortada kalmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Şiirin dirilişi

— Nasıl buldunuz?

— Fevkalâde...

Şiir ve sanat meraklıları yanyana gelip de böyle konuştukları vakit: « — Neden bahsediyorlar? » diye sormağa bile hacet yok.

Yahya Kemal'in son zamanda «Akşam» da birbirini takip eden güzel eserleri konuşuluyor. Meselâ şu en sonuncusu olan «İtri»... Âdeta edebî firkalar yarattı. Kimi şaire perestîş-kâr... Kimi de:

— Nedir bu yahu... - diyor. - Sanki dünyada olup bitenlerden haberdar değil; bu küre ile alakası bulunmayan bambaşka bir hayal âleminde yaşıyor... Bilhassa şu an... Ne münasebet?...

Bence Yahya Kemal'in muarızları işte asıl «şu an» a parmaklarını dolar-ken yanırlarlar: Zira şiir söyleyecek, insanları bir manevî cihanda bir lâhza olsun teselli edecek an şu andır. Din gibi, yüksek felsefe gibi, şiir de ruhlarda sükûn yaratabiliyor. Bun- lan zavallılar, o şiirin kapıyı biraz aç-arak, yorucu, meşakkatli bir yolun ke- narındaki asude bahçeye giriyor, so- luk alıyor, dinleniyor, meyvalardan yiyor, çiçekleri koklayabiliyor.

Yahya Kemal, geçen harpte de ilk güzel eserlerinin serisini vermişti. Şimdi, ikinci silsileyi böyle birbiri arkasından ibdâ edişinin sebebini ken- disinden sordum. «Yeni harbin bun- da tesiri var mı?» diye sorsam bile gülüp geçecektir. İş yukarıda anlat- tığım şekilde izah etmeyecektir. Fa- kat bu da benim fantezim! Öyle görü- yorum: Dünyadaki velvelenin bir şair ruhu üzerinde yarattığı aksitir...

Canımız bazan şarkı söylemek is- ter; bazan da istemez. Cemiyetleri de ferdilere benzetmek ötedenberi âdet- tir. Onların da canı bazan şu şarkıyı çekiyor, güzel buluyor; bazan da on- dan soğuyup başka türüsünü sevi- yor. Harp ve mütareke devirlerinde Nedimin moda halinde beğenilip son- ra artık unutulması sırf bir tesadüf neticesi olmasa gerektir. O çöküntü ortasında refah ve saltanat devrinin lâle bahçelerine ihtimal bir iştiaak duyuluyordu. (Haydeleşen fakat doğru bir izahıdır, sanırım.)

Muhakkak olan: Sanatın muhit ile alakasıdır. Şu devir, — bütün zeva- hirin aksine — şiire çok müsait. Bel- ki sınırların gergin oluşu bunda mü- essirdir.

Yalnız Yahya Kemal'in yeni eser- leri ve onların uyandırdığı alâka de- ğil, başka emareler de görüyorum. Sabiha Zekerîya, yıllanmış «Tevfik Fikret - Mehmed Akif» münakaşasını Tevfik Fikret lehine yenilিয়ে bir broşür neşretmiş; Mehmed Akifçiler mukabil bir broşürle ona cevap ver- mişler.

Şu son günlerde gittiğim yerlerde çoktandır unutulmuş tekliflere maruz kaldım:

— Sen Tarihi kadim'i ezber bilir, iyi okusun... Ne olursun, oku...

— Canım şimdi bunu da nereden çıkardınız, Allah Allah...

— Hatırlamış için... Ne olursun... Sonra da başka şiirler rica edeceğiz.

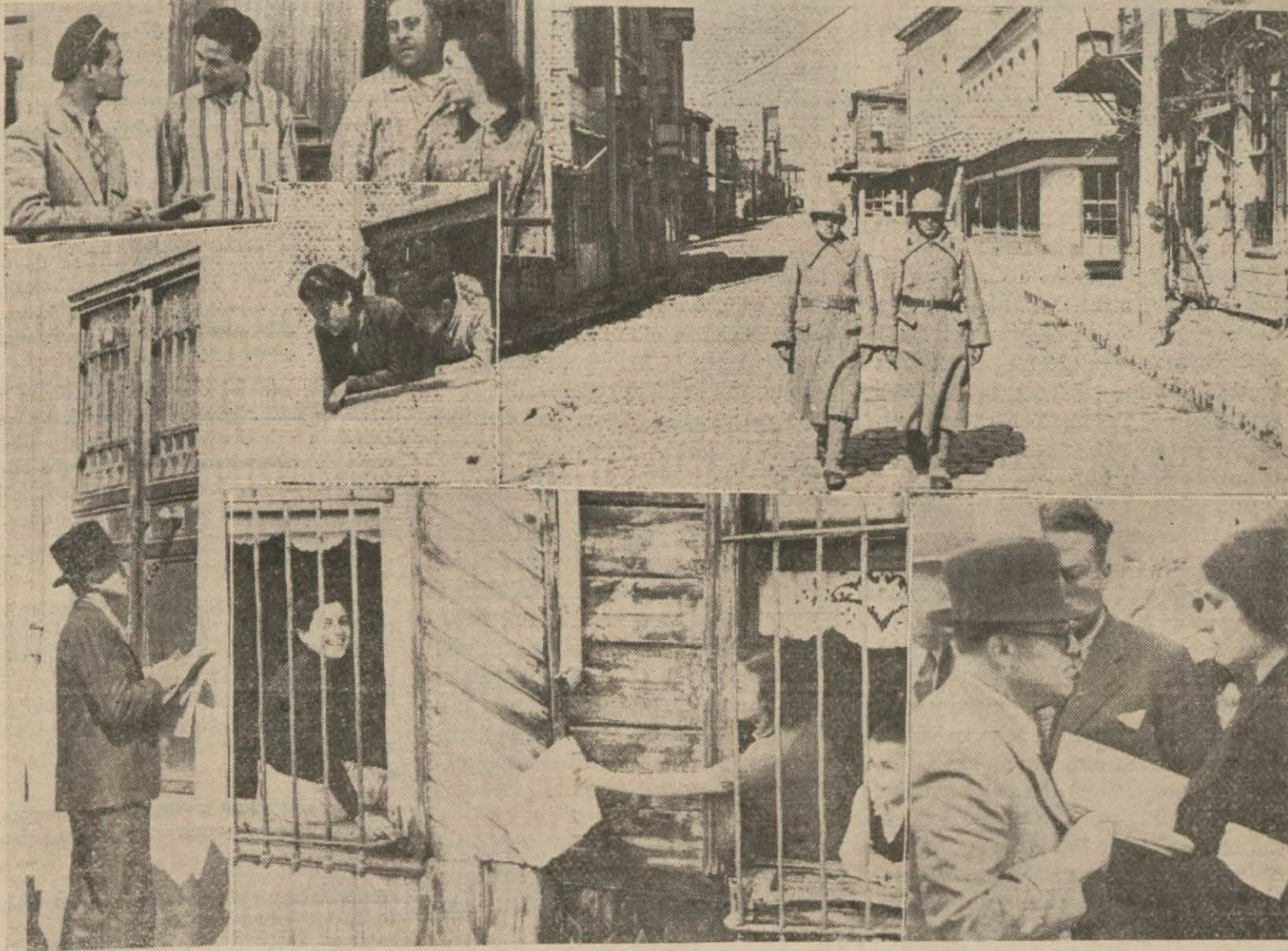
— On beş, yirmi sene evvelki hatı- raları canlandırmak istiyorsunuz galiba...

Ve hakikaten de, bütün meşhur şa- irlerin meşhur eserleri birbirini takip etti... Tadını nicedir unuttuğumuz bir kaç edebiyat gecesi geçirdik...

ŞEHİR HABERLERİ

Bakırköyde deneme sayımı yapıldı

Kaza dahilinde 13428 kadın 18995 erkek olmak üzere 32423 nüfus var

Bakırköyde nüfus deneme sayımına aid bir kaç enstnatane: Yukarıda bir evde nüfus miktarı yazılıyor ve sokakta bir jandarma devriyesi, aşağıda nüfus yazarlar, evden eve gazete veriliyor, Vali muavini B. Halûk Pepeyi izahat alıyor

Tesrinievvelde İstanbulda yapılacak umu- mi sayım tecrübesi olmak üzere dün Ba- kırköyde bir tecrübe sayımı yapıldı. Sabah saat sekizde başlayan bu sayım; saat on üçü yirmi beş gece bitti.

Bakırköy merkez kazası Yeşilköy ve diğer nahiye 398 muntakaya ayrılmış bulunuyordu. Nüfus sayımı işlerini idare edenler; gazete müvezzillerini dolaşmakta serbes bırakılmışlardı. Bunun için evlerin- den çıkarmayan halk gazete alıp okuyabil- mişlerdir.

Vali muavini B. Halûk ile nüfus istatis- tik umum müdürü B. Celâl Aybar Bakırköy ve diğer nahiye 398 muntakaya ayrılmış bulunuyordu. Nüfus sayımı işlerini idare edenler; gazete müvezzillerini dolaşmakta serbes bırakılmışlardı. Bunun için evlerin- den çıkarmayan halk gazete alıp okuyabil- mişlerdir.

Kıymetli ressam bayan Melek Celâl, eski sarayın ağaçlı ve çiçekli bahçe- lerinde şiir müsamereleri tertiplenme- sini bile ısrarla ileri sürüyor...

Biri de dedi ki:

— Şayed Fransız artistleri başka bir devirde seyahate çıksalardı bu de- rece ragbet kazanamayacaklardı. Mü- said hava buldular.

Bunca yıldır uyusuk kalan şiir modasını, işte böylece canlanır görü- yorum. Sınırların gerginliği mi desem, harbin aksülâmeli mi desem, Yahya Kemal'in uyandırdığı alâka ve heves mi desem?... Galiba hepsi de beraber... Birbirine bağlı olarak...

Bari bu arada birkaç yeni — ve hakiki — şairin de doğuşunu görsen...

(Vâ - Nû)

Kendisi hasta idi, istasyona çıktıktan son- ra polis tarafından Sakızağacı caddesi- deki evine götürüldü.

Bu sırada; sayımı idare edenlerden vali muavini B. Halûk Pepeyi ile Bakırköy kay- makamına bir taksinin sayım hududlarını geçtiği bildirildi ve şoför Mahmud hakkın- da icab eden ceza zaptının tanzimi karara- laştı. Bu aralık; emrazı aklıye hastanesin- de tedavi altında bulunan altmış beş ya- larında Ruhi isminde birinin öldüğü Ba- kırköy kaymakamına bildirildi. Yine aynı saatte; Bakırköy istasyonuna biriken hal- kın susuz kaldığı kaymakamlığa bildiril- diği cihetle bunların ihtiyacına karşılık olacak miktarda iyi su istasyona gönde- rildi.

Yine bu saatlerde; Florya ve Çekmece istasyonlarında trenden beşer yüz kişi in- diği bildirildi. Bunlar, sayım memurları tarafından indikleri istasyonda tahrirle dahil edildiler.

En önce Lâmibey soağı memuru işini bi- tirip geldi. Bundan sonra diğer mahallât memurları geldiler. En son saat bir buçuk- ta Mahmudbey nahiyesi memurlarının iş- lerini bitirdikleri anlaşıldı. Müteakiben ça- lan fabrika düdüklü sayım işinin bittiği- ni ilân etti. Netice şudur:

Bakırköy merkezinde 7589 u kadın, 9157 si erkek 16746; Yeşilköy merkezinde 2048 1 kadın, 2360 1 erkek 4408; Yeşilköy köy- lerinde 1599 u kadın, 1926 si erkek 3525; Mahmudbey ve köylerinde 2192 si kadın, 5552 si erkek 7744 ki ceman 32.423 kişi.

935 senesinde Bakırköyde yapılan nüfus sayımında 12573 kadın, 15804 erkek olmak üzere 28.377 nüfus vardı.

Bakırköy akıl hastanesindeki nüfus miktarı

Sayımda Bakırköy akıl hastanesinde tes- bit edilen nüfus miktarı 624 kadın 1893 erkek olmak üzere 2516 idi.

Hidirelles

Dün hava ısındı, termometre 22 dereceye çıktı

Bu sene kış uzun sürdü. Mayısın hafta- sı olduğu halde havalar dün kadar ısı- namamıştı. Birçok yerlerde soba, kalori- fer yakılıyordu. Termometre 10 - 12 de- rece arasında idi. Evvelki gece başlayan yağmur sabaha kadar devam etmiş, rütü- bet de artmıştı.

Dün saat ondan sonra hava açmış ve birdenbire ısınmıştır. Termometre 22 de- receye kadar çıkmıştır. Birçokları bunu Hidirelles'in gelmesine atfediyor.

Bugün Hidirellestir. Eski bir ananeye göre Hidirelles kır gezmelerinin başlangıcı olduğundan bugün Kâğıdhaneye ve di- ğer eğlence yerlerine gidenler çoktur. Maamafih dün pazar ve hava iyi olduğu için birçok kimseler, Hidirellesi bir gün ev- velden tesid etmişlerdir.

İSTANBUL HAYATI

Çaylakların hücumu

Eski bir dostum telâşla yolunu kes- ti:

— Oh, ne iyi tesadüf! Ben de seni arıyordum.

Yumruklarını sıkarak devam etti:

— Her halde senin tüfeğin vardır. Yoksa da bir yerden bulursun. Ne ya- parsan yap, bana bir tüfek tedarik et. Her şeyi göze aldım artık...

— Yoksa, Norveçe gönüllü mü gi- deceksin? dedim.

Hiddeti büsbütün arttı.

— Hayır, azizim, hayır. Oralara ka- dar gitmeğe lüzum yok. Benim düş- manım her gün gözümün önünde otu- ruyor.

Bir kahveye girdik. Üst üste sigarasını çekerken birdenbire yuvalarından fırlayan gözlerini pencereye dikti, yum- ruğunu karşıdaki evin damına doğru uzatarak homurdandı:

— İşte.. melûm düşman gene kar- şıma dikildi. Ah, şimdi elimde bir tü- fek olmahydı.

İşaret ettiği yere baktım. Damın üstünde kocaman bir çaylak oturu- yordu.

Hayretle dostumun yüzüne bakar- ken derin derin içini çekerek dardını anlattı:

— Azizim, işte benim düşmanım bu- dur. Şimdi vakayı anlayınca sen de hak vereceksin. Bilmem farkında mısın. Bu baharda Balkanlara Alman sey- yahları akın ederken, İstanbulda da çaylak sürüleri doldu. Bir tanesi de bizim evin arka tarafındaki ağaca yuva yapmış. Komşular, yuvasını bo- zup kendisini kaçırmak istediler. Ben, zavallı kuşçagızlar har halde Avru- panın top, bomba gürültülerinden ka- çarak sükûnetle yaşamak için bize misafir geldiler, diye hayvanın kovul- masına mâni oldum. Fakat o, başımı- za belâ kesildi.

Bir sigara daha yakıp devam etti:

— Geçen gün, bitişik evde oturan kadıncağz geldi; «bu çaylağı ne ya- pacaksanız yapınız. Sabahleyin kır- mızı sofrâ örtüsünü pencereden sil- kerken hayvan birdenbire üzerine hü- cum etmez mi. Korkudan odanın içi- ne düşüp bayıldım» diye dert yandı. Ben buna ehemmiyet vermedim. Me- ğer, melun hayvan, kırmızı şeylere hücum edermiş. Ertesi gün, evde ça- maşır yıkayıp balkona asmışlardı. Körolası çaylak bunlara da saldırmış, kırmızı renkte yünli, ipekli ne kadar çamaşır varsa hepsini parçalamış.

Ben gülerken o kaşlarını çattı, asabiyetle:

— Gülme, dedi. Facianın daha bü- yüğü var. Bu sabah çocuğumu kuca- ğıma alıp balkona çıktım. Çocuk ü- şümesin diye kırmızı battaniyesini üzerine örtmüştüm. Balkonun kapı- sından çıkar çıkmaz, çaylak da yuva- sından fırlayıp acı acı bağırarak üze- rime saldırmaz mı. Telâşla kapıdan içe- riye nasıl kaçtığımı ben bilirim. Biraz daha dursam, çocuğu kucağımdan ka- pıp götürcekti vallahi... Şimdi anla- dın ya vaziyeti! Allah aşkına bana bir tüfek bul. O, benimkini yıkmadan, ben anun yuvasını yıkayım bari.

Dostuma ben de hakverdim. Haki- katen bu sene İstanbulda müdhiş bir çaylak akını oldu. Hemen her evin damında, her ağacın tepesinde bir çift çaylak ailesi oturuyor. Bir işi iyi yapamayanlara; «haydi oradan acemi çaylak!» derler amma bu çaylaklar pek acemiye de benzemiyorlar.

Cemal Refik

Karilerimizin mektupları

Üsküdar'da koyun ağılı

Üsküdar'da Şemsipaşa caddesinde İktisad Vekâleti tarafından koyun ağılı ittihaç edilmiş olan arsadan intişar eden fena kokuların bütün mahalleyi rahatsız ettiklerinden şikâyet edilmekte- dir. Aynı sokakta oturan Ayşe Sidi- ka imzasıyla aldığımız bir mektupta bu kokuların yaz mevsiminde tahammül edilmez bir dereceye vardığı beyan edilmekte, mahallenin sıhhati namına bu ağılın başka bir mahalle nakli is- tenmektedir. İktisad Vekâletinin na- zarı dikkatini celbederiz.

Bay Amcaya göre!..

B. A. — Birini mi bekliyorsun ba- yım?...

— Hayır, bay Amca bir otobüs bek- liyorum...

... İçinde insanın canı burnuna gel- miyen...

... Gaz ve ter kokusu baş döndür- miyen...

... Biletçileri iyi muamele eden bir otobüs bekliyorum!...

B. A. — O halde «yaya kaldın Ta- tar ağası!...»

Eski günlerde Sayfiyelerde Sivrisinek

Sivrisinekler, — Geçen yazında dediğim gibi — kışkıktan yazlığa yeni taşınan günlerde tektük, turfanda turfanda belirmeğe başlardı. Bilhassa lodos ve havuza karşı olan küçük odalarda...

Poyraz tarafındaki hâlâ içinde üşünen, omuza yün atkı alman salonlarında, sofalarda ilaç için bir tanesini arama.

Önceleri yavaş yavaş ürerlerdi. Hristiyanların (Ateş gecesi) geçip (Eyyamı bahur) sıcakları girdi mi gökte bulut, köşkte onlar; hattâ balkonlarda, kameriyede, ağaçların altında sürü halindeler. Hele temmuz mehtemlerinin esmerliği durgun havalarda.

En sayıtlı zamanları temmuz ve ağustos ayları; Kasma kadar da bakıyeleri mevcud...

Gündüzleri bir tanesi meydana değildi. Yeryüzünde vücudları var mı, yok mu, yüz şahid bulabilirsin. Vakta ki akşam olup gün kavuşurken birer ikişer sökün ederlerdi.

İlk kolaçandakilerde hafifçe, kısacık bir vınlama. Bunlar ordu tertibi üzere keşfe çıkan pişardardır. Ortalık kararınca yüz tuttu mu kısmı külli bastırıverirdi.

Bando muzika makamına ince saz faslı tamam; hep bir ağızdan falsosuz bir âhenk; ara nağmevari, kıvrak kıvrak nağmecikleri de var. Bazıları her halde beyleri, fasıl başları olsa gerek ki ötekilere nisbetle daha cüsseli, kahph, kıyafetli idiler.

İstanbulda en ziyade Kadıköyünden — Acıbadem ve Çamlıca da dahil — Kartala kadarki havaliyi istila etmişlerdi. Hele Kızıltoprakla Bostancı arasındaki saha; Göztepe ile Erenköy; bir de Yoğurtçudaki Dereboyu...

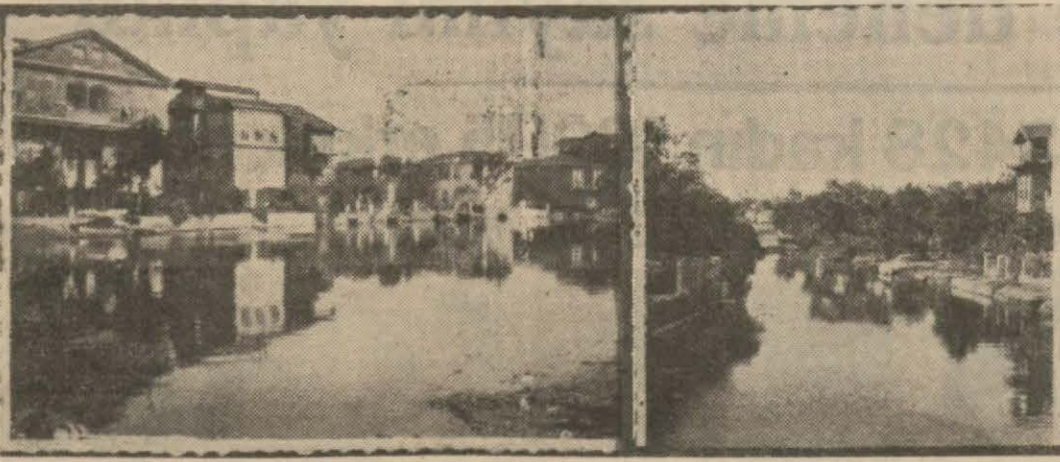
Gece olur olmaz ümmeti Muhammed'de gelsin ahna, surata, enseye, açık bulunan her yere, estağfurullah tülbind altındaki âzaya bile şap şap avuç; kış kış kol sallama.

(Masana, nedir o, bir yelpaze) oyunundaki ambale oluş, Toptaşlık haline geliş viz kalır. Baş, boyun, kollar, bacaklar mütemadiyen harekette. İsvaç cinnastığının mükemmeli...

Şimdi şurada burada seyrek seyrek rasladıklarımıza, cinslerine kıran giren uyuntulara kıyasen o vakitkiler etli, canlı, çok acar ve yaman şeylerdi.

Kondukları noktaya cazzadakîğneyi soktular mı şişti gitti ve sanki ateş değmiş de su dolmuştan farksız... Saatlerce biber gibi yanmada; soğuk su, sirke, kolonya boşuna. Kaşı bire kaşı, turnakla bire turnakla...

Lenfavi mizaçlarda, kanı azgınlarında, mayasılılarda hal harap, Kordeşene tutuluş daha berbad değildir. Sofraya oturup yemeği yeyinceye kadar halayıklara, ahiretliklere sineklikler sallata sallata kol kanad bırakmayanlar, yatışın ilk tahiyatında sa-

Eski sivrisinek yuvalarından Yoğurtçuda Dereboyu

ğa sola selâmı verip namazı bozanlar çoktu.

Cibinlik derununda dikiş diken ve nakış işliyen ortanca hanımları, (Para kuvveti), zeyli (Sevda faciaları) gibi zamane romanlarını hatmeden tazeleri, günün (İkdam) ve (Sabah) ceridelerinin Tevcihat, Nişan, Tebliğatı resmiye sütunlarını mütalâaya varan hazeratı bilirim.

Cibinlikler — yeni gelin ve lohusalrı bürümükten, üstleri atlas farbalalı, şatafatlıları müstesna — iki nevi idi: Tepesi çemberliler; dört köşe oba gibiler. Aralık tarafları yok, her yanı kapalı. Kapı yeri açmak kimin haddine?

Sabahleyin yataktan çıkılınca cibinlik yukarı kaldırılıp, içi iyice kışkışlandıktan sonra indirilip etekleri şilteler arasında sınımsız tıklır, odaya ışık mışık sokulmazdı. Yatma vakti geldi mi, elde koca bir boğça veya havlu, sallayıp sallayıp sivrisinekler dağıtılır. Cibinliğin bir kenarcığını kafa girecek ve (guguk!) diyecek kadar aralar aralamaz, denize dalar gibi haydi cumburlup içeriye...

Üç beş dakika heyheyden eser yok; oh, yarabbi şükür... Mideler dolgun, vücudlar gevşemiş, göz kapakları ağırlaşmış. O anda kulak dibindeki kör olası vınlıya ne buyrulur?... Etekleri havalayıp tekrar kış kış varmak beterin beteri; üç, beşini kovayım derken arabasile mi dolsunlar?

Gene halayık ve beslemelerden biri çağırılıp lâmba veya mum dışarıdan tutturulur:

— Aman yaklaşma, uzakta dur; tül parlayıverirse kapı kapamaca kül oluruz ha!... Tembihlerle karyolanın içinde avuçla sivrisinek avına başlanırdı.

Artık uyudun eser um; saatlerce kırıp kavuşturabilirsen kavuştur. O nazım bir defa kaçtı mı kolay kolay bulunur mu?

Bir taraftan da odanın halevet misallığı. Zira camların hepsi kapalı. İndirilken pencerelerden birine perde kenarı filân sıkışmış da iki parmak aralık kalmışsa, ertesi sabah kaşlar çatık:

— Kolinder yani (kurander) mi vurdu nedir, başım ağrısından, vücudum kırıklığından helâk oluyorum.

Yatak odasına girecek havadan ze-

hirli gaz kadar korkulurdu.

Köşlerde en büyüğünden en küçüğüne, kalfa hanımlara, ağafendilere kadar hepsinin cibinliği bulunurdu. Alt tabakının ki karınca, kararınca. Efendilerinin salıya salıya, silke silke eskitip çırak çıkardıkları, kaç yerinden yamalı, büzgülü, yırtıklarının çoğu tortop edilip sicimlerle ilmekli bitparzarlık şeyler.

Gece yatısına gelecek misafirlerinki de itibarlarına göre derece derece ve çifter çifter yüklükte. Ziyaretinden hoşlanılmıyan, don yağı, soğuk neva, tatsız teneke kimesnelere bir an evvel gitmesi için kafa tutmağa, istiskale, pabucuna tuz koymağa hiç lüzum yoktu. Cibinliksiz bırak, yahut delik deşiklisini astır; ertesi sabah ilk trene, vapura tabanları yağlasınlar.

O devrin Lokman hekimisi Zambako paşa Anadolu yakasının hat boyunda oturanlarına yana yakıla diskuru geçirdi:

— Ma parol size acıyorum, burarda yaşamağa nasıl tahammül ediyorsunuz?... Dünyanın en pitoresk bir mevkii olan, sivrisineğin ismi duyulmıyan Boğaziçi dururken, ne diye yakadan attınız?

Halka telkini vermekle beraber kendi her yaz Büyükdada; yere batırdığı sayfiyegâhlardan hiç de geri kalmıyan yerde.

(Şakağımızda şimendifer; yanımda sabah akşam Caddebostanı vapuru; şuracığımızda Kayışdağının halis suyu. Manzara, bağ, çayır çimen; bundan ötesi sağlıktır. Her güzelin bir kusuru olur) denilirdi.

Oraların sivrisinekten halâs olabileceği acaba kimin hatır ve hayalinde?

Şimdi bakıyorum; cibinliksiz yatağın içinde sırt üstü, rahat rahat eski günleri düşünürken aklımdan evi bir türlü kavramıyor. Sahi ben Göztepe de miyim, yoksa rüyada mı?

Sermed Muhtar

LÂLE'nin

Sonbahar
Sürprizlerine

Hazırlanınız.

Değerli halk sanatkârı
NAŞİD ÖZCAN
ve kıymetli operet sanatkârı
CEMAL SAHİR

Şereflerine 9 mayıs perşembe Fransız Tiyatrosunda fevkalâde bir gece Naşidin MISIRLI PRENS rolle yaşadığı meşhur MEÇHUL SERSERİ opereti maestro Jorj orkestrası büyük varyete topluluğu en meşhur okuyucular. Biletler her gün gışede.

Teşekkür

Vakitsiz ölümle bizi elemelere gark eden büyük kardeşimiz ve alle babamız Devlet Demiryolları Dördüncü İşletme müdürlüğü hareket baş müfettişi (ALKIVYADİ KALİDİS) in cenaze merasimine iştirak zahmetini ihtiyar eden, telgraf, mektup ve çelenk göndermek suretile büyük acımızı paylaştan zevat ve müessesata ve hassaten Devlet Demiryolları umum müdürlüğü sayın erkânına ve bu meydana merhumun gerek ölümünden evvel ve gerekse hazin ufulünden sonra büyük kadirşinâslık göstermiş olan Birinci İşletme müdürü Abdullah Kunt'a ve bütün şimendifer ailesine ayrı ayrı teşekkür borcumuzu ifaya derin teessürümüz mâni olduğundan bu hususta muhterem gazetelerizin tavassutunu saygı ile rica ederiz.
Merhumun kız kardeşleri

Esirgeme Derneği Balosu

Esirgeme Derneği tarafından tertip edilen balo 11 mayıs cumartesi akşamı Beyoğlunda Tokatlıyan salonlarında verilecektir. Mevsimin son balosu olacağı için sayfiyelerden evvel halkın bu eğlence fırsatını kaçırmayacağı şüphesizdir.

Kitaplar Mecmualar

Millî mücadele destanı

İstanbul vali muavini Halûk Nihad Pepeyi, faal, müdebbir, demokrat ruhlu kıymetli bir idareci hüviyetile istikbal için çok esaslı ümidler vadeden bir şahsiyet olduğu kadar; ince ruhlu, hassas bir şairdir. Halûk Nihad, edebî mevzularını meşket mikyasında ve yurd hâdiseleri etrafında intihap ederek (dastanı) tarzda dikkatimizi ve zevkimizi yakın tarihimizin, zafer ve inkılaplarımızın kahramanlık menkıbeleri içinde dolaştırmaktadır. Mesleği itibarile meşketin idari işlerinde vazifedar olan Halûk Nihad, edebî alâkası bakımından da millî davalara ve millî tarihin seyirlerine uzak kalamamıştır.

Şair, evvelce bastırduğu «Türk destanına giriş» gibi ilk kalem tecrübelerinden sonra, «Çanakkale» sile «Mütareke» sile dikkatimizi edebî mahsulleri üzerinde tefsif etti.

Yukarıdaki iki destandan birile. Çanakkale müdafaasının en parlak ve şeref dolu sahnelerini canlandırmış, ikincisile de mütarekenin elim safhasile Türkün vicdanında beliren kâh ümid, kâh yeis ifade eden tezahürlerini yaşatmıştır.

Şimdi Halûk Nihadın yeni bir eseri daha çıktı: Millî Mücadele.

Bu destanda sanatkâr, eski destanlarından çok daha lirik ve özlü bulmak kabil değildir. Elli küsur safihelik bir şiir kitabı içinde ele aldığı mevzuların hepsi, şairin samimiyetle benimseydiği, hassas ruhile muhayyilesinde edebî bir şekle soktuğu millî, büyük hâdiselerdir.

Şair, destanına mütarekeden sonraki vaziyeti canlandırmak için şu mısrağarla başlıyor:

«Kana batırmış olsam hırçın parmaklarımı,
Sızım inliyemeydi içli, içli derinden
Söyliyen kuşlarımı, sarı yapraklarımı,
Geçirdim bağlamamın ağıyan tellerinden...»

Bundan sonra destanda işgal kuvvetlerindeki «megaloidea» etrafında kuvvetli bir tablo çiziyor ve «İç Anadolu» nun acıklı ve ümitsiz vaziyetini hicrikırlı bir üslûpla hikâye ediyor:

Bir kılıç yarısı kaplanmış ufku,
Köylerde sesi değil kan kokusu var.
Girmiyor ağıyan gözlere uyku,
İliğine, kadar harap topraklar.

Çimenler yükseldi insan boyunca,
Yıkıldı erkeksiz bırakılan dam.
Yavuklu eşini yola koyunca.
Bir daha dönmedi eve kaç adam.

Beyhude kişniş köpüklü atı,
Onu köyden ecel aldı, gelmedi.
Dağlardan aşarak geçti Fıratı,
Yemen çöllerinde kaldı, gelmedi...

Bu manzumeden sonra Halûk Nihad, «Düşman yürüyor» başlıklı şiirinde Anadolu'nun istilasını ve yurdun umumî bir panik manzarasını gösteren elim sahnelerini canlandırıyor

Destanında memleketin emeli, ümitsiz facialarını gösteren şair artık bunu müteakip: «Bir gemi Samsuna yol alıyor» manzumesile Mustafa Kemal ilk hareketine bel bağlayan millî vicdanın ilk ümidlerini çizmektedir. Halûk Nihad, bundan sonra İnönü savaşlarını, Sakarya harbini ve nihayet büyük taarruzu hikâye etmekle millî mücadelenin bütün kahramanlık menkıbelerini coşkun bir lisanla terennüm ediyor. «Başkumandan son harp meydanına geliyor» başlıklı manzumede başkumandan meydan harbini tasvir ederik Atatürkün dâhiyane idaresindeki zaferi canlandırarak:

«O varken başımızda mümkün mü kalmak bize,
Ordular arkasında kavuştu Akdenize!...»

diyor ve Ebedî Şefin ölümünü en belgi ve duygulu bir tarzda gözümüzün önüne getiriyor:

«Tabutu omuzlarda alevlerden bir dağdı,
O gene hepimizden daha dik, daha sağdı
Tarih, cihangirlerin unutarak işini,
Dinliyor şimdi arzun senden bahsedişini.
Yeni bir kâinata çatı oldu vücudun,
Büşbütün sağlamaştı artık toprağı yurdun...»

Destanını bu mısrağarla bitiren Halûk Nihad, «Millî Mücadele» sile edebiyatımızın bu vâdisine güzel bir eser koymuştur. Kendisini tebrik ederiz.

M. R.

VEFAT

Şirketi Hayriye müessis ve müdürü Hüseyin Haki efendi merhumun kermesi, Tahran sefiri kebirî esbaki Hüseyin Hasip bey merhumun refikası salihati nisvandan Bayan Hayriye Öztoprak, 4/5/940 cumartesi günü rahmeti hakka kavuşmuştur.

Cenazesi bugünkü pazartesi günü öğleyin Suadiye plajındaki köşküden kaldırılıp araba vapurile Kabataşa geçirilecek, Beşiktaşta Sinanpaşa camisinde ikindi namazı kıldıktan sonra Yahya efendi Dergâhındaki aile makberesine tevdi edilecektir.

Cenabı Hak gariki rahmet eyliye.

Enver paşanın Kuruçeşmedeki yalıındaki hayvan heykellerinin satın alınarak Taksim bahçesine ve Kadıköy stadyumuna nakledildiğini yazmıştık. Bu heykellerden birinin resmini yukarıya dercediyoruz.

Senenin en fevkalâde filmi

Sevmiş bir genç kızın romanı...

Bir kadın kalbine karşı hayatın ve erkeklerin yaptıkları...

SOLGUN GÜL

Güzel Fransız filmi yaratıcı: Genç ve sevimli, hisli ve içli yıldız

DOLLY HAAS

YARIN AKŞAM SÜMER SINEMASINDA

ilâv eten.

HAKIKİ GÜZELLİĞİ SEVENLERİ!

Sinemalarda güzel sanatı alkışlayanlar! Size ilâhi bir film müjdeliyelim:

BÜYÜK ATEŞ

(REMBRANDT)

Büyük üstadın aşk ve hayatı

Herkesin ibretle, merakla ve heyecanla göreceği bu şaheser

Çarşamba akşamı: MELEK'te

Tıbbiye talebesinin balosu

Tıbbiye talebesi, Taksim Belediye gazinosunda güzel bir balo vermişlerdir. Tıbbiye ailesinin bir toplantısı mahiyetinde olan bu balo, çok zevkli ve neşeli geçmiştir. Yukarıki klişe, bu balodan bir köşeyi gösteriyor.

SÖZÜN GELİŞİ

Dilencilerle mücadele

Beyazıddaki küllük kahvesi, dilencilerinden kurtulmak kabil olsa, cidden güzel bir dinlenme yeridir. Ağaçların gölgesi altında bir ahbabınızla iki lât atmak için sandalyelere ilişir ilişmez, dinleyiciler sökün eder: Kadın erkek, genç ihtiyar, zayıf gürbüz, üstübaşı düzgün yahut harap ve perişan bir dilenci kafesi birer, ikişer dakika ara ile teker teker önümüzden geçerek el uzatır, merhametinize hitap ederler.

İçlerinde belki hakikaten düşkün olan, cemiyetin yardımına muhtaç, teşkilatsızlıktan ortada kalmış âcizler, zavallılar vardır. Fakat çoğunun dilenci-liği meslek haline getirmiş miskin, temelli dilenci oldukları muhakkak. Yedi senedenberi bu kahvede icrayı faaliyet edenleri bilirim. Bunlar bir gözlerle size bakıp sadaka isterken öteki gözleriyle polisi kollar ve şayet bir polis görünecek olursa, vermek üzere olduğunuz parayı almadan bir atlet gibi, bütün kuvvetlele koşarak kaçarlar. O miskin adamdaki çevikliğe şaşır kahırsınız.

Bunlarla şimdiki usul üzere mücadele beyhudedir. Sermayesi başkasının merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir. Vücut-merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir. Vücut-merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir. Vücut-merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir.

Bunlarla şimdiki usul üzere mücadele beyhudedir. Sermayesi başkasının merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir. Vücut-merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir. Vücut-merhametinden ibaret olan bu süflî işi yapmaya devam edeceklerdir.

Baudelaire onun için «Düğün dilencileri!» diyor. Bu nevi dilencileri kollarındaki kuvvete inandırmak için başka çare de yoktur sanıyorum.

Şevket Rado

Bergama kermesi

Eğlencelere 25 mayısta başlanacak

İzmir (Akşam) — Bergama kermes eğlenceleri, 25 Mayıs cumartesi günü başlayacak dört gün devam edecektir. Bu seneki kermes eğlencelerinin, geçen yıllara nazaran daha parlak şekilde ol-ması için esaslı tedbirler alınmış ve zen-gin bir program hazırlanmıştır.

Bilhassa zeybek oyunları, en esaslı eğlenceleri teşkil etmektedir. 25 zeybe-ğin birden, usul üzere Harmandalı, Ben-gi, Arpaçlı, Güvender ve Dağlı oyunu seyredilecektir. Palabıyık oyunu ve Kör-öğlü oyunu da programa ithal edilmiş-tir. Bundan başka kalkan, cirid atma, cop kaldırma, ok, nişancılık, hayvan ko-şusu, hayvan sergisi, kermes piyango-su, saz ve halk türkülleri tertip edilecektir. Halkevinde bir çocuk balosu verilecek ve gürbüz çocuk müsabakası yapılacaktır.

Parti genel sekreterliği, okçuluk, ci-rid ve kalkan oyunları sporlarının tami-mi ve inkişaf ettirilmesi için Bergama Halkevine 650 lira yardımda bulunmuş-tur. Bu para ile bu sporlar için öğre-tmenler tutulmuş, gençlerimiz yetiştiril-meğe başlanmıştır. Kalkanların elbise-lelerini de parti genel sekreterliği İstan-bulda yaptırmaktadır. Bergamanın Ko-zak yaylası efelerinden Hasan Çakı, Bergama Halkevinin zeybek oyunları ve millî oyunlar öğretmeni seçilmiştir.

Her akşam, millî oyunlarımızı genç-lerimize öğretmektedir. Kermesin bu se-ne çok güzel olacağı anlaşıyor.

Sipahi ocağında

Deneme müsabakalarının al-tıncısı açık manejde yapıldı

Sipahi ocağında her ay yapılmakta olan deneme müsabakalarının altıncısı dün oca-ğın açık manejinde icra edildi. Mümtaz bir seyirci kitlesi tarafından büyük bir he-yecanla takip edildi.

İlk müsabaka ocak talebelerine mahsus atlayışlardı. Buna 8 binici iştirak etti. Bayan Cahide, ocağın (Efekizi) isimindeki atı ile birinci, bay Kemal (Murat) ile ikinci, bay Vedat (Doğan) ile üçüncü oldular. Şimdiye kadar kapalı manejde yapılan bu müsabakalar açık manejde de aynı mu-vaffakiyetle cereyan etmiştir.

Zatî hayvanlara mahsus parkura yalnız bir at girmiş, bay Kemal (Murat) ile par-kuru hatasız bitirmiştir. 6 numaralı dres-saj müsabakasında bayan Rouller (Za-fer) ile birinci, bay Kemal (Erol) ile ikinci, bay Kon üçüncü oldular.

1 numaralı kolay dresaj müsabakasında ise bayan Rizo (Tuna) ile birinci, bayan Hamdi (Sarden) ile ikinci, bay Akgün üçün-cü geldiler.

Bu dresaj müsabakalarından 6 numara-lyaya 5, ve 1 numaralya ise 9 binici işti-rak etmişlerdir. Gittikçe artan bu binici adedi ocak müsabakalarının biniciliği teş-vik hususunda çok faydalı olduğunu gös-termektedir. Bilhassa bayan Gönül, bay George ve bay Atif gibi küçük binicilerin güzel binişleri istikbal için ümidler ver-mektedir.

Ayrıca müsabakalarda atlayışlarla bera-ber dresaj müsabakalarının da icrası bin-cilerinin ve atların tam bir şekilde yetişme-lelerini temin etmektedir. Gelecek ayın mü-sabakaları haziranın ilk cumartesi gene ocak sahalarda icra edilecektir.

Petrol araştırmaları

1899 senesindenberi memleketimizin muhtelif yerlerinde sondajlar yapıldı

Başvekil Refik Saydam, petrol munta-kasından çektiği bir telgrafta diyor ki: «Raman dağındaki sondajın bugünkü vaziyeti bir petrol muntakasının tezahür-rüdür, ve elde edilen netice mütehas-sıslarca ümidli görülmüştür.» Şimdiye ka-dar en selâhiyettar bir devlet adamı ağ-zundan, petrol sondajları hakkında bu de-recede ciddi bir haber ortaya çıkmamıştı. Türkiye'de petrol araştırmalarının uzun bir tarihi vardır. Bu işe, ecnebi sermayedarları da karışmış, yurdumuzun muhtelif yerlerinde tecrübe mahiye-tinde sondajlar yapılmış, imtiyazlar alı-nup satılmış, hasıl bu iş spekülasyon hâ-diselerine vesile olmuştur.

Bu hâdiseler hakkında bir fikir ver-mek için, Türkiye'de petrol araştırmaları tarihine bir göz gezdirmeyi faydalı bu-luyoruz.

Şimdiye kadar yapılan tetkiklere göre, 1899 senesinden bugüne kadar, mem-leketimizin muhtelif yerlerinde on bir-den fazla sondaj olmuştur. Bunlar ara-sında ümid verici hâdiselere de tesadüf edilmiştir. Bütün bu ümidler boşa çıkmıştır. Maamafih petrol meselesi, her memlekette bu safhalardan geçmiştir. Amerikada petrol taharriyatı için, birçok şirketler teşekkül ettiği halde, milyon-lar sarfederek yapılan sondajlardan bir netice elde edememişlerdir. Neticede bu gayeyle kurulan şirketlerin çoğu iflâs etmiştir. Petrol taharriyatı, elinde birçok aksiyonu olan insanların ümitlerini boşa çıkarmış, bir kısım insanları da zengin etmiştir. Bu arada, aksiyon satmak için, petrol taharriyatına çıkan, neticede his-sedarların paralarını dolandıran şirket-lere bile tesadüf edilir.

Türkiye'de petrol araştırma işi bir dev-let işi olduğu için, başka memleketlerde görülen bu gibihâdiselere bizde meydan verilmemiştir.

Nerelerde petrol arandı?

Bizde, ilk petrol taharriyatı 1899 senesinde Mürefte'de olmuştur. Bu ta-harriyatta bir netice hasıl olmamış, 1913 senesinde Avusturyalı bir mühendis Mü-refte ve Şarköy petrolrollerini yeniden tet-kik etmiştir.

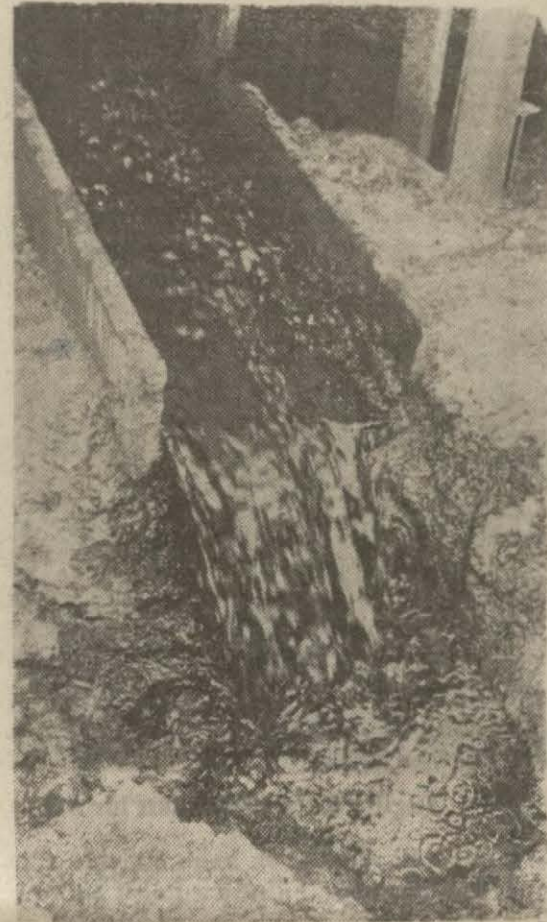
1915 - 1916 da Almanlar hesabına Musul petrolrollerinde tetkikler yapılmış-tır. Umumî harp senelerinde, şark vilâ-yetlerinin bir kısmı Çarlık Rusyası ordu-ları tarafından istilâya uğradığı zaman, muhtelif muntakalarda taharriyat yapılmış-tır. Ruslar 1916 - 1917 senelerinde Erzurum vilâyeti dahilindeki Tercan ka-zasında, Pulk isiminde bir mevkide petrol sondajı yapmışlardır.

Çarlık ordusu, Hasankale'de de pe-trol taharri etmişler, hattâ elde edilen tasfiye edilmemiş petroler, lokomotifler-de, Vangölünde işliyen vapurlarda ya-kılmıştır. Fakat Çarlık Rusyasının pe-trol taharriyatı, esaslı bir sondaj işi de-ğildi. Ele geçen ham petrolü vapur makine-lerinde yakmaktan ibaretti.

Harpen sonra, Tercan, Hasankale ve Van gibi yerlerde muhtelif zamanlarda taharriyat yapılmıştır. Petrol mühendisi

Raman dağı eteklerindeki petrol sondaj sahası

Sondaj âletile çekilen petrol harice akıyor

Kemal Numanın verdiği bir hükme göre, Hasankale ve civarında kaplıcaların bulunması, kükürtlü suların akması ve jeolojik şerait, yerin altında zengin petrol bulunduğunu göstermektedir. Vakıa üzeri açık kuyulardan, dere kenarlarındaki petrol sızıntılarından istifade edenler vardır. Ekseriyetle köylü, bu ham petrolü toplayarak uyuz olan hayvanla-rın derisine sürmektedir.

Erzurum havâlisinde, yapılan sondaj-lardan aşağı yukarı alınan neticeler şu-dur: Bu petrol sızıntıları milyonlar sar-federek tesiat yapmağa değmez.

Evkafa ait petroler

Türkiye petrol tarihinde Evkaf daire-sinin de adını unutmamak lazımdır. Ter-can kazası dahilindeki Maus nahiyesi-

deki arazi evkafa ait olduğu için, bura-da petrol taharri etmek hakkı Evkafındı. Meşrutiyet devrinde Evkaf Nezareti petrol taharriyat hakkını, Hacı Necip bey isminde bir zata vermişti. Fakat bu zat, teminat akçesini veremediği için im-tiyaz feshedilmişti. Evkaf Nezareti Pulk ve Maus köylerindeki arazide petrol çı-karmak için muhtelif teşebbüslere giriş-miştir. Nihayet Çarlık Rusyasının işgali zamanında, buraya Baküden sondaj âlet-leri getirilmiş, işe başlanacağı sırada, Çarlık ordusu geriye çekilmişti. Mühen-dis Kemal Numanın müşahedelerine gö-re, bu âlet ve edevat «bugün bile Erzu-rumdan Tercana kadar uzanan dar hatlı demiryolu üzerindeki Yeniköy isya-syonunda durmaktadır.»

1922 senesinde Evkaf dairesi bu pe-trolü işletmek için teşebbüslere girmiş, fakat muvaffak olamamıştır. Neticede 1926 senesinde çıkan bir petrol kanunu ile, Evkafa ait olan bu petroler, hükü-mete intikal etmiştir. Mühendis Kemal Numanın hükümlerine göre, bu arazide-ki petrolün ümidi kesmemek lazımdır.

Petrol bulunan yerler

Bunlardan başka Sinop Ekinseven ye-rinde, Rize'de Mapavride, Gümüşşane vilâyeti dahilinde, petrol taharriyatı ya-pılmış, şimdiye kadar bir netice elde edil-memiştir.

Mardin ve Siird petrolrolleri

İktisad Vekâleti petrol taharriyatına daha ziyade ehemmiyet vermek için, Maden arama enstitüsü teşkil etmiştir. Enstitüye ait, Amerikada tahsil gören, mühendislerimiz Mardin vilâyeti dahilinde muhtelif yerlerde petrol taharri etmişlerdir. Bilhassa Mardindeki sondaj-lar, mühendislere büyük bir ümid ver-miştir. Bu ümidler de boşa çıkmıştır. Ni-hayet, yazımızın baş tarafında, Başvekilimiz çektiği telgrafta ismi geçen «Ra-man» dağındaki petrol sondajı, günler-denberi halkımızın yüzünü güldürmekte-dir.

1899 senesindenberi, muhtelif yerle-re bizi ümide düşüren, petrole nihayet Raman dağının eteklerinde kavuşacak mıyız?

Hüseyin Avni

Anadolu sahili

B. Prost'un raporu Umumi meclis âzasına dağıtıldı

B. Prost'un Anadolu sahilinin nâzum plâ-nını izah eden raporu umumi meclis âza-sına dağıtılmış, tedkik edilmek üzere muhtelit bir encümene havale edilmiştir. Mü-tehassıs Anadolu sahilinin şu suretle üç muhtelif şekli arzettiğini kaydediyor:

1 — Köy his ve tesirini veren eski Üs-küdar.

2 — Yeni mahalleleri ve Marmara bo-yunca uzanan inkişafile şehir ve sayfiye şeklinde Kadıköy ve Moda.

3 — Sahilin topografik vaziyeti ve bü-yük bir kıyı ve bir büyük lise ve bir hasta-nenin mevcudiyeti dolayısıyla sanayi tes-i-satı inkişaf edememiş olan Haydarpaşa.

B. Prost Üsküdarı Ankara yolunun son noktası addetmektedir. Bu yol Bağdat ve Hindistana doğru uzayacağından Üsküda-ra ehemmiyet verilmekte, mühim istimlak-lere lüzum görülmektedir. Burası Kadıköy, Moda, Fenerbahçe, Süadiyeden ayrı olarak imar edilecek, gezinti yerleri yapı-lacak, sahil yolu açılacaktır.

Anadolu sahilinde villârlardan mürekkep sayfiye mahalleleri, bütün, odun, kömür depoları muntakaları bulunmaktadır.

Kartalda bir motörde yangın çıktı

Kartal limanında, 4 tonluk Akçakoca adında ve Bektaş reislin idaresindeki mo-törde dün tıyfa balık pişirirken yangın çıkmıştır. Belediye itfaiyesi yetişerek ka-mara ve motörün bazı kısımları yandığı halde ateşi söndürmüştür.

★ Samatya'da oturan on bir yaşlarında İstetpan atla caddeden geçerken Melâhat isminde bir kuza çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebebiyet vermiş-tir. Polis, yaralıyı hastaneye kaldırmış, şıgılı tevkif edilmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

OPERA

Devlet konservatuvarı kanun lâyihası bütçe encümene verildi. Devlet konser-vatuvarının bir müzik, bir de temsil kısmı olacak. Temsil kısmı opera, tiyatro, balet şubelerinden mürekkep bulunacak. Bun-dan, Devlet operasına doğru adım atıldığı mânası çıkarılıyor.

Opera, italyanca bir kelimedir. «Eser» demektir.

Manzum dram halinde olan, içinde, he-men hiç müziksiz ve şarkısız muhavere bulunmayan, bazı kısımlarına dans giren orkestra ile imtizaç etmiş tiyatrolara bu isim verilir.

Ciddi opera, mevzuu daha ziyade traje-diye meyledendir.

Komik opera, kısmen ciddi olmakla be-raber kısmen de güldürücü parçaları iht-i-yadır. Bunların biraz şarkısız muhavere-leri olduğu da vakidir.

Operayı doğuran fikir, on altıncı asrın sonlarında Floransa'da bir şairler ve ar-tistler grubu tarafından, eski Yunan mü-sikili inşadından müphem olarak ortaya atılmıştır. Bunlar basit eserler tertipliyor-lardı. Fakat henüz musikide modulation dediikleri perdelerin değişmesi ve makamın seyri sanatına erişmemişlerdi. Monteverde isimli bestekâr, kilisenin ve halk şarkı-larının tesirindeki iptidailiklerin fevkine çıktı: Modulation ile modern Tonalite'yi buldu. Bu zatan talebeleri, sanatı daha ilerlettiler. Derken opera denen tiyatrolar bütün İtalyada yayıldı ve bütün Avrupa-yı müessir oldu.

Fransız operası 1671 de Perrain ve Cam-bert tarafından yaratılmıştır. Almanya, uzun seneler İtalyan operasını seyrettikten sonra 1678 de Hamburgta bir Alman operası tesis olundu. Fakat bizzat

Alman bestekârları da bir çok İtalyan ope-raları yapmak mecburiyetinde kaldılar. Mozart ve Beethoven'un bazı eserlerinden sonra, Weber, Spohr, Marschner ve ni-hayet Wagner'e Alman operası doğdu ve kemalini buldu. Alman operası, İtalyanla-rinkinden ayrı bir hususiyet teşkil etti. Uzun seneler İtalyan eserlerini seyreden İngilizlerden kendilerine has bir opera tipi zuhur edememiştir.

İtalyada ve Fransasda, on sekizinci asır-da ve daha sonra çok mühim opera beste-kârları yetişti. Operalarda ekseriya tarihî mevzuvar, eski kostümlerle oynanır. İtalyan operasının en maruf şahsiyeti Verdi'dir. Bazan parlihyarak, bazan sönerek, opera, asrımıza kadar devam ettiyse de, artık nadiren yeni eserler yapıyor. Yalnız Sov-yetler operada yeni eserlere ehemmiyet veriyorlar. Dünyanın diğer tiyatrolarında ekseriyetle geçen asırların yadigarları oynanıyor. Cazband esasına göre bile yeni ope-ralar yapılmıştır amma, bu gibi tecrübeler nadirattandır. Asrımızda musikili temâşa fîdaları daha hafif tiyatro eserlerinde ve bilhassa sinemacılıhta tecelli ediyor.

Operaların oynandığı tiyatro binaları, dünyanın hemen bütün medenî şehirlerin-de en merkezi vaziyette bulunmaktadır, bu şehirlerin belli başlı mimari âbidelerinden birini teşkil etmektedir.

Bir çocuk güneş çarpmasın-dan bayıldı

Dün, Beşiktaşta Abbasağa parkında on altı yaşlarında Nail isiminde bir çocuk güneş çarpmasıyla bayılmış ve polis tarafın-dan berayı tedavi Beyoğlu hastanesine kal-dırılmıştır.

Düğün evindeki infilâk

5 ölü, 11 ağır, 6 hafif yaralı var

Yukarıda infilâkın vukubulduğu ev ve yaralılar

Kartal kazasına tâbi Samandere nahiye-sinin Kurna köyünde bir düğünde vukua gelen faciayı dün tafsilâtle yazmıştık. Kar-tal jandarması ile müddeumumiliğinin hadise hakkında yaptığı tahkikat dün bit-miştir. Buna nazaran; Kırça köyünde düğünleri yapılan Osman İlyasla Ayşe Mü-nevverin bulundukları evin yanında gece-leyin oynamakta olan dokuz yaşlarında Sadeddin, on iki yaşlarında Mevlüd, Südi ve İhya ile 24 yaşlarında bayan Bedriyenin buldukları harpen kalma metruk bir bom-ba birdenbire patlamıştır. Bombanın infilâkide bunlar kâmlen ölmüşler, kırk dört

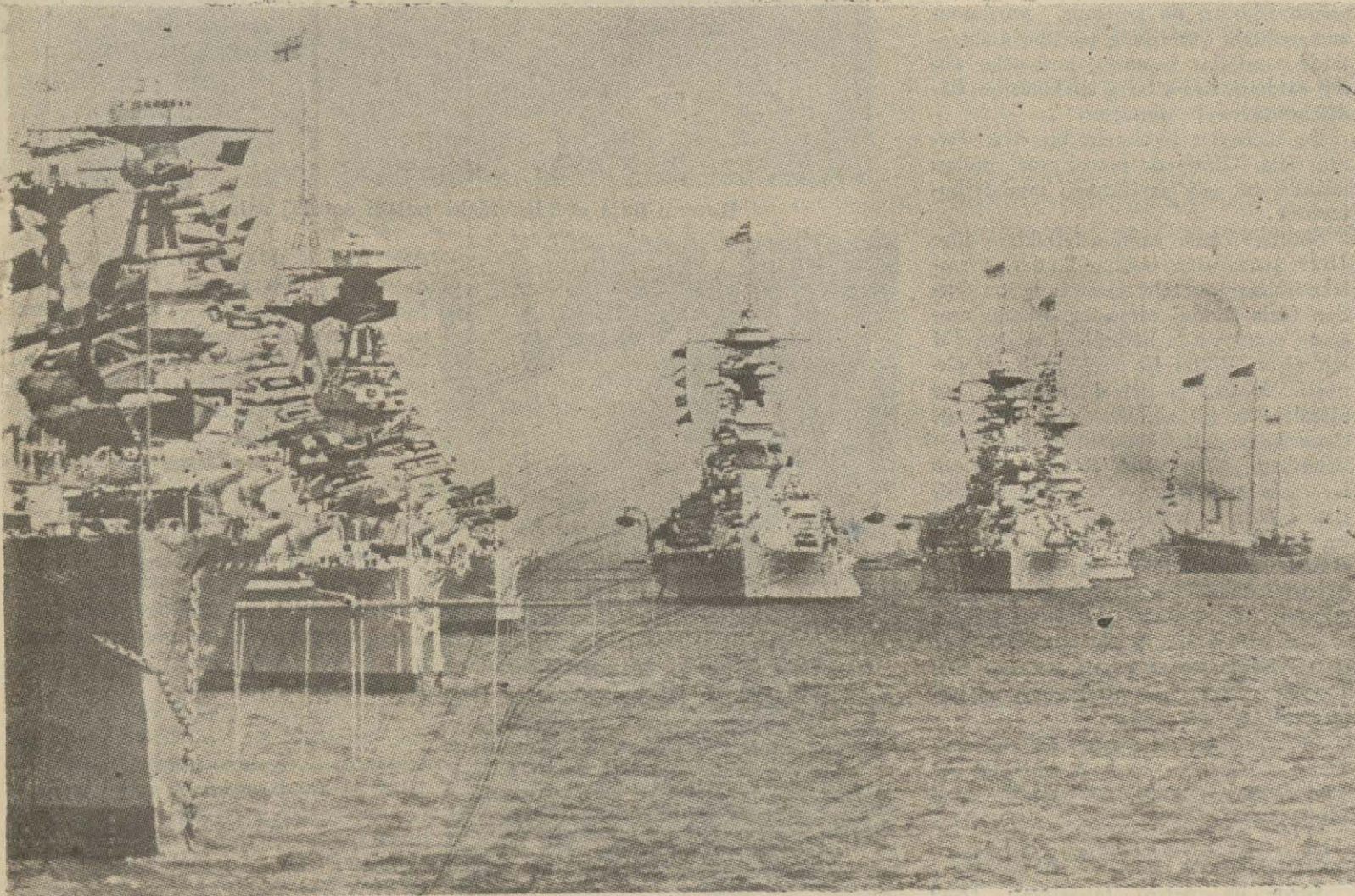
yaşlarında Zehra, altı yaşında Mükerrrem, on yaşında Ziya, on dört yaşında Muhsine, 34 yaşında Şükriye, 15 yaşında Basri, 58 yaşında Hatice, 65 yaşında Mediha, 12 ya-şında Melâhat, dokuz yaşında Suad ve kırk yaşlarında Şerife ağır surette yara-lanmışlardır.

On dört yaşlarında Emine, Hasene, Sa-lâhaddin, Basri ve Aliye de hafif şekilde muhtelif yaralar almışlardır. Alâkadar memurlar tarafından alınan tertibatla yaralılar Haydarpaşa Nümune hastanesi-ne getirilmişlerdir. Mahallî memurlar tah-kikatlarına devam etmektedirler.

Akdenizde müttefik donanmalar - İtalyan donanması

Müttefikler İtalyan donanmasına en az iki misli bir kuvvete maliktirler

İngiliz diritnotlarından bir kısmı

İngilterenin Hindistan ve Avustralyaya sefer yapan vapurlarını Akdenizden geçirmiyerek Ümidburnundan dolaştır-maya karar vermesi İtalyanın son zaman-da izhar etmekte olduğu harp temayül-lerine karşı aldığı ihtiyat tedbirlerinin mukaddemesi telâkki edilmektedir. Fil-hakika İtalyanın Akdenizin ortasına sar-kan coğrafi durumu ona bu dar munta-kada sevküleceği bir rüchan bahşet-mekte olduğundan İngilterenin Asya ve Avustralya müstemlekeleriyle muvasala-sı İtalyan tehdidi karşısında ciddi bir tehlikeye maruz bulunmaktadır. Bununla beraber İngiltere Akdeniz havzasın-daki ticaretini normal olarak idame et-mekte ve askeri nakliyatını harp gemi-leri himayesinde muntazaman yapmak-tadır. Akdeniz, Britanya adasına Hindis-tan ve Avustralyaya ve diğer uzak şark müstemlekelerine sefer yapan bilümmün İngiliz ticaret gemilerine en kısa ve iktisadi yol olması itibarile İngiltere için hayati ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Bu seyriseferin Akdenizden geçmiyerek Afrikanın cenubundan dolaşması netice-sinde bu denize inhisar eden İngiliz va-sadlarında kullanılabilmesi için elde da-rın himayesine tahsis edilecek harp ge-milerinden tasarruf edilerek donanma-nın bu denizde diğer mühim harp mak-sadlarının kullanılabilmesi için elde da-ima fazla kuvvet bulundurmak imkânı hasıl olmaktadır. Zira Süveyşten geçerek Hindistan ve Avustralyaya gitmek ve o memleketlerden İngiltereye gelmek üzere Akdenizi boyly boyunca kateden vapurların miktarı yalnız Akdeniz hav-zasında seyrifeser eden vapurlardan çok fazladır.

Fransanın da Uzak Şark ve Madagas-kar müstemlekelerine yapmakta olduğu seyriseferi Akdenizden kaldırarak İngi-lizler gibi Ümidburnundan dolaştırma-cakları şüphesizdir. Şu halde Akdeniz-de azalan müttefik ticaret vapurlarını toplu bir halde harp gemilerinin hima-yesine tevdi edecek veçhile bir tarife-ye tabi tutmak keyfiyeti kolaylaşacaktır. Her nekad Ümidburnundan dolacağı-gidercek vapurların yollarda bazı al-man tahtelbahirlerinin taarruzuna uğra-mak ihtimali varsa da bu tehlikeden do-lay seyriseferin inkıta bittabi mevzuu bahsolamaz.

Akdenizde İngilterenin itihaz eyledi-ği bu tedbir İtalyanın asansız harbe gir-mesi halinde İngiliz vapurlarını bu de-nizin muhtelif noktalarında İtalyan deniz kuvvetlerinin baskınına maruz bırakma-mak maksadına matuftur. Artık bun-dan sonra İtalya harbe girdiği takdirde Akdenizde tek başına giden müttefik vapurlarına değil donanma tarafından emniyete alınmış vapur kafilelerine rast-layacaktır. Bu kafilelerin batırılması ise ancak onları himayeye memur harp ge-

milerini, dövüşerek imha etmekle müm-kün olacaktır. Filhakika İtalya harbe gir-meğe karar vermiş ise muhripler ara-sında Akdenizde hâkimiyet davası mey-dana çıkacaktır. Bu hâkimiyeti temin e-decek başlıca kuvvet donanmadır. Tay-yarelerle donanmanın imha edilebilece-ği hakkındaki iddialar henüz hakikat sa-hasına çıkamıyarak ancak bir propaganda mahiyetinde kalmıştır. Çünkü Norveç harekâtında alman tayyareleri bütün gay-retlerine rağmen İngiliz donanmasına mühim bir hasar ıka edememiştir. Şu halde Akdenizde harbi sokacak İtalya bu denizde donanma kuvvetile mutlak bir hâkimiyet tesis edemeyecek olursa Sü-veyş ve Cebelüttarik kapılarının mütte-fikler tarafından kapanması halinde mah-sur kalmaya yani hakiki ve müessir bir abluka altına girmeğe mahkûmdur. Şa-yet İtalyanın elinde harbi idame için ge-rekli petrol, demir gibi iptidai madde ve işe malzemesi uzun müddet dayan-mağa yetecek miktarda stok olarak bu-lunmıyorsa bu ablokayı yarmak yani müttefik donanmayı imha etmek için meydan okumak mecburiyetinde kala-caktır.

Acaba İtalyan donanması bu muaz-zam işi başarabilecek kudrette midir? İtalyanın denizde karşılaştacağı kuvvet yalnız Fransız donanmasından ibaret ol-saydı belki talihin de yardımıyla bir açık deniz muharebesinde bu iki lâtın donan-masından Romanınki galip gelmek ihti-mali düşünülebilirdi fakat mahir İngiliz denizcilerinin idaresindeki büyük bir do-nanma işe karışınca bittabi vaziyet İtal-yanın aleyhine olarak değişecektir. Çün-kü İngiltere tek başına İtalyan donan-masına faik bir donanmayı Akdenizde her an faal bulundurabilir. İngiliz do-nanmasının Şimal denizinde zayıflayan Alman donanmasına karşı fazla bir kuv-vet bulundurmasına lüzum kalmadığın-dan Anavatan filosunun dörtte üçünü Ak-denize indirebilir. Bu takdirde İtalya-nın 6 diritnotuna 10 diritnotla karşı koyabilir. Ağır ve hafif kruvazör, muh-rip ve tahtelbahir cihetinden de İtalyan donanmasının bu cins gemileriyle Ak-denizde başabaş çıkabilir. Hele tay-yare gemisi cihetile İtalyanın bir gemi-sine beş gemile cevap verebilir. Fransız donanmasının da yardımcı olarak çağır-dığı takdirde Akdenizdeki müttefik do-nanmalar İtalyan donanmasının en az iki misli bir kuvvet teşkil ederler. Yani müttefikler: 6 İtalyan diritnotuna karşı asgarî 14 diritnot, 7 İtalyan ağır kru-vazörüne karşı asgarî 17 ağır kruvazör, 14 İtalyan hafif kruvazörüne karşı 35 haf-fif kruvazör, 61 İtalyan muhribine karşı 150 muhrip, 105 İtalyan tahtelbahirine karşı 120 tahtelbahir çıkarabilirler.

Binaenaleyh böyle kati ve bariz bir üstünlük karşısında İtalyan donanması-nın Akdenizde hâkimiyet tesis etmesine

imkân yoktur. İtalyan donanmasının oy-nıyacağı rol ancak vurup kaçmak kabi-linden kısa kınlara inhisar edecektir ki; kruvazörlerinin süratli olması sayesinde bu vurgunları başarabilir. Halbuki de-nizde hâkimiyet tesisinin yegâne şartı kati neticeli bir muharebe için hasma meydan okumaktır. Bu meydan okuma da ilk ve son söz ağır toplarıdır. İtal-donanmasındaki ağır topları adedi kır-ki 32 santimetrelilik ve on sekizi 38 san-timetrelilik olmak üzere ceman 58 oldu-ğu halde müttefik donanmanın Akdeni-ze ayıracığı kuvvet seksen dördü 38 lik ve on altısı 33 lük olarak 100 ağır top taşımaktadır ki menzil ve atışta is-a-bet bakımından müsavat kabul edild-iğine göre muharebeyi hangi tarafın ka-zanacağını tayin etmek güç değildir.

Buna rağmen İtalya harbe girdiği tak-dirde gerçi Akdenizin ortasındaki Si-cilya - Tunus geçidinin başında bulun-masından istifade ederek Cebelüttarik ile Süveyş arasındaki müttefikin nakliya-tına mani olabilirse de buna mukabil Trablusa ve Oniki adaya yapacağı as-kerî nakliyatı müttefik donanmanın te-cavüzüne maruz kalacağı gibi Habeşis-tana sevkıyatı ise tamamen felce uğrıya-caktır. Her nekadar zaruret halinde Trablusa havadan asker taşıyabilirse de Oniki adanın Anavatana uzaklığı do-layısıyla bu adalara tayyare ile nakli-yat mevzuu bahsolamaz. Binaenaleyh Şarkı Akdenizdeki bu adalar daha har-bin bidayetinde elinden çıkar. Diğer ta-raftan Trablusa Tunus ve Mısırda vaki olacak müttefikin taarruzu bu arap topraklarının mukadderatını süratle tay-in eder. İtalyan donanması belki Adriyatik sahillerinin istiyasında hiz-met ifa edebilir. O da Otrant kanalının kendi kuvvetleri tarafından maynlerle kapatılmasına bağlıdır. İtalyan donan-masının Cebelüttarik ve Süveyş geçit-le-rini zorlayarak geçmesi ve buralardaki istihkâmâtı sukut ettirmesi mevzuu bah-solamaz. Buna teşebbüs ettiği takdirde ana üssünden uzaklaşarak bu surlarda bir meydan muharebesi kabul etmesi lâ-zımdır ki gerek sevküleceği ve gerek ta-biye bakımından partiyi kaybetmesi mu-hakkaktır.

Şu kısa mülâhazadan çıkan netice şudur ki; İtalya, bahri kuvvetine istinaden harbe girerse, kaybetmek ihtimali ka-zanmak ihtimalinden fazla olan bir ku-marı bile bile kabul etmiş vaziyete düşe-cektir. Velevki harbe müdahalesi mütte-fiklerin menfaatini ihlâl etmemiş olsun. Fakat Akdenizde her hangi bir İtalyan tecavüzü İngiltereye şiddetle alâkadar edecek ve binaenaleyh muhasamat gay-rikabili içtinab olacaktı. Bu şerait altın-da İtalyanın harbe gireceğine pek ihtimal verilemez.

A. B.

Saray ve konakların dili Yüz yıllık Nişantaşı ve civarı

- 4 -

Yazan: Mustafa Ragıp

Halk Nişantaşını ne zaman tanıdı?

Ötedenberi Beşiktaş müstemelâtından addedilen Vişnezade, Valideçşemesi ve Maçka mahallelerinin surlarındaki funda-lık ve bostanlardan sonra, Nişantaşı ve civarında geniş, büyük çilek tarlaları mevcuttu. Bu tarlaların bir ucu Şişliye kadar uzanıyordu. Sultan Mahmud dev-rinin son senelerile Sultan Mecidin sal-tanatı zamanında bu tarlaların mahsulü bilhassa şöret bulmuştu. O devirlerde Arnavudköyünden ziyade Nişantaşı tar-laları, şehrin en nâdide, en lezzetli, en kokulu, iri taneli çileklerini yetiştirirler-di. Nişantaşı ve civarının Balmumcu çif-liği arazisine dahil olmasından dolayı bu tarlalarda yetişen çilekler şehir piyasa-sında satılmaz, doğrudan doğruya sara-ya gönderilirdi. Maamafih Nişantaşı çileklerinin halk arasında meçhul kalma-sı ve çilek şöretinin Arnavudköyü mah-sulüne izafe edilmesi, bunların pazara çıkmamasından ileri gelmiştir.

Bundan başka Balmumcu çiftliği eteklerinde ve Yıldız ile Nişantaşı surlarını ayıran vâdideki İhlamur mevkiiinin ful-ya ve sümbül bahçeleri, o devrin çilek ve itriyat ihtiyacını tatmin eden yerlerdi. Bu bahçelerin fulya ve sümbülleri de İs-tanbulda misli bulunmayan çiçeklerdi. Maamafih gerek çilek tarlalarının, gerek sümbül ve fulya bahçelerinin feyizlerin-den ve güzelliklerinden istifade edenler nadirdi. Çilekleri saraya tophyanlarla çi-çekleri piyasaya sürenler müstesna ola-rak, bu sahalarda kır eğlenceleri yapan-lara, tenezzüh için buraya uğrayan aile-lere ve teferrüç şerâkîlarına tesadüf edilemiyordu. Gelip geçici tek, tük yol-cularla bazı işçiler ve alâkadarlardan gayri Nişantaşının bu temiz ve sert rüz-gârlı arazisi, asırlarca imardan, iskânden uzak, beyaban bir halde kalmıştı.

Bu yamaçlar şehrin meskûn kısmını teşkil eden meselâ Kabatas, Beşiktaş ve civarına en yakın mevkide bulundukla-ri halde, şehrin deniz sahillerine çok uzak diğer bir çok tepeleri, bilhassa Çamlıca halk nazârında tanınmış; hattâ edebi-yatımıza mevzu teşkil etmişti. Buna ra-ğmen Nişantaşı ve civarının — on doku-zuncu asrın ortalarına kadar — namı bile anılmamıştı.

Üçüncü Sultan Selim ve ikinci Sultan Mahmud zamanında yapılan askeri nişan talimleri istisna edilirse, denilebilir ki, şimdiki Teşvikiye camisi civarının bu-lunduğu sahada halkın ilk toplama, sultan Mecidin meşhur «surihumâyun» u ile başlar.

Bundan yirmi beş, otuz sene evvel hayatta olan yetmiş beş, seksenlik bir çok yaşlı zevat, çocukluk hatıraları arasın-da, «Nişantaşı surihumâyunu» nu hikâ-ye ederlerdi. Netekim ailem efradından ve tanıdıklarım arasında bulunan bazı ih-tiyar zatlardan bu düğün hatıralarını ben de bizzat dindilemişim.

Padişah, Dolmabahçe sarayının inşasından iki sene sonra, oğullarını sünnet ettirmeğe karar vermişti. Fakat (Tanzimat Hayriyye) nin ilânından sonra her hareketile mümkün olduğu kadar halk-la temas ederek şahsile ve saltanatının icaplarıyla umumun alâkasını celbetmek isteyen sultan Mecid, bu sünnet düğünü-nün de sarayda değil, saraya nisbeten yakın bir kırdaki ıcrasını muvafık görecek Nişantaşı ve civarını bu arzusunun pek el-verişli bulmuştu.

Hünkârın iki büyük oğlu, Murad (Beşinci Sultan Murad) ve Abdülhamid (İkinci Abdülhamid) efendiler, daha evvel sünnet olduklarından bu (surihu-mâyun) şehzade Mehmed Reşad (Beşinci Sultan Mehmed), Kemaleddin, [*] ve Süleyman [**] efendilerinin sünnet olmaları şerefine tertip edilmişti (1858 - 1274): Padişahın son oğlu Mehmed Vahideddin efendi (Altıncı Mehmed) o tarihte henüz doğmamıştı.

Düğün sahası, Teşvikiye camisi etra-fında ve İhlamurun Nişantaşı surlarını teşkil edecek halâ (Topağacı) namı ve-rilen sahadan ibaretti. Düğün münasebe-tile bu yerlere yüzlerce çadır kurulmuş, gece gündüz ziyafetler verilmiş, devrin vükelâsı, vüzerası, rical ve memurları davet edilmiş, davetli bulunan sefirlerle mai-yetleri ecnebi devletleri tebaalarından ile-ri gelenleri, bin bir gece masallarını andırarak şaşaa ve tantanalar içinde — on beş gün geceli gündüzlü — ızzat ve ikram edilmişlerdi!

müteassir bir çok düyünü intaç etmişti. Düyünü mezkûre için merhun ve emanet olarak bir takım müraasat ile deyin se-nedatının çoğu ecnebi tüccar ve banker-lerin kasalarına geçmişti.» diyor. Ve bu israfların önüne geçmek üzere bilâ-hare devletçe alınan tedbirleri hikâye ediyor.

İşte Osmanlı tarihinde pek az benzerle-rine tesadüf edilen bu düğün yüzünden-dir ki halk, belki de şehrin fethinden-beri, pek az ziyaretçiye cevengâh olan bu semti tanımağa başlamış ve bu tarihten sonradır ki, (Nişantaşı) adını taşı-yan bir semtin şehrin güzel, havadar te-peleri arasında bulunduğunu görmüştü.

Bununla beraber bu düğüne kadar bu-ranın büsbütün meçhul kaldığı doğru değildir: İsminin delâlet ettiği manadan da anlaşılıyor ki (Nişantaşı) Yenicerili-ğın lağvı üzerine, hattâ üçüncü sultan Se-limdenberi, tamamen askeri bir mahiyet almıştı: O zaman yeni icad edilmiş ve Os-manlı ordusuna kabul edilmiş seğhâne ve uzun namlulu tüfeklerle nişan talim-i yapmak üzere «Nizamı Cedid» askerine en müsaid talim sahası olarak levend çiftliğine beraber burası intikâp edilmişti.

İkinci Teşvikiye camisinin avlusunda, bir de İhlamurderesi üstündeki (Topağacı) denilen sırta üç mermer sütun kitabe ha-lâ vardır. Bu kitabelerdeki izahattan da anlaşılıyor ki bu sütunların bulunduğu yerlerden Yıldız surlarında ve Orhani-ye kılasının bulunduğu noktadaki taş hedefe nişan alınarak talim yapıldı.

Teşvikiye avlusunda caminin cümle kapısı önündeki mermer sütun sultan Mahmud zamanında 1226, cami avlu-sunun tramvay caddesindeki demir par-maklı kapısı yanındaki sütun da üçüncü Selim zamanında 1205 tarihle-rinde dikilmişlerdir. Bu sütunların her bi-rinde namlarına dikildikleri padişahla-rın nişan talimindeki medhiyelerini ihtiva eden misrağlar vardır. Üçüncü sultan Selime aid kitabe de hükümdarın maharetle bir testiye vurduğunu işaret etmek-tedir. Bugünkü Teşvikiye mahallesi ve civarının (Nişantaşı) ismile anılmasının sebebi, bu nişan talimlerinden ileri gel-miştir.

Şehzadelerin sünneti için tertip edilen (surihumâyun) un bu sahada yapılması-nı, Nişantaşının saraya yakınlığından ve havadar bir kır olmasından başka, pa-dişahın düğün vesilesile, orduya alaka ve teveccüh göstermek istediğine atfe-denler de vardır.

Rivayet kayımet ve ehemmiyetini te-cavüz etmeyen bu iddianın doğruluğu-nu ispat edecek ne menkul; ne de maz-but tarihî bir vesikaya tesadif etmedim. Bununla beraber, (surihumâyun) için bu surların tercihindeki sebebler ne olursa olsun; yerli, ecnebi bütün davetliler, ha-vası güzel, marmaraya, Boğaza neza-retli bu şirin kırları pek beğenmişlerdi.

Bu düğün zamanın ricalini buralarda birer yurd tesis etmek, bina inşa ettirmek fikrine kapılmıştı. Fakat devlet ve saray ricali arasında hasıl olan bu arzu — mümkün olduğu kadar — kalblerde gizli tutulmuş, padişaha arz edilmekten çekinilmişti.

Halbuki bizzat sultan Mecid — Dol-mabahçe sarayını yaptırdıktan sonra — böyle bir emel beslemeğe başlamıştı. Pa-dişah kati kararını verdikten sonra mak-sadını etrafındakilere bildirdi. Belki de (surihumâyun) un bu havalide yapılma-sındaki sebepler sırasında hünkârın bu semtlerde bir mahalle tesis etmek iste-ği de vardı.

Sultan Mecid, babası zamanında bu-rada yapılan (Nizamı Cedid) talimlerin-de bulunur, bu yerlerde ava çıkardı. Binaenaleyh bu havaliyi ötedenberi pek iyi taniyan padişahın Nişantaşı ve civar-ını mamur ve meskûn bir hale getirme-ği eskidenberi düşünmüş olması muhtemeldir. Ancak bu fikrini düğünden sonra tatbik etmek için hazırlıklara baş-ladı.

[*] Kemaleddin efendi, meşrutiyetten evvel vefat etmiştir. Sadrazam Mahmud Şevket paşanın 1913 senesinde katli üzerine idam edilen eski sadrazamlardan Tunuslu Hayreddin paşazade damad Salih paşanın zevcesi Münire sultanın babasıdır.

[**] Harbi umumünün başkumandan vekili ve Harbiye Nazırı Enver paşanın refikası Naciye sultanın pederidir. Meşrutiyetin ilânından sonra vefat etmiştir.

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,
EN EMİN

EN UCUZ

vasıtaadır. Alım satım, kira işlerin-de iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

SİNEMA

Greta Garbonun yeni filmi

Ninotschka'da artist büsbütün başka bir kadın tipi canlandırıyor

Ninotschka Pariste avukatlarile görüşüyor

Greta Garbonun çevirdiği Ninotschka ismindeki son film Pariste gösterilmiş ve çok beğenilmiştir. Artist bu filmde büsbütün başka bir çehre ile görünmektedir. Greta şimdiye kadar çevirdiği bütün filmlerde ızdırıp çeken, sevdiği tarafından ihmal edilen kadını temsil ettiği halde bunda arkasından koşulan ve nihayet sevgilisile birleşen bir kadın şeklinde görünmektedir.

Bu filmi Lubitsch idare etmiştir. Greta şimdiye kadar Lubitsch'in idaresi altında çalışmamıştı. Ninotschkanın mevzuu şudur:

Sovyet hükümeti garp memleketlerinden ziraat makineleri satın almak üzere bir zamanlar grandüşes Svana'ya (Greta Garbo) ait iken 1916 ihtilalinde hükümetin eline geçen kıymetli elmasları satmağa karar vermiş ve Ziraat Komiserliği erkânından 3 kişiyi bu maksadla Parise göndermiştir. Grandüşes Svana da Pariste oturmakta ve Beyaz Rusların reisliği vazifesini yapmaktadır. Moskova'dan bir heyetin geldiğini ve bu heyetin kendi elmaslarını satacağını Be-

yaz Ruslardan bir garson vasıtasile haber almıştır.

Grandüşes Svananın genç, zarif ve çok girgin bir Fransız dostu vardır: Leon (Melvyn Douglas). Grandüşes, elmaslarının satılacağını haber alınca, Leonu çağırır, vaziyeti anlatarak: «Bunların satılmasına muhakkak mani olmalısınız. Bunu sizden bekliyorum.» demiştir.

Leon derhal işe başlamış ve üç Sovyet memurle ahabap olmuştur. Genç Fransız bunları barlara, eğlence yerlerine sürüklemiş ve o kadar eğlendirmiştir ki üç memur Rusyaya dönmekten vazgeçmişlerdir.

Parise giden memurlardan hiçbir haber gelmemesi Moskovada endişe uyandırmış ve fevkalade delege olarak Ninotschka Parise gönderilmiştir. Ninotschka yoldaş çok sert ve ciddi bir kadındır. Parise gelir gelmez üç memuru bulmuş, bunların hareketini, oturdukları palastan başlayarak şiddetle tenkid etmiştir.

Bu sırada Leon, Ninotschka ile tesadüfen karşılaşmıştır. Genç kadının kim olduğunu bilmemekle beraber güzelliğine hayran olmuş, kadına kur-

yapmağa başlamıştır. Kadın da Leona karşı lâkayit kalmamıştır. Fakat Fransız gencinin kim olduğunu ve ne için çalıştığını öğrenince kendisile münasebeti kesmiştir.

Bu sırada garip bir hâdise olmuştur: Üç Sovyet memuru Leonu bularak vaziyetlerini anlatmışlar ve: «Siz Ninotschka'yı tanıyormuşsunuz, rica ederiz bizim için şefaâtçı olun» demişlerdir. Leon işe başlamış ve kadını birlikte yemek yemeğe razı etmiştir. Yemek pek neşeli geçmiştir. İki genç birlikte dansetmişler, gülüşler, söylemişlerdir. Bundan sonra da sık sık görüşmeğe başlamışlardır. Ninotschka birdenbire değişerek şık, zarif bir kadın halini almıştır. Leon ile birlikte barlara da gitmeğe başlamıştır.

Grandüşes Svana bunu öğrenince Ninotschka'yı bulmuş, kendisine şu teklifte bulunmuştur: «Elmaslar üzerindeki bütün hukukundan vazgeçiyorum. Buna mukabil siz de tayyare ile derhal Moskovaya hareket edeceksiniz.» Ninotschka vaziyeti anlamıştır. Grandüşes, Leonu muhafaza için elmaslarını feda ediyordu... Ninotschka teklifi kabul etmiş ve Moskovaya hareket etmiştir. Leon bunu anlayınca büyük yeise kapılmıştır.

Üç memur da Ninotschka ile birlikte Moskovaya dönmüştür. Elmaslar işinin iyi bir şekilde halledilmesi üzerine, bu memurlar bir müddet sonra kürk satışı için İstanbula gönderilmişlerdir. Fakat kürk satacak yerde bir lokanta açmışlar ve İstanbulda yerleşmişlerdir. Bir müddet geçip de haber alınmayınca Moskovadan Ninotschka İstanbula gönderilmiştir. Genç kadın İstanbula gelince karşısında Leonu bulmuştur. İki genç birbirinin kolları arasına atılmış, Leon: «Benimle birlikte gelmezseniz bütün Sovyet heyetlerinin işlerini bozacam» demiştir. Ninotschka, tatlı bir gülüşle teslimiyet göstermiştir.

İş bulmak için

Uzun, uzun düşünmeğe hacet yok!

«Akşam»a bir KÜÇÜK İLAN vermek kâfidir.

Bükreş mektupları

Romanya müdafaa cihazı durmadan kuvvetleniyor

Propaganda Nezaretinin faaliyeti — Millî kalkınma ve ihtikârla mücadele

Sağdan sola doğru Hariciye Nazırı Gafenco, Başvekil Tataresco, Devlet Nazırı Portokala, müsteşar Sibiciana Başvekâlet dairesinden çıkıyorlar

Bükreş (Balkanlar hususî muhabirimizden) — Son günlerde büyük küçük bitaraf memleketlerin azami dikkat ve endişesini celb ve tahrik eden şaşırtıcı askeri ve siyasi hâdiseleri karşısında, dost ve müttefikimiz Romanya hükümeti ve milleti temkin ve soğukkanlılıkla vekayil takip ediyor.

Romanya, müdafaa cihazını hiç durmaksızın, kuvvetlendiriyor. Bükreş hükümetinin bu maksadla akdettiği dahillî harp istikrazı ve tertip ettiği müdafaa işanesi yekünü 17 milyar leye baliğ olmuştur. Fakir ve işçi tabakaların da bu vatani işaneye iştirak etmelerini temin için 100 ve 500 leylük ordu teçhizatı iane kuponları basılmıştır. Rumen Millet Meclisi, silâh altında bulunan ve hal ve vakti yerinde olmayan askerlerin allelerine yardım için bir milyar Ley tahsisatı vermiştir.

Başta millî kalkınma cephesi nezareti mensupları olduğu halde millî gençlik teşkilâtı hududları bekleyen askere halk tarafından gönderilecek her nevi eşyayı kabul ve büyük bir intizam ile mahalline sevk için faaliyete geçmiştir. Bu son hafta zarfında askerlere gönderilmek üzere kitap toplanmasına başlanmıştır. Demiryolu istasyonlarına madeni kutular konmuştur. Herkes buradan geçerken bu kutulara bir sigara atmağa davet edilmektedir. Bu sigaralar cephe gerisindeki yurddaşların bir hediye olarak askerlere gönderilecektir.

Tayyarecilğin tekemmül ettirilmesi için de azamî gayret sarfediliyor. Son hafta zarfında İtalyadan «9» u zabıt ve «21» 1 küçük zabıt rütbesinde olmak üzere 30 tayyare mühassası getirilmiştir. Bunlar, Romanyanın İtalyadan almış olduğu tayyare ve makinelerin kullanılışında bura işçilerine muallimlik, ustalık edeceklerdir.

Kral Karol, arasıra bizzat ağır demir sanayi, silâh ve mühimmat fabrikalarını gezmekte ve huzurle işçilerin ve umum milletin vatani ve millî duygularını takviye ve teşvik etmektedir. Hükümet, bitaraflık siyasetine azami itina etmektedir.

Romanya için denilebilir ki her devletin kur yaptığı ciddi ve gürbüz bir dilber vaziyetindedir. Her devlet buraya en mümtaz ediplerini, mütehassıslarını, gazetecilerini gönderiyor ve türlü türlü vesileler çıkarak bu 1940 yılı misyonerleri eski tabirle Rumenlerin kalbini kazanmağa savaşıyorlar.

Ancak son zamanlarda muharip devletlerden biri, propaganda harbinde asırı gittiğinden ve çalışma tarzile vasıtaları, Rumen milletinin selim hissine karşı âdetâ bir tecavüz telâkki edildiğinden hükümet yeni bir sansür nizamnamesi kaleme alarak bu halin de salim bir yola konulmasına karar vermiş bulunuyor.

Propaganda Nezaretinin faaliyeti

Propaganda Nazırı tarih profesörlerinden B. C. Giurescu nezareti uhdesine aldığı bir aydanberi bu işi de cezri bir surette halletmeğe muvaffak olmuştur. Burada ecebi matbuatı bu nezarete bağlıdır. Her akşam saat yedide bütün ecebi muhabirleri Nezarete kendilerine tahsis edilen ve masalarında emirlerine amade dört telefon makinesi bulunduran bir salonda toplanıyorlar. Mühim tebliğler yapılaacağı vakit bizzat nazır, nezaret umum kâtibi veya umum müdürü gelerek havadisleri ecebi muhabirlerle karşılıklı teati ve kontrol ediyorlar.

Gene aynı nezarete gece gündüz açık bulunduran bir nöbetçi servisi ihdas edilmiştir. Her muhabir istediği saatte istediği malumatı telefonla veya bizzat giderek alabilir. Rador ajansı, şehrin en merkezi yerinde bulunan bir binadadır. Şimdi nezaret bu binanın bir katını bütün çalışma ve istirahat vasıtalarına malik olacak tarzda tefiş etmektedir. Burası ecebi muhabirlerine tahsis edilecektir. Hükümet, ekalliyetlere geniş müsaadeler bahşetmiş ve böylece bunların tek devlet çerçevesi dahilinde krala ve payitah- ta beğluluklarını temin eylemiştir.

Millî kalkınma ve ihtikârla mücadele

Siyasi partilerin ilgasından sonra tek vatan - tek millet, tek gaye temelleri üzerine kurulan millî kalkınma cephesi nezareti, millet ferderli arasında barışı, iş ve kalb birliğini temine matuf faaliyetini her gün daha inkişaf ettirmekte ve memleketin en ücra köşelerine kadar şubeler açarak halkı bir bayrak altında toplamaktadır. Bu siyasi nezaret yalnız nazarı ve siyasi sahada değil aynı zamanda madî sahada da muvaffakiyetler göstermektedir. Muhtaç köylülere yüzlerce vagon yiyecek, fakir çocuklara binlerce kat elbise ve nakdi ianelerde bulunarak birliğin ve hükümet şefkatının fayda ve neticelerini filen isbat etmektedir.

İhtikâra karşı mücadele hareketi de Başvekilin doğrudan doğruya idaresi altında bulunan hususî bir teşkilât tarafından idare edilmektedir. Birçok lokanta, kumaş mağazaları ve bakkaliye dükkanlarının ihtikâr suçundan dolayı kapatıldıkları, bazı muhtekir tacirlerin, aid olduğu mahkemeler tarafından nakdi cezalara çarptıkları görülmektedir.

İstihlâk vergisinde millî müdafaa hissesi

Mali sene başlangıcı olan nisan ayının birinden itibaren istihlâk vergisi, maslatı tamamen millî müdafaaaya hasredilmek üzere ve elli ley miktarını geçen her istihlâk maddesi üzerine yüzde iki nisbette teşmil edilmiştir. Sinema, tiyatro ve operetleri gece saat on ikide kapatılmas ile elektrik sarfiyatının kısmen olsun azaltılmasına çalışılmaktadır.

Romanya, Milânda açılan sergiye iştirak etmiş ve hükümetin en faal rükünlerinden biri olan Propaganda Nazırı B. Giurescu Rumen pavyonunun açılma merasiminde bulunmak üzere İtalyaya gitmiştir.

Romanya, taarruza karşı müdafaaada bulunacak

Romanya da diğer Balkan müttefikleri ve devletleri gibi harp ateşinin memleketine ulaşmaması için büyük bir takayyüd göstermektedir. Kendisine taarruz, müdafaaı istilzam edecektir. Ordunun başkumandanı olan kral Karol, vatani her türlü taarruza karşı müdafaaaya azmetmiş bulunmaktadırlar.

Burada çok sevilen dost ve müttefik Türkiye'nin siyasi gidişi ve muhtelif cereyanlar ortasında muhafaza ettiği temkin ve aynı zamanda tetiklik büyük bir takdirle görülmektedir. Bütün temenniler, harp badesinin hele son asır zarfındaki mücadelelerle birçok defalar harap olan, çok çalışmağa ve sükûna ihtiyâc gösteren Balkanlardan uzak kalmadığıdır.

Şakir Rasim Çeçen

AKŞAM Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Senelik 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:

Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdürlük: 20497

Rehberlemler 28 — Hızır 1

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatış
E. 7.44 9.42 5.00 8.54 12.00 1.46
Va. 2.54 4.51 12.10 16.04 16.10 20.56

İdarehane: Babiâli civarı Acımuşluk sokak No. 13

AKŞAM SPOR

Ankara Spor kupası maçları Demirspor Şişliye de 4-3 mağlûb oldu

Millî küme haricinde kalan iki Ankara ve üç İstanbul klübü arasında tertip edilen Spor kupası maçlarına dün sabah Taksim stadında büyük bir kalabalık önünde devam edilmiştir.

Bir gün evvel Beyoğluspora 2-1 mağlûp olan Ankaranın kuvvetli klüplerinden Demirspor Şişli ile karşılaşmış ve bu maçı da 3-4 kaybetmiştir.

Saat 11 de sahaya çıkan takımların dizildikleri vakit şu kadroları muhafaza ettikleri görülmüştür.

Demirspor: Hilmi - Şevket, Gazi - Orhan, İbrahim, Kâmil - Salih, Arif, Orhan, Fahri, Zeki.

Şişli: Armanak - Vlastardi, İhsan - Yusuf, Angilidis, Kırkor - Hıraç, Şu-arc, Nobar, Jirayir, Diran.

Hakem: Şazi Tezcan.

Oyuna Şişli başladı. Dakikalar ilerledikçe Ankara futbolcularının çimen sahada oynamaktan mütevellid alışkanlıklarını Taksim toprak sahasında temin edemedikleri cihetle yadırgadıkları görülmüştür. Şişli bundan istifade ederek nisbi bir hakimiyet kurdu ve açıkla vasıtasıyla Ankara kalesini tehdiye bağladı.

13 üncü dakikada sağdan inkişaf eden bir akında top âni olarak sola geçti ve müdafinin tereddüdü ettiğini gören Jirayir yavaş bir şütle Şişlinin ilk golünü çıkardı.

Bu sayı Demirsporluları canlandırdı ve yerden oynuyarak müsavat teminine muvaffak oldular. 18 inci dakikada sağdan yaptıkları seri bir akında Arif uzaktan çektiği çok sıkı bir şütle takımını beraberliğe ulaştırdı. Biraz sonra santrfor Orhan müdafileri çalmıla geçerek ikinci Ankara golünü de yaptı.

Kısa bir zamanda mağlûbiyetten galibiyete yükselen Demirsporlular açılacak şöhretlerine layık olan hakikî oyunlarını göstermeğe başladılar. Açıkları vasıtasıyla deplasmanlı bir şekilde yaptıkları hücumlar çok zevkli oluyordu.

Oyunun bu kısmında hakimiyeti kuran Demirspor 38 inci dakikada Orhanın güzel bir sürüşünden istifade eden Arif vasıtasıyla üçüncü golü kazandı. Birinci devrenin bu şekilde nihayetleneceği tahmin edilirken son dakikalarda Şişlinin soldan yaptığı seri bir akında Nobarın nefis bir kafası Şişliye ikinci golü de temin etti ve devre 3-2 Demirspor lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Demirspor başladı. Şişli mağlûbiyetten kurtulmak için çok canlı oynuyor ve bu yüzden rakibine tefevvuk ediyordu.

Şişlinin tazyikinden kurtulmak için Demirspor müdafileri fazla çalışmak mecburiyetinde kalıyor ve arada sırada yapmak istedikleri akınlar da muhacimlerin şahsî oyunu yüzünden netice vermiyordu.

Şişlinin bilhassa soldan, Diran vasıtasıyla yaptığı hücumlar heran tehlike oluyordu. Nihayet 20 nci dakikada Demirspor kalesinin uzağında bir favul oldu. Yusufun, kalenin üzerine ortalağı top Demirspor kalecisinin iyi yer tutmamasından içeri girdi ve bu suretle Şişli berabere vaziyete kavuşmuş oldu.

Kalecinin bariz hatasından yedikleri golle neseleri kaçan Demirsporlular hiç olmazsa beraberliği ellerinden kaçırmamak için çalışmaya başladılar. Fakat 3-1 vaziyetten beraberliğe çıkan Şişli, galibiyet ihtimali karşısında bütün enerjisiyle aynıyarak tekrar üstünlüğü aldı ve oyun çok heyecanlı bir şekilde girdi. Her iki takım yapacakları tek sayının galibiyet ibresini kendi tarafında çevireceğini bildiğinden bütün kuvvetini sarfediyor ve müsabaka bu yüzden çok süratli oluyordu. Bu çalışmada Şişli daha şanslı çıktı ve 38 inci dakikada merkezden yaptıkları bir akında Nobar vasıtasıyla beklenen galibiyet golünü çıkardı.

Oyunun mütebaki kısmında iki tarafın bütün gayretlerine rağmen bu netice değişmedi ve müsabaka 3-4 Şişlinin galebesile nihayetlendi.

Voleybol müsabakaları

İstanbul voleybol ajanlığı tarafından tertip edilen voleybol maçlarının finali dün Beylerbeyi ile Galatasaray arasında yapılacak ve şampiyon belli olacaktı. Fakat müsabaka saatinde Beylerbeyi gelmediğinden bu karşılaşma yapılamamış ve Galatasaraylılar seremoni yaparak galib olmuşlardır. Ajan Beylerbeyinin mazeretini kabul ettiği takdirde bu maç tekrar edilecek aksi takdirde Galatasaray şampiyon ilan edilecektir.

Bisiklet yarışı

Edirne - İstanbul bisiklet yarışlarına İstanbul bisikletçilerini hazırlamak üzere bisiklet ajanlığı tarafından tertip edilen 100 kilometrelik bisiklet yarışı dün Topkapı yolunda yapılmıştır. 9 koşucunun iştiraki ettiği müsabaka neticesinde Süleymaniyeden Kırkor üç saat yedi dakikada birinci, Topkapıdan Halid ikinci, Feneryılmazdan Lâmba üçüncü olmuşlardır.

İtalya, Almanyayı 3-2 kazandı

Roma 5 — Dün Milân'da 70 bin kişi önünde Alman ve İtalyan millî futbol takımları karşılaşmışlardır. Çok heyecanlı takip edilen bu maçın ilk devresinin 17 nci dakikasında Kolosi, 25 inci dakikada Bertoni İtalyanların gollerini yapmış buna Almanlar Dunker'in yaptığı golle mukabele etmişler ve birinci devre 2-1 İtalyanlar lehine bitmiştir.

İkinci devre çok seri olmuş ve Almanların yaptığı beraberlik sayısından sonra İtalya Biavetti vasıtasıyla galibiyet golünü yaparak maçı 3-2 kazanmıştır.

İkinci küme şampiyonluğu

Beyoğluspor ilk maçta Beylerbeyini 2-0 yendi

İstanbul futbol ajanlığı tarafından ikinci küme klüpleri arasında tertip edilen lig maçlarının finali dün Şeref stadında yapılmış ve (A) grubu birincisi Beyoğlusporla (B) grubu birincisi Beylerbeyi klüpleri karşılaşmışlardır.

Talimatname mucibince iki defa yapılacak olan bu karşılaşmalarda en iyi dereceyi elde eden klüp ikinci kümenin şampiyonu ilan edilerek birinci küme sonuncusu ile otomatikman yer değiştireceğinden stad iki bine yakın bir meraklı kitlesi ile çevrilmişti.

Saat 16 da sahaya çıkan iki takım bugünkü maçın ehemmiyetini gözönünde tutarak en kuvvetli kadrolarıyla yer almış bulunmaktadırlar.

Beylerbeyi: Hüsameddin - Muammer, Refik - Boris, Recep, Hasan - Cemal, Ahmed, Naci, İbrahim, Bedri.

Beyoğluspor: Koço - Civelek, Hristo - Canbaz, Çiçodici, İstirato - Todori, Koço, Vasil, Culafi, Toba.

Hakem: Tarık Özerengin.

Oyuna Beyoğlusporun ortadan yaptığı bir hücumla başladı. İlk dakikalar Beyoğlusporun fazla hücumla geçiyordu. Nitekim gerek Vasilin ve gerek solig Koçonun attıkları iki güzel şütle Beylerbeyi kalesinin direkleri kurtardı. Bu suretle oyuna hakim olan Beyoğlusporun tazyiki Beylerbeyi kalesini adam akilli hırpalıyordu. Bu hücum silsilesine ancak mukavemet edebilen Beylerbeyi birinci devrenin nisfından sonra açılmağa ve hücum yapmağa başlayabildi. Fakat Beylerbeyinin yaptığı münferid hücumları Beyoğluspor müdafaası önlemeye muvaffak oluyordu. Birinci devre Beyoğlusporun daha hakim çalışması ve 0-0 berabere bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Beylerbeyi başladı. İlk dakikalarda oyun mütevazın geçerken Beyoğlusporlular gene nisbi bir hakimiyet tesisine muvaffak oldular. 15 inci dakikada hücumlarını sıkılaştıran Beyoğlusporlular sağdan yaptıkları bir akında Culafinin ayağıla birinci gollerini yaptılar.

Bu golden sonra oyun biraz sertleşti ve aynı zamanda sürat kazandı. Beylerbeyi rakip kaleye yaptığı bütün hücumlarda sayı yapmağa muvaffak olamazken Beyoğlusporlular her inşilerinde Beylerbeyi kalesini tehdiye devam ediyorlardı.

Devrenin 41 inci dakikasında ortadan yeni bir hücum yapan Beyoğluspor, Vasilin bir vuruşile ikinci golü de kazandı. ve oyun da bu şekilde değişmeden 2-0 Beyoğlusporun galebesile bitti. Bu maçın ikincisi gelecek hafta yapılacak ve bundan sonra ikinci kümenin şampiyonu belli olacaktır.

Dünkü hususî maçlar

Galatasaray, Vefaya; Fenerbahçe, Kurtuluşa 4-1 galip geldi

Millî küme maçlarının tehir edilmesi üzerine haftayı boş geçirmek istemeyen Galatasaray - Vefa takımları dün Taksim stadında hususî bir maç yapmışlardır. Artık futbol takımlarında göremiyeceğimiz emekdar oyuncu Beşiktaşlı Hüsnünün idaresinde oynanan bu maça iki takım şu şekilde çıkmıştı:

Galatasaray: Hızır - Needet, Salim - Eşfak, Enver, Celâl - Bedü, Salâhaddin, İbrahim, Süleyman, Sarafim.

Vefa: Rza - Garo, Onnik - Abdüş, Hakkı, Fethi - Zühtü, Zeki, Sulhi, Haydar, Mehmed.

Maçın birinci devresi mütevazın oynanmış da Galatasaraylılar burada Sarafimin ayağıla bir gol kazanmışlardır. İkinci devre tamamen Galatasarayın hakim oyun altında cereyan etmiş ve Galatasaray bu devrede Vefanın yaptığı bir tek gole mukabil üç gol daha ilâve ederek maçı 4-1 kazanmıştır.

Fenerbahçe stadında da Fenerbahçe ile Kurtuluş takımları karşılaşmışlardır. Fenerbahçe Mısra giden futbolçülerinden mahrum bir B. takımı halinde çıktıkları bu karşılaşmada üstün bir oyuna rakiplerini 4-1 yenmeğe muvaffak olmuşlardır.

Ankaradaki millî küme maçları

Ankara 5 (Akşam) — Millî küme maçlarına bugün 19 mayıs stadında devam edilmiştir. Dün Ankara takımlarına mağlûb olan İzmir klüplerinin ikinci karşılaşmada alacakları netice merak edildiğinden stada büyük bir kalabalık toplanmış.

Günün ilk maçı Ankara şampiyonu Gençlerbirliği İzmir şampiyonu Altınordu arasında yapıldı ve baştan nihayete kadar hakim bir oyun tutturarak Gençlerbirliği bu maçı 5-0 gibi açık bir sayı farkla galip çıktı.

İkinci müsabaka Muhafızgücü ile Altay arasında yapıldı. Çok heyecanlı geçen bu karşılaşmada her iki takım mütevazın bir oyun çıkardılar ve neticede 2-2 berabere kaldılar.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, İktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 183

Sabahaddin beyle anlaşmak teşebbüsleri, Pariste bir mülakat

Bunlar deniz yolu ile sevkolunacakları zehabille kaçmağa teşebbüs için aralarında anlaşmışlardır. İçlerinden birkaç fedakârın himmetiyle sevk memur jandarmalar silâhlarından teorid edilecek, geminin kaptanı da kendilerini arzu ettikleri limana çıkarmağa icbar olunacaktır.

Fakat karadan sevkedilmeleri onların bu hesaplarını bozmuştu.

Ahmed Bedevi ve arkadaşları Bodrumda kaçmak için bir plân hazırlıyorlardı. Hapishane müdürü Hasan bey hem hükümetten, hem İzmir İttihad ve Terakki merkezinden aldığı emirlerle mahkûmlar üzerinde pek tekayyüd gösteriyordu.

Fakat haklarında gelen emirleri gizli bir el, dosyalarından alarak mahkûmlara getiriyor, sezirmeden gene yerine koyuyordu. Hatta bunlardan birkaç tanesini Satvet Lütflî bey saklamıştı.

Bodrumdan İstanbul ve Paris ile gizlice muhabere çaresi de bulunmuştu. Firar hazırlıkları yapılmıştı; mahkûmları İstanköy adasına aşırarak iki sandal ile büyük bir kangel tel tedarik edilmişti; hariçten münevîm bir ilâç getirilmişti; bununla nöbetçi jandarmalar uyutulacaktı. Tel ile bu ilâç hediye olarak İstanköyden gönderilen bir sepet üzüm içinde hapishaneye sokulmuştu.

Bütün bu tertibatı Satvet Lütflînin İstanbuldan Bodruma gelen genç kardeşi Esad bey her tehlikeyi göze almaktan çekinmiyerek yapmıştı.

Çakırcalının Bodrum hapishanesindeki kızanları Koca Mehmed, Süleyman, Sarı Hasan ile namdar eşkiyadan olup bir aralık Aydın vilâyetinde kır serdarlığı da yapmış olan Bakırî Mehmed Efe mahkûmları — kendileri beraber — hapishaneden kaçmağa teklif etmişlerdi; fakat siyasî mahkûmlar bu şekavet mahkûmlarla birleşmeği muvafık bulmayarak kendilerinin kaçmak fikrinde olmadıkları cevabını verdiler.

Tertibatın tam ikmal edildiği sırada siyasî mahkûmların Bodrumdan Sinoba nakilleri emri geldi.

Bütün hazırlıklar boşa gitti.

Fakat ümid büsbütün mahvolmamıştı. Mahkûmlar Sinoba giderken kaçmayı kararlaştırdılar. Tedarik edilmiş sandallardan birisi (Güvercinlik) iskelesine gönderildi. Bu iskeleye varıldığı vakit misafir kalınacak yerde çay içilecek, bu sırada hastalık bahanesiyle uyku ilâci şişesini yanına tutan Ahmed Bedevi bey firstat düşürüp muhafızların çaylarına ilâçtan katacaktı.

Fakat tufan gibi bir yağmur bu tertibi de bozdu. Çay içilmediği için bu defa da kurtuluş ümidine veda etmek lâzım geldi.

Bodrum mahkûmları böylece Sinoba nakledildiler.

İttihad ve Terakki, divanharpçe idama mahkûm olduktan sonra dahi prens Sabahaddin beyle anlaşmak, onu kendi faaliyet dairesi içine almak fikrinden vazgeçmemişti.

Mahmud Şevket paşa katillerle müşevviklerinin tedibinden sonra İttihad ve Terakki hükûmeti memlekette bir sükûn devresi husule getirmek istiyordu.

Bu maksadla İstanbul muhafızı Cemal bey, Tramvay şirketi terümanı ve hukuk müşaviri olup Sinoba nefyedilmiş olan Sabih beyi menfasından İstanbula celbettirerek, Avrupaya kaçmış mahkûmlar nezdine gönderdi ve bu mahkûmlara şu teklifte bulundu:

(Eğer meşrutiyetin ilânından şimdiye kadar memlekette zuhur etmiş olan müteaddid suikasd ve ihtilâl tertiplerine şahsan ne suretle iştirak etmiş olduğunuzu imzalarınız altında, kendi el yazınızla yazarak göndererek olursanız hakkınızda derhal umumî bir af istihsal ederim.)

(Arkası var)

İzmirde doktor bây Esad Hatipoğlu'dan aldığım bir mektupta (taklîl hükûmet)

meselesinde veliahd Yusuf İzzeddin efendinin de dahil olup olmadığı bahse mevzu addedilmiştir.

Deniliyor ki:

[İttihad ve Terakkiye karşı muhalif vaziyet alması, kayınbiraderi Zekinin ihtilâlcilerle birleşmesi yahut zabıtaca sübut mertebesine yaklaşan delillerin elde edilmesi sebepleriyle Veliahdın taklîl hükûmeti işlerinde adı sık, sık geçtiği halde veliahd Yusuf İzzeddin efendinin şimdiye kadar hiç bahs olunmadı.]

Bu şehzadenin dimağın malûl olduğuna teşebbüslerde bulunulduğuna tesadüfen şahid olduğumdan müteerred inkılâp tarihinin hizmet maksadıyla bunu, hatırladığım kadar, yazmağa karar verdim.

Mahmud Şevket paşa sadaretinde idil İttihad ve Terakkiye muhalefete marul bir zat ile sık, sık buluşur, ahvale dair hasbihaller ederdik. Bu zatın medenî cesareti, cihan siyasetine dair malûmatı her keşfe müselemmdi. Bu arkadaş taklîl hükûmet için ihtilâller tertibile uğraşanların tuttuğu yolda muvaffakiyet imkânı olmadığını söyler ve yapılacak yegâne işin Yusuf İzzeddin efendiyle iclas olduğunda ısrar ederdi.

Bu şehzadenin dimağın malûl olduğuna sözlerine inanmamak kabil olmayan zevatın — mabeyinci Nesip bey ve doktor Celâl İsmail paşa — iştirak olduğum için saltanatı bu tebeddülün memleketi hayırlı olmayacağına itiraz makamında söyledim zaman arkadaşım söyleneni gerekçesine isnadlar mahiyetinde telâkki eder (il ve kudretli talâkatile beni iknaa çalışırdı).

Babâli baskını olmadan, henüz Kâmil paşa sadarete iken Halâskârlardan topçu Ferid paşa, Kâmil paşanın eski mühürdarı Kıbrıslı Asaf beyle birlikte sihihi dairelerine gelmişlerdi. Ferid paşa bana:

— Şimdi Babâlden geliyorum. Vatânı hayırına çalışanların sultan Resâdi hal' arzu ve kararlarını Kâmil paşaya arzettim. Paşa gazaba geldi; bana umulmadık bir şiddetle muamele ederek: (Bu gibi hareketlerin daima millet ve memleket aleyhine neticeler verdiğini söyledi ve beni âdetâ koğdu) diye şikâyetle bulunmuş ve:

— Böyle ihtiyar, korkak adamlarla iş görölmez ki...

Cümlesini de ilâve etmişti. Binaenaleyh Yusuf İzzeddin hakkında epey zamandan beri bazı eşhas tarafından teşebbüslerde bulunulduğu muhakkaktı; fakat bunlar Kâmil paşadan yüz bulamamışlardı.

Şimdi Mahmud Şevket paşa sadaretinde bu iş nasıl muvaffak oluncaktı?

Arkadaşımın arada bu yolda da münakaşalarını olurdu. İttihad ve Terakki iktidar mevkîinde kaldıkça memleket istikbalı daima vehamet kesbedeceğine kabil olan siyasî arkadaşım bir gün bana dedi ki:

— Doktor! Memleketi süratle selâmete erdirmek çareyi buldum. Program şudur: Çatalcadaki orduyu tertîf için veliahde bir seyahat tertip ettireceğiz; ordudaki taraftarlarımız sayesinde veliahde orada biat edilecek ve derhal İstanbul bir firkalî kuvvet sevkedilerek bütün İttihadçılar tevkîf edilecek.

Bu azametli programı kimlerin yardımıyla tatbik edeceğinizi soruyordum:

— Yarın bir fırka kumandanını ziyaret edeceğim. Birkaç gün mezuhiyetle İstanbul gelmiş olan bu paşayı sen de iyi tanırsın. Birlikte gidelim.

Dedi. Ertesi günü dostumla birleştik; şehremaneti dairesi önünden Kumkapıya inen caddede ilerledik bir evde oturan ve ikinci fırka kumandanı olan M. S. paşayı ziyarete gittik. Paşa bizi fevkalâde bir nezaketle kabul etti. Afaki sohbetten sonra sözü siyasete intikal ettiren dostum projelerinden bahse başlayınca paşa derhal kışkırtıcı ve muhatapın sözünü keserek:

— Azim! Ordunun vazifesi siyaset dâvâlerine âlet olmak değil, vatânın namus ve şerefini muhafaza etmektir. Çatalcada sizi dinleyecek tek bir arkadaş bulacağınızı zannetmem. Memlekete acıyınız ve askerleri artık siyasete karıştırmayınız!

Dedi ve dışarıya çıktı. Biraz sonra odaya döndüğünde:

— Doktorcuğum, oğlum biraz rahatsız! Görmez misiniz?

Diye teklifte bulundu. Paşayı takiben hastanın bulunduğu odaya geçtim. Muayene mi bitirdikten sonra paşa bana halisane, biraderane bir nasihat verdi:

— Sen doktorsun. Böyle işlere karışmayıp mukaddes mesleğini meşgul olsan daha iyi olur!

Ben bu projenin teferriatından haberdar olmadığımı ve suçumun yalnız arkadaşuma refakatten ibaret olduğuna paşayı temine çalıştım. Ziyaretten dönüşümde arkadaşım pek düşünceli ve çok meysus. Bu program acaba onun hayalhanesinde tasarlanmış, ortakları olmayan bir teşebbüs mü idi? Yoksa başkalarının da dahil olduğu bir cemiyet ve teşkilât tarafından tertip edilmişti? Bunda Yusuf İzzeddin efendinin rolü ne idi? Acaba hakikî mürettip kendisi ve adamları mı idi?

İnkılâp tarihimizi tenvir için bunları yazıp neşretmek bugün hariçte büyük elî safiate hükûmetimizi temsil eden arkadaşlarımda bir vazifedir.

Acaba bu satırlar bu büyük elçimizin nazına isabet edecek mi? Ve kendisi bu noktada tarihî tenvir eylemek zamanı geldiğine kail olacak mı?

(1) Yusuf İzzeddin efendinin dimağı muhtel olduğu hakkındaki sözlerin gerekçesine isnadlar olmadığını mahsusun yazacağımız bir mezbaste etrafı göstericeğiz.

Aydında çok çocuklu aileler

Aydın (Akşam) — Şehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından Halkevimiz salonunda 12 yaşına kadar olan sıhhatli çok çocuklu anneler arasında müsabaka yapılmıştır. Müsabakaya 48 aile 300 çocuk iştirak etmiş neticede birinciliği Kurtuluş mahallesinden Hasan Kotan karısı 8 çocuklu 1315 doğumlu Ayşe (biris 12 yaşından yukarı) ikinciliği Aydın Tepecik köyünden Ali Kara-

bulut karısı 7 çocuklu Âliye, üçüncülüğü Orta mahalleden Hüseyin oğlu Ali karısı 8 çocuklu Fatma (iki 12 yaşından yukarı), dördüncülüğü Aydın Tepecik köyünden Mehmed karısı 7 çocuklu Hatice Yıldız (biris 12 yaşından yukarı) kazanmışlar ve birinci 30, ikinci 20, üçüncü 10, dördüncü de 5 lira mülkâfat almışlardır.

Gönderdiğim resim müsabakada birinciliği kazanan aileyi gösteriyor.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

BENZEYİŞ

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu

T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

T. A. Q. 19.74 m. Kc./s 20 K. W.

Her gün öğleleri 19.44 metre ve akşam-
ları 31.7 metre kısa dalga postaları her
gün yapılmakta olan cenebi dillerde ha-
berler neşriyatı programı:

Birinci servis	İkinci servis
Saat 12.00	Saat 17.30
İranca	Arapça
» 12.15	» 17.45
Arapça	» 18.45
» 13.45	» 21.00
Fransızca	» 21.15
» 14.00	» 18.30
İngilizce	» 18.30
» 14.15	
Bulgarca	
» 14.30	

Türkiye saatile

Pazartesi 6/5/1940

12.30: Program ve memleket saat ayarı,
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri,
12.50: Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.),
13.30 - 14: Müzik: Karışık program (Pl.).18: Program ve memleket saat ayarı,
18.05: Müzik: Uvertür ve opera arya'ları
(Pl.), 18.30: Müzik: Radyo Caz Orkestrası
(Şef: İbrahim Özgür), 19.10: Müzik: Ka-
dın geçit konseri - 8 Okuyucu Sıra ile. Çal-
anlar: Kemal N. Seyhun, Rusen Kam,
Cevdet Çağla, Fahri Kopuz, Hasan Gür,
İzzeddin Ökte, 19.45: Memleket saat ayarı,
ajans ve meteoroloji haberleri, 20: Müzik:
Fasıl heyeti, 20.30: Konuşma (Umumi Ter-
biye ve Beden Terbiyesi), 20.45: Müzik.
Çalanlar: Reşad Erer, Kemal N. Seyhun,
İzzeddin Ökte, Fahri Kopuz. Okuyan: Ne-
bile Raif. 1 - İzzeddin Ökte: Tanbur tak-
simi, 2 - Artaki Candan - Kürdili H. şar-
kı: (Artık ne siyah gözlerinin), 3 - Kür-
dili H. şarkı: (Güller açmış bülbül olmu-
ş bıkarak), 4 - Artaki Candan - Kürdili H.
şarkı: (Kırıldırı oynacak olsa bile), 5 -
Kürdili H. Şarı: (Şen gözlerinin siirini),
6 - Halk türküsü: Ey serlenen serlenen,
21.10: Konuşma (Fen ve Tabiat Bilgileri),
21.30: Konser tadımı: Halil Bedil Yönet-
ken; ve Müzik: Oda müziği - Beethoven:
Yaylı sazlar kuarteti (Opus 95, Fa minör.
Ulvi Cemal Erkin: Yaylı sazlar kuarteti. Çal-
anlar: Lico Amar (Birinci keman); En-
ver Kapelman (ikinci keman); İzzet Al-
bayrak (Viola); Mesud Cemil (Viyolonsel).
22.30: Memleket saat ayarı, ajans hab-
leri; ziraat, ešham - tahvilat, kambiyo -
nukud borsası (fiat), 22.50: Müzik: Caz-
band (Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki pro-
gram ve kapanış.

6 - Başına «C» gelirse mayi halinde bir

madendir - Başına «K» gelirse pislik olur.

7 - Mülâzımlık.

8 - Boyu eksilerlek.

9 - Nota - Yeni dünya.

10 - Saha - Sükun.

Yukarıdan aşağı:

1 - Bir erkek ismi - Tersî güzel sanat-

tır.

2 - Sonuna «A» gelirse Başvekil olur.

3 - Türk Avrupası ehâlisinden.

4 - İnâd gütmeye - Kolay.

5 - Sonuna «T» gelirse kehle olur - Usul

ve kanun.

6 - Ahzü italar.

7 - Sayma - Tersî dinlenmedir.

8 - Elbiseye dikili küçük torbacık - Bir

seyyare.

9 - Arzın en soğuk noktaları - Bir nevi

kayık.

10 - Tersî kavgadır - Kesme.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 - Onikikuruş, 2 - Ramazanayı, 3 -

Asabibayan, 4 - Yılan, Rana, 5 - Arık,

6 - Kik, Arakel, 7 - Alo, Romalı, 8 -

Dalak, Azim, 9 - Acar, Arısı, 10 - Ruyak,

Akak.

Yukarıdan aşağı:

1 - Orayakadar, 2 - Nasırlacı, 3 -

İmalikolay, 4 - Kabak, Ara, 5 - İzin,

Ark, 6 - Kab, Aro, 7 - Unab, Amara,

8 - Rayakkazık, 9 - Uyan, Elisa, 10 -

Şınadımık.

Çocuk Cemil öptü. Dizlerine oturarak:

— Babama eskiden yaptığını size de ya-

payım.

— Eskiden mi?... Şimdi yapmıyor musun?

İffet:

— Yapmıyorum... - dedi. - Çünkü babam

öldü.

Ve birdenbire:

— A... Annem sokağa çıkmış... Beni arı-

yor... Anne!! Anne! Buradayım...

Parmaklığın önünden geçen kadın kıza-

nı görünce içeri girdi. Cemil onu tanıyıp

kalbinin âdetâ garpar gibi vurduğunu his-

setti. Bu kadın Suzandı.

Genç kadın da sarardı. Ve o esnada Bedri-

ye, anlaşılmaz bir hisskabilevukunun tesirin-

de kalbinin burkulduğunu duydu. İki ka-

dın, birbirlerine nasıl böyle benzediklerin-

den mütehayyır, yüz yüze bakışıyorlardı.

Suzan:

— Cemil!... Sen burada ha?...
— Evet, Suzan... Tebrik ederim... Çocuğun

pek güzel maşallah...

Ve karısına dönerek:

— Sana çocukluk arkadaşımı tanıttım...

Rakibesi karşısında, Bedriye şimdi artık

mesleği anlıyordu. Kalbinde büyük bir in-

kısır duydu. Demek kocası onun şahsında

başka bir kadını seviyormuş. Arada bir ben-

zeyiş bulmuş, ilk aşkına devam ediyordu.

Kendisi bir manken gibiydi.

Ne kadar ızdırar çekiyordu...

Suzansa, Bedriyenin kendisine bu kadar

benzediğini görerek Cemilin onu hâlâ ne

kadar sevdiğini anlıyordu. Bu erkeğin aşk-

ını böyle isbat ediş onu cidden mütehas-

sı etti. Videdan azabı duydu. Arkadaşının

kendî yüzünden ne kadar ızdırar çektiğini

anladı.

Cemil ise, sevdiği bu iki kadın karşısında

müteredditti. Kalbi çarpıyordu.

Kız:

— Görüyorsunuz ya, hanımefendi!... - de-

di. - Anneme nasıl benziyorsunuz...

Bedriye, birdenbire hicrımazı başladı.

Ve artık bu hayata dayanamıyarak, koca-

sından ayrıldı; akrabalara evine gitti.

Cemil, onu alıkoymak cesaretini kendinde

bulamamıştı. Bu kadının kalbinin tamir ka-

bul etmez şekilde parçalandığını sezmışti.

Fakat Bedriyenin gidişle bütün saadet de

uçmuş oluyordu.

Yüzünden vaktile o derece ızdırar çekmiş-

ken şimdi gene yeni bir ızdıraba uğradığı

Suzandan ise nefret ediyordu.

Eve döndüğü sırada, Suzan, kızına:

— Söyle bakayım, yavrum?... O bey seni

nerenden öptü?

— Ya...

— Gözlerimden.

Ve hicrılarak, kızını, gözlerinden uzun

uzun öptü.

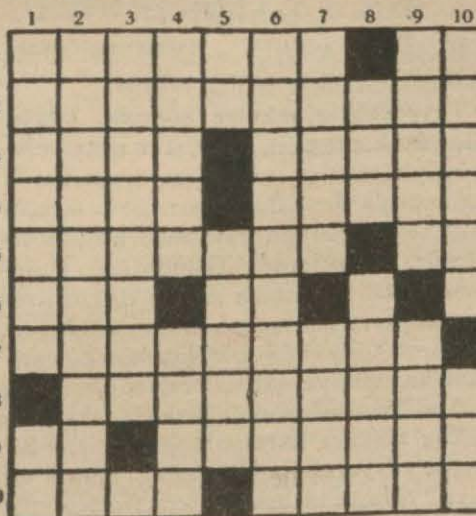
İffet endişeyle:

— Niçin ağlıyorsun anne?

— Niçin mi?... Çünkü o bey senin baban

olabilirli. Nakleden: Hatice Süreyya

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 - Bağ - Kadının başı.

2 - Kocakarı soğuğu.

3 - Tersî müteallik demektir - Bayağı.

4 - Tersî giydirmedir - Buharlı gemi.

5 - Hainlik - Ayak.

Mevsim sona eriyordu. Bahçedeki çiçekler

solmaktaydı. Bedriye, bir tente koltuğa otu-

muş, havuz başında kitap okuyordu. An-

sın iki küçük el, gözlerini kapattı. İnce bir

çocuk sesi:

— A... Anneciğim... Ne yapıyorsun sen bu-

rada?... - diye haykırdı.

Genç kadın, kendisine «Anne» diye hitap

edilmesinden şaşırarak başını döndü ve sa-

rışın bir küçük kızın yaptığı yanlışlıktan

utanıp öüne baktığını gördü.

Bedriye:

— Demek ki, annene bu kadar benziyo-

rum... Öyle mi ciciğim?

Kız:

— Evet hanım efendi... Çok benziyorusu-

nuz... Amma, daha gençsiniz...

— Annen nerede?

— Yakında... Şurada... Ben bu bahçenin

önünden geçerken, çiçekleri gördüm de bir

tane koparım diye içeri girdim... Sizi de

görmeye annem sandım.

O sırada Cemil de bahçeye çıktı. Karısı,

gülerek, çocuğun yaptığı hatayı ona anla-

tmaya erkek kendini tutamayıp yavruyu ku-

cağına aldı ve öptü.

— Adın ne, çocuğum?

— İffet...

— Sen de beni öp bakayım...

Genç bir kızı koca bir ev tutmuş, oturu-

yorlar. İzdivaçları iki ayın içinde çabucak

tahakkuk etmişti. Erkek, karısını çığınca

seviyor. Karısının ise, anıyamadığı bir ci-

het var: Bu erkek, nasıl olmuştuk da onu

görür görmez bu derece alaka göstermiş-

ti? Böyle taşkın coşkun bir hisle ona bağ-

lanmıştı? İlk rasladıkları zaman, Cemil,

hayretle haykırmıştı. Kız, dönüp bakmış,

delikanlı da, bundan istifade etmiş, konu-

şmuştu. İşte münasebetleri bir anda inkışaf

etti. Hemen ertesi günü, Cemil izdivaç ta-

lebinde bulundu.

Kadın, arada sırada:

— Nasıl oluyor da böyle görür görmez be-

ni sevdin, bana bağlandın? - diyordu.

Kocası, onun ağzını tatlı bir buseyle ka-

patıp:

— Çocuk! - diyordu.

Fakat maziyi hatırlasın canlandıran bu

sual onu hafifçe kıztırıyordu. Günün birin-

de İstanbul'a indi. Karısı Bedriye villada

yalnız kaldı. Sevdiği erkeğin bıraktığı boş-

luktan eza duyuyordu. Evli bulundukları

üç aydanberi ilk defadır ki, tek başına ka-

lıyordu. Mahzundu.

Vakit geçirmek için, kocasının kütüpha-

ne odasına girdi. Bir kitap alıp okuyacaktı.

Fakat o esnada masanın gizli bir gözünde

minimini bir anahtar takılı bulunduğunu

gördü. Bir memnuniyet sayhası kopardı:

Çoktanberi zihnini meşgul eden muamma-
yî nihayet halledilebilecek miydi? Hemen çek-

meyi açtı ve bir yığın mektup, kurumuş çi-

çek, kurdeleye bağlanmış kesik saçla kar-

ıştı. Bu manzara önünde gülümsedi. Zi-

ra bütün bunlar kendinin verdiği hatıralar-

dı.

— Aman yarabbi!... Ondan ne haksız ola-

rak şüpheleniyordum!

Bununla beraber, aynı çekmede bir kalın

deter gördü. Üzerinde «Haturalarım» diye

tek bir kelime vardı.

İk sahiyeye göz gezdirince kalbi sızladı.

Ne felâket! Kocası vaktile başkasını sev-

miş. Kan başına sıçırıyordu. Fakat bu kıs-

kangili manasız buluyordu. Zira, Cemil o

sralarda kendisini tanııyordu ki...

Maziyi canlandırmamak için bu mesele-

den kocasına bahsetmemeyi münasip gör-

dü.

Mevsim sona eriyordu. Bahçedeki çiçekler

solmaktaydı. Bedriye, bir tente koltuğa otu-

muş, havuz başında kitap okuyordu. An-

sın iki küçük el, gözlerini kapattı. İnce bir

çocuk sesi:

— A... Anneciğim... Ne yapıyorsun sen bu-

rada?... - diye haykırdı.

Genç kadın, kendisine «Anne» diye hitap

edilmesinden şaşırarak başını döndü ve sa-

rışın bir küçük kızın yaptığı yanlışlıktan

utanıp öüne baktığını gördü.

Bedriye:

— Demek ki, annene bu kadar benziyo-

rum... Öyle mi ciciğim?

Kız:

— Evet hanım efendi... Çok benziyorusu-

nuz... Amma, daha gençsiniz...

— Annen nerede?

— Yakında... Şurada... Ben bu bahçenin

önünden geçerken, çiçekleri gördüm de bir

tane koparım diye içeri girdim... Sizi de

görmeye annem sandım.

O sırada Cemil de bahçeye çıktı. Karısı,

gülerek, çocuğun yaptığı hatayı ona anla-

tmaya erkek kendini tutamayıp yavruyu ku-

cağına aldı ve öptü.

— Adın ne, çocuğum?

— İffet...

— Sen de beni öp bakayım...

Genç bir kızı koca bir ev tutmuş, oturu-

yorlar. İzdivaçları iki ayın içinde çabucak

tahakkuk etmişti. Erkek, karısını çığınca

seviyor. Karısının ise, anıyamadığı bir ci-

het var: Bu erkek, nasıl olmuştuk da onu

görür görmez bu derece alaka göstermiş-

ti? Böyle taşkın coşkun bir hisle ona bağ-

lanmıştı? İlk rasladıkları zaman, Cemil,

hayretle haykırmıştı. Kız, dönüp bakmış,

delikanlı da, bundan istifade etmiş, konu-

şmuştu. İşte münasebetleri bir anda inkışaf

etti. Hemen ertesi günü, Cemil izdivaç ta-

lebinde bulundu.

Kadın, arada sırada:

— Nasıl oluyor da böyle görür görmez be-

ni sevdin, bana bağlandın? - diyordu.

Kocası, onun ağzını tatlı bir buseyle ka-

patıp:

— Çocuk! - diyordu.

Fakat maziyi hatırlasın canlandıran bu

sual onu hafifçe kıztırıyordu. Günün birin-

de İstanbul'a indi. Karısı Bedriye villada

yalnız kaldı. Sevdiği erkeğin bıraktığı boş-

luktan eza duyuyordu. Evli bulundukları

üç aydanberi ilk defadır ki, tek başına ka-

lıyordu. Mahzundu.

Vakit geçirmek için, kocasının kütüpha-

ne odasına girdi. Bir kitap alıp okuyacaktı.

Fakat o esnada masanın gizli bir gözünde

minimini bir anahtar takılı bulunduğunu

gördü. Bir memnuniyet sayhası kopardı:

Çoktanberi zihnini meşgul eden muamma-

yî nihayet halledilebilecek miydi? Hemen çek-

meyi açtı ve bir yığın mektup, kurumuş çi-

çek, kurdeleye bağlanmış kesik saçla kar-

ıştı

Amerika İtalyanın teminatına rağmen Akdenizde hadise çıkmasından korkuyor

(Başarafa 1 inci sahifede)

B. Mussolini tarafından Amerika'nın Roma sefirine verilen teminatın sonra hariciye müsteşarının bu mütalâayı beyan etmesi Amerika hükümetinin B. Mussolini'nin sulh teminatına inanmadığını gösteren ilk resmi delildir.

Vaşington 5 — Hydepark'da bulunan B. Roosevelt, Avrupa işleri müsaait gittiği takdirde salı gününe kadar orada kalacağını söylemiştir.

Washington vapuru kaptanına verilen talimat

Newyork 5 (A.A.) — Amerikanın Washington vapuru, Washington'dan gelen kumpanya memurlarının, çok mühim olduklarını söyledikleri üç posta çantasının gemiye yükletilmesini temin için, İtalyaya hareketini iki saat fazla tehir etmiştir. Süvari sefer esnasında harbin büyümesi halinde tatbik edeceği tedbirler dair olarak bazı gizli talimat aldığını söylemiştir. Geminde, 74 ü Amerikalı olmak üzere 227 yolcu vardır.

İskenderiyede hava tehlikesinden korunma talimleri

İskenderiye 5 (A.A.) — Fransız - İngiliz filoları kumandanları ile Mısır resmi makamatı arasında ziyaretler teati edilmiştir. Mısır makamatı, kumandanlara hararetili bir tarzda kabul göstermişlerdir. Hava tehlikesine karşı müdafa ekzersizleri büyük bir muvaffakiyetle cereyan etmiştir.

Fransız gazetelerinin mütalâası

Paris 5 — Fransız gazeteleri bilhassa Akdeniz vaziyetle meşgul oluyorlar. Excelsior gazetesi diyor ki: «Almanya, İtalyanın harp harici vaziyetini bırakarak harbe girmesini temine çalışıyor. Bir kaç gün evvel Berlin'den Roma'ya dönen Almanyanın Roma sefiri Mackenzen B. Hitlerin, B. Mussoliniye bir mektubunu hâmilidi. İtalyan gazeteleri Almanya lehinde neşriyata devam etmekle beraber bir parça daha sakin görünüyorlar.

Diğer taraftan Papa, İtalyanın harbe girmemesi için çalışıyor. Amerika

hükümeti de, harbin Akdenize yayılmamasını arzu ettiğini İtalyaya bildirmiştir.»

Matin gazetesi diyor ki: «İtalyanın harbe karışması saati geldi mi! İtalyan gazetelerinin neşriyatı, halkı vahim vakayie hazırlıyor gibi görünmektedir. Şimdilik İtalyan müdahalesi teahhüt etmiştir. Fakat bir gün İtalya Alman usulü, haber vermeden harbe girecektir.»

Almanya İtalyan filosunu harbe sokmak istiyor. Fakat artık Alman filosunun Şimal denizinde, İtalyan filosunun Akdenizde aynı zamanda harekete geçmeleri kabil değildir. İtalyan hava kuvvetlerine gelince, müttefiklere nazaran haiz olduğu ileri mevki kaybetmiş ve bir parça gerilemiştir.

Fransanın şimali Afrikadaki ordusu mükemmel surette mücehhez ve çok kuvvetlidir. Müttefikler İtalyaya müthiş darbeler indirecek vaziyettedirler. İtalya, kuvvetimizi, kendi vaziyetini iyice hesap ederek ondan sonra karar vermelidir.»

Figaro gazetesi yazıyor: «Amerika İtalyaya harbe girmemesi ve zamanı gelince Amerika ile birlikte sulh için çalışmak üzere kuvvetlerini bozulmamış bir halde muhafaza etmesi teklifinde bulunmuştur. İtalyanın kararı belli değildir.»

İtalyan gazeteleri ne diyor? Roma 5 — D.N.B. ajansı tarafından bildirilğine göre İtalyan matbuatı, İngiliz harp gemilerinin Akdenizde tecemmüünü, propaganda tedbiri olarak tavisf etmektedir. Popolo di Roma gazetesi, bu manevranın İtalyayı korkutmayacağını, fakat İtalyanın Büyük Britanyayı bu tecemmü kararını vermede sevkeden şeyin ne olduğunu pek iyi anlayamadığını yazmaktadır. Bu gazete diyor ki:

«Eğer bu manevranın hedefi Akdenizde bir taarruz hareketi ise bu takdirde Fransa ve İngiltere, bu manevranın çok tehlikeli olduğunu, zira İtalyanın her ihtimale karşı hazır, hem de tamamen hazır olduğunu unutmamalıdır.»

Messagero gazetesi: «Müttefiklerin kahrı, İtalyayı hiç bir surette korkutamaz. Fakat eğer bu tecemmü bir taarruza başlamak maksadile yapılmışsa, İtalyanın mukabelesi seri ve müessir olacak, bu da müttefikleri, çok ağır mağlûbiyete uğratacaktır.» diyor.

Almanya için mağlûbiyet mukadderdir

(Başarafa 1 inci sahifede)

Demek ki Almanyanın sözüne inanılmaz, dostluğuna güvenilmez. Almanyanın sözüne, hattâ imzasına inarak hazırlıksız kalan komşularının başına gelen felâket meydandadır. Eğer Norveç, bu kadar safdil olmasa, bu derece gafil avlanmasaydı, Almanyanın baskını asla muvaffak olamazdı. Finlândiya misali meydandadır.

Almanya, şimdi bu kolay zaferini âzami istismara çalışıyor, Norveçin yardımına koşmuş olan müttefiklerin kuvvetini küçültmeye uğraşiyor. Alman ajanslarının, ajanlarının ve radyolarının kaç gündür yaydıkları tefsir ve tevellere kulak asmak için insan en basit akıl ve mantıktan mahrum olmalıdır.

Eğer İngiliz Fransız kuvvetleri Alman askerlerini kısa zamanda Norveçten atamadılarsa, bunun sebebi iki taraf arasındaki kuvvet farkı değil, Norveçin başlangıçta olsun en ufak mukavemeti göstermemiş olması, Almanların içerden hile ile Norveçin bütün müdafa yer ve vasıtalarını çok evelden ele geçirmiş olmaları, bilhassa Norveçin girintili çıkıntılı, sarp dağlardan ibaret sahillerinde, ihraç hareketine az çok müsait bir iki limana — Norveç hükümeti bile baskını haber almadan önce — hâkim olmalarıdır. Norveç sahillerini ve fiyollarını tanıyanlar, oralarda bir iki liman müstesna, ihraç hareketinin ne kadar imkânsız olduğunu bilirler. Buna rağmen, müttefikler Norveçte hal âzami yardım yapmışlardır. Bu yardımın ne derece muvaffak olduğunu, Alman filosunun artık işe yarayacak surette mahvolması, yüzden fazla da nakliye gemisinin batması gösterir. Narvikte, torpillere ve denizaltılara rağmen, geçilmesi güç bir körfezin ta dibine kadar sokularak sekiz Alman muhribini batıran İngiliz bahriyesi deniz harbi tarihinin en büyük şerefini kazanmıştır. Eğer denizdeki hezimetlerine rağmen Almanlar Norveçin büyük bir kısmını işgal ettilerse bu, Norveçin hazırlıksızlığı ve büyük gafleti neticesi en mühim hareket üslerinin Almanların eline geçmiş olmasından ileri geliyor. Almanlar şimdi Norveçte, kendi memleketlerinde imiş gibi hareket ediyorlar. Bütün tayyare üsleri ellerindedir. Norveç sahillerine yaklaşan İngiliz gemilerine bizzat Norveçten uçan Alman tayyareleri hücum ediyor. İngiliz tayyareleri ise gene ta İngiltereden gelmeye mecburdurlar. Böyle olduğu halde, şimalde şimdiye kadar olan hava muharebelerinde hep İngiliz kuvvetleri galebe çalmıştır. Alman tayyareleri, ellerindeki bütün hareket kolaylığına rağmen, ne İngiliz filosunun Danimarka ve Norveçteki Alman üslerini gece gündüz bombardıman etmesine, ne de İngiliz tayyarelerinin mütemadi ve galip akınlarına engel olabiliyorlar. Bunun hilâfına, Almanların her gün yaydıkları galebe haberleri yalandır.

Almanya Norveçi işgal etmekle, Narvikten demir nakliyatından bütün mahrum kalmıştır. Bu hadise başlı başına bir hezimettir.

Fakat, bütün bu Norveç macerasının en büyük hedefi Almanyanın aleyhine dönmüştür: Almanya, İngiliz filosunu Şimal denizinde ve Norveçin tehlikeli sahillerinde tuzağa düşürmek istiyordu. Alman mayınları, denizaltıları ve bilhassa güvendikleri tayyareleri İngiliz filosunu Şimal denizinde hırpalayarak büyük tahribata maruz bırakarak Akdeniz serbest kalacaktı... Fakat İngiliz donanması, işini çabuk bitirdi, Alman filosunu yok etti. O derece yok etti ki bütün ağırlığını hemen Akdenize gönderdi, bütün bir plan suya düştü.

Araya giren hadiseler ne olursa olsun, sonunda Almanya için mağlûbiyet mukadderdir. Bunu koca bir medeniyet tarihi emrediyor ve İngiltere ile Fransanın yenilmez kuvvetleri hazırlıyor.

Necmeddin Sadak

Narvikte muhasara çemberi sıklaştırılıyor

(Başarafa 1 nci sahifede)

sürdüğü bildirilmektedir. Almanlar bu sabah mutaddan daha geniş mikyasta bir buçuk kilometrelik cephe üzerinde taarruz yapmışlardır. Takriben 300 kişilik bir Alman kuvvetinin dün, Fransızlar tarafından işgal edilen bir koruluğa yaptıkları taarruz püskürtülmüştür. Almanlar burada bir çok silah terketmişlerdir. Bulunan kanlı üniformalardan da yaralı ve ölülerin götürüldüğü anlaşılmaktadır.

Londra 5 (A.A.) — İngiliz Harbiye Nezaretinin tebliği:

Harekâtın devam etmekte olduğu Narvikte işare değeri yeni bir şey yoktur. Yalnız düşman mahdud hava faaliyetinde bulunmuştur.

Almanların Namsos ve Rörosa girdikleri bildiriliyor

Stokholm 5 (A.A.) — Norveç ajansının öğleden, sonra neşrettiği bir tebliğe göre, Alman kataları, şehri bombardıman ettikten sonra Rörosa girmişlerdir. Bir Alman tayyaresi, şehre yedi infilâk bombası atmıştır. Şehrin deniz mahallesindeki evlere isabetler vaki olmuştur. Bundan sonra Alman tayyareleri, makineli tüfek ateşi açmışlardır.

Sivil halk, şehir kenarındaki mahallelere çekilmişlerdir. İnsanca ziyat olmamıştır. Rörosa bir kaç gündenden beri bir Norveç askeri bulunmamakta idi. Saat 13 e doğru, ilk motosikletli Alman kıtası şehre girmiş ve takviye kitalarına intizaren istasyon civarında yerleşmiştir.

Paris 5 (A.A.) — İsveç gazetelerinin Norveç hududundaki muhbirlerinden aldıkları haberlere göre, Narvik muntakasında şiddetli muharebeler vukua gelmektedir. Alman motörlü kitaları, Namsos girmişti. Merkez Norveçte Öster dal muntakasında çete çarpışmaları devam etmektedir.

Londra 5 (A.A.) — İngiliz radyosu, Almanların Narvikin şimali şarkisinde adım adım geri püskürtüldüklerini bildirmektedir. Liman tenha denebilecek bir vaziyettedir. Düşmanın sahil boyunca tahahşid ettiği anlaşılmaktadır. Şehrin etrafında müttefik kuvvetleri Alman müfrezelerini muhasara etmektedirler. Osterdalda Norveçliler, düşmana yeniden mühim ziyat vermişlerdir.

Diğer cihetten Norveç kıtaatı Gratanger etrafında cereyan eden muharebelerle iştirak etmişlerdir.

Alman başkumandanlığının tebliği

Berlin 5 (A.A.) — D. N. B. Ordu Başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Tayyarelerle takviye edilmiş büyük düşman kuvvetleri, Narvikin şimalindeki mevzilerimize, mükerrer taarruzlarda bulunmuşlardır. Bu taarruzlar, Alman harp tayyarelerinin yardımıyla püskürtülmüştür. Steinkjerden Trondhjem şimaline kadar, kitaatımız şimalde doğru ilerlemektedir. Namsos ve Gerog alınmıştır. Bu muntakadaki Norveç kitaları kumandanı kayıtsız ve şartsız teslim olmuştur.

Andalsnesin cennubu şarkisindeki Lesjarkog tayyare karargahında yamış 20 İngiliz tayyaresi bulunmuştur. Rosos ve Trysil civarında araziye temizlemektedir. Bir Alman tayyaresi benzinsizlikten yere inmeğe mecbur olmuştur. Mütteaddit hafif harp sefinesi Norveç kıtaat ve takviye sevkini temin için 9 nisandan beri faaliyete geçmiş bulunuyordu. Bu gemiler düşman tahlebahirlerine ve harp gemilerinin tehdidine karşı vazifelerini tamamen yapmışlardır.

Mayın tarama gemileri, karakol gemileri, tahlebahirler, avcı ve keşif tayyareleri 9 nisandan beri 23 düşman tahlebahirini imha etmişlerdir.

Amsterdam 5 (A.A.) — Gotebergden alınan bir telgrafta bildirildiğine göre Almanlar vapurlar ve tayyarelerle

muntazaman Norveç asker sevkine devam etmektedirler.

Norveç Hariciye ve Millî Müdafa Nazırları Londrada

Londra 5 (A.A.) — Norveç Hariciye Nazırı B. Koht ile Millî Müdafa Nazırı albay Kjunberg, İngiltere hükümeti ile nokta nazar teatilerinde bulunmak üzere saat 6,50 de Londraya gelmişlerdir.

Koht'un nutku

Londra 5 (A.A.) — Norveç Hariciye Nazırı Koht, bu akşam Londrada radyo ile bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

«Bir kaç gün için Londrada bulunuyorum. Burada, mütevaciz kuvvetlere karşı bize yardım yapılmasının en iyi yollarını salâhiyyetler dâireleriyle müzakere edeceğim. Buradan Paris'e geçmek niyetindeyim ve oradan da mücadeleye devam etmek üzere Norveç'e döneceğim.»

B. Koht, bundan sonra Alman istilâsına tekaddüm eden hadiseleri tekararlarmış ve sözlerini şöyle bitirmiştir.

«Almanyanın memleketimize hücumunun çok evvel hazırlanmış olduğu hakkındaki kanaatimizi hiç bir şey değiştiremez. Garp devletleri, Norveç'i Alman tazyikinden kurtarmayı kendilerine bir namus meselesi yapmışlardır.»

Almaniyada Norveç menafii ni İsveç himaye edecek

Stokholm 5 (A.A.) — Norveç hükümetinin talebi üzerine İsveç hükümeti Almaniyadaki Norveç menfaatlerinin himayesini deruhte etmiştir.

Norveç mültecileri

Londra 5 (A.A.) — Norveç mültecilerini ve Norveçte bulunan İngiliz sivillerini hâmil üç Norveç vapuru, bugün şimali İscoçya limanlarına gelmiştir. Mülteciler arasında, kadınlar ve çocuklar da vardır.

Aalesindan kaçabilen bir Norveç balıkçı gemisinin kaptanı, Alman tayyarelerinin, küçük vapurlara binmekte olan mülteciler üzerine ateş açtığını söylemiştir.

D. N. B. ve Havasin uydurdıkları haber

(Başarafa 1 inci sahifede)

Sofya 5 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Yunan hududunda Türkler tarafından yapılmakta olan mühim tahşidat, Bulgar hükümet merkezinde bazı endişeler uyandırmıştır. Sofya siyasi mahfilleri, Türkiyenin ittihad ettiği askeri tedbirlerin, Bulgaristanın hatfı hareketinin bunları katiyen haklı gösterecek bir mahiyet göstermemesi sebebiyle, ehemmiyetsiz telâkkül olunmamasını söylemektedir. Bu tahşidler, her halde Şarkı Akdenizdeki İngiliz faaliyetle alakadardır ve bir İngiliz talebi üzerine alındığı sanılmaktadır.

Anadolu ajansının notu:

Havas ve D.N.B. ajanslarının vermiş oldukları bu havadis, baştan aşağı uydurmadır. Bilâkis terhis vakti gelen efrad, tehir olmaksızın, muntazaman terhis edilmektedir.

Üniversite A.E.P. Komisyonundan

Muhammen bedeli	Eb'adı	Düzine
Lira	13 X 18	200
	18 X 24	100
	24 X 30	50
2540	30 X 40	100
	35.5 X 35.5	40

Radyoloji enstitüsüne yukarıda eb'adları yazılı 5 kalem röntgen filmi 20/5/1940 günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltme ile alınacaktır. İstekillerin 191 lira muvakkat teminat makbuz ve ticaret odası vesikasını göstermesi lazımdır. Şartname her gün Rektörlükte görülür. (3507)

Nafia Vekâletinden

29/5/940 çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3680 İngiliz lirası muhammen bedelli İstanbulda cıf teslim şartile 20 adet bitüm teslin kazanının pazarlık usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve tefferruati bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat eksiltme günündeki kur üzerinden Türk parasına tahvil edilmiş olarak 2490 sayılı kanunun 18 nci maddesine göre hesap edilerek verilecektir.

İstekillerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesak ile birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lazımdır. «3435» «1924»

Aydın — Vilâyet Daimî Encümeninden

940 yılında Aydın, Söke, Nazilli, Karacasu ve Çine kazalarında yapılacak bina tahvil için 4983 lira muhammen kıymetinde ve 17 kalem evrakı matbuua tabettirilecektir.

Bu evrakı matbuua 20 Haziranda hususi muhasebe müdürlüğüne teslim edilecektir.

Tahvilin 16/5/940 tarihli perşembe günü saat 14 de ve 373 lira 73 kuruş teminat mektupları ile Aydın Vilâyet daimî encümenine fazla malûmat almak ve şeraiti öğrenmek isteyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ilân olunur. «3468»

Bütün bitaraflar ciddi tedbirler alıyorlar

(Başarafa 1 inci sahifede)

Yugoslavyada kısmî seferberlik

Londra 5 — Yugoslav hükümeti her ihtimale karşı tedbir almaktadır. Memlekette kısmî seferberlik yapılmıştır. Silâh altında bulunan kuvvetler yarım milyonu bulmaktadır. Sokol denilen ve 300 bin âzası bulunan gençlik teşkilâtı da memleketi müdafaaya hazır bulunuyor.

Slovanyada ısıkların söndürülmesine akırl verilmiştir. Bütün Hırvat rüesası hükümete sadakat beyan etmiştir. Ecnebi turistlere karşı yeni tedbirler alınmıştır.

Hollandada yeni tevkifler

Amsterdam 5 — Başvekil, faaliyetleri memleketin emniyeti için tehlikeli görülen 21 kişinin tevkif edildiğini radyo ile söylemişti. Bundan sonra yeni tevkifler yapılmıştır. Nazi mebus Rost von Toningen, evi önünde otomobilden inerken tevkif edilmiştir. Nazi klübü sed ve bazı komünistler de tevkif edilmiştir.

İsviçrede nazi tahrikâtı

Cenevre 5 — İsviçre hükümeti nazi tahrikâtına karşı tedbir alıyor. Bura üniversitesinde Alman talebeye mahsus hukuk kursu kapatılmıştır. Çünkü buraya devam edenlerin dersten ziyade siyasi tahrikât yaptıkları anlaşılmıştır. Yapılan araştırmada bazı vesikalar bulunmuş, 2 Alman talebe tevkif edilmiştir.

Vaşington vapurunda Alman ajanları

Newyork 5 — Amerikanın Vaşington vapurunda yapılan araştırma üzerine mürettebattan birkaçı tevkif ve 14 mektup zapt edilmiştir. Bu mektuplarda Almanlara mühim malûmat veriliyordu. Mektuplar bitaraf bir liman-

dan, ağılebi ihtimal Cenovadan postaya verilecekti.

Romanyada alınan tedbirler

Bükreş 5 (A.A.) — Rumen ajansı bildiriliyor: Salâhiyetli Rumen mahafilinde söylendiğine göre, Romanyadaki ecnebilerin ikametine müteallik olan tedbirler, sıkı surette tatbik edilmektedir. Fakat İngiliz ve Alman tebaasının, toplu bir halde tevkifi ve hudud haricine çıkarılması mevzuu bahis değildir.

Belçika Başvekilinin nutku

Briksel 5 (A.A.) — Charleroida bir nutuk söyleyen Belçika Başvekili B. Pierlot ezctimle demiştir ki:

«Azmimizden dönmeye karar vermiş bulunuyoruz. Bütün komşularımızla bizi bağlayan sulh paktını bize bozdurabilecek olan yegâne şey, hududumuza bir taarruz veya hut memleketimizin şeref ve emniyeti ile telif edilmeyecek bir harekettir. Ancak o zaman harbedeceğiz ve o zaman da ancak istiklâlimizi ve arazimizi olduğu gibi bırakacak bir sulh akdetmek üzere silâhımızı bırakacağız. Belçika, bir tahkim edilmiş hatlar şebekesidir. Düşman burada, çabuk bir netice bekleyemez.»

★ Anadoluhisarında oturan Yusuf isminde biri, idaresindeki araba ile Çemberlitaştan geçerken hayvanların ürkmeleri muvazenesini temin edemiyerek düşmüş, ağır surette yaralandığından Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Akba müesseseleri

Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul abone kaydedilir. Parker dolma kalemlerinin Ankarada satış yeridir. Telefon: 3377.

KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalade ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa nesredilecektir.

1 - İŞ ARIYANLAR

İŞ ARIYOR — Orta mektep mezunu ve daktilo bilen bir bayan iş arıyor. İsteklerinin (S. A.) rûmuzuna mektupla müracaatları. — 3

BİR TÜRK GENÇİ İŞ ARIYOR — Askerlik ile alakası olmayan Galatasaray lisesi orta kısmını ikmal ile beş sene Rober Kolejide tahsil etmiş mükemmel İngilizce kısmen de Fransızca bilen bir Türk genç müesseselerde iş arıyor, her türlü referans ve nakdi kefalet te verebilir. Akşamda (C. H.) rûmuzuna mektupla müracaat. — 3

TÜRKÇEYİ, ALMANCA'YI VE RUSÇA'YI — Çok iyi bilen ve temiz söyliyen Türkiye tebaası tecrübeli bir kadın ev idaresini ve çocuk terbiyesini derinde etmek istiyor. Tağraya dahi gitmeğe hazırdır. (F. S.) rûmuzla matbaamıza müracaat. — 1

BAYAN İŞ ARIYOR — Orta mektep mezunu, iyi daktilo bilen, genç bir bayan evden her türlü iş için çalışmaya hazır. Aşağıdaki adrese tahrirten müracaat edilebilir. Beşiktaş Köyü Sinanpaşa köprüsü sokak No. 11. Adalet. — 1

İŞ ARIYORUM — Yüksek tahsilini ikmal etmekte olan kuvvetli Almanca biraz İngilizce bilen bir genç yalnız öğleden sonra veya gece hususî bir yerde her hangi bir iş arıyor. Motor makine ve tesviye işlerinden anlar amelî olarak çalışabilir. Otomobil kullanır. Akşam'da R. K. B. rûmuzuna mektupla müracaat. — 1

BİR TÜRK BAYAN İŞ ARIYOR — Seri daktilo yazan resmi dairelerde çalışmış adliye işlerinde tecrübeli fazla olan bir Türk bayan münasip iş arıyor. Kanatkar'dır. Akşam'da C. B. rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

İKİ BAYAN İŞ ARIYOR — Eski ve yeni Türkçeyi bilir diğeri ise eski Türkçeyi ve yeni Türkçeyi okur yazar temiz bir aileden sabah gidip akşam gelmek üzere ev işlerinden anlarlar. kendilerini münasip bir iş arıyorlar. Akşam gazetesinde (B. A.) rûmuzuna mektupla müracaatları. — 3

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

BAYAN DAKTİLO ARANIYOR — Almanca, İngilizce bilirmeli Fransızca bilenler tercih olunur. Galata Aslan han 3 kat 9 No. öğleye kadar müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Okur yazar kasıyerk yapabilecek bayan araniyor. Beyazıt Okulbaşısı Altın Gışeye müracaat. — 1

LASTİK KORDOLA MAKİNALARINDA — Çalışmış usta işçilere ihtiyaç vardır. Rıza-çama yolu, Orta Han No. 4 e müracaat edilebilir. — 1

3 - SATILIK EŞYA

KELEPİR SATILIK SİNEMA MAKİNESİ — 939 model seyyar sesli (Sinema Kamika) markalı görmek için Mahmudpaşa Köprücükü han 46 numaraya müracaat. — 4

SATILIK PİYANO — Sesi güzel, kullanılmış bir piyano satılıktır. Taliplerin Galata Bozkurt han 12 No. da Çobangile müracaat. — 4

SATILIK OTOMOBİL — Mükemmel bir halde hususî, Hudson markalı bir otomobil satılıktır. Maçka garajına müracaat. — 4

SATILIK MOTÖR — 12 kişilik 7 mil yolu var. Benzinle işler 400 lira. Müracaat Telefon: 40610

MESHUR BİR ALMAN PİYANOSU — İçi demir çapraz ve son sistem olarak satılıktır. Taksim Parmakkapı İmam sokak No. 16/1 e müracaat. pazardan maada her gün. — 2

6 GÖZLÜ BİR YEMEK SOBASI — 1 çini soba, 1 bakır banyo kazanı sobasıyla birlikte tekmlî 40 lira mukabilinde verilecektir. Bahçekapı Hüdada Lokantası No. 51. — 2

VİTRİNALI BUZ DOLABI — Kelvinator marka 180 m. altı depolu yeni halde satılıktır. Tütün gümrük No. 22 Kamil Kural. Tel: 23674. — 5

4 - KİRALIK - SATILIK

KİRALIK KONFORLU MÖBLE APARTİMAN — Ayazpaşa Park Otel karşısı İkiz kardeşler apartmanı 2 numaralı daire mevsimlik kiralıktır. Hergün 11 den 3 e kadar görülebilir. Telefon: 44399 — 6

MALTEPEDE İSTASYONA VAPUR İSKELESİNE 20 DAKİKADA SATILIK VE KİRALIK ÇİFTLİK — Tel örgülerle ve ağaçlarla muhat on dönüm de 4 dönüm mütenevvi üzümlü bağ üç dönüm ekin yeri üç dönüm sebze ve çilek yeri 600 ü müteaviz meyvalı ve yabanî yetmişmiş ağaç üç oda bir mutfak bir helâh kâğır ev ve ayrı iki oda bir helâ (8) inek alır asrî ahır müteaddid odunluk kömürlük samanlık güvercinlik ve tavukluk ve yüz koyun ayrı kâğır mandıra ve icabında çarkla döner suyu tatlı güzü ve 300 kadar yetmişmiş enginar ve sebze bahçesi çiftlik etrafı koyun keçi ve hayvanat için vakıf mer'a. Talipler şu adrese yazsınlar: Sultanahmedde Yerebatan caddesi Neşe apartmanı H. Akkoç. Görmek isteyen Maltepede Çiftlik yolunda 5 numarada Tahsin ağaya müracaat. — 1

DEPO VE İMALÂTHANE — İçin elverişli Galatada iyi bir mevkide bir bina ehven flatle devren kiralıktır. Müracaat: Telefon: 41988. — 1

DEVREN KİRALIK APARTİMAN — Maçka Palas büyük dairelerinden biri 25 liraya devren kiralıktır. 3 üncü kapı 16 numaraya müracaat. — 3

KİRALIK APARTİMAN — Tünelde Foto Süreyya yanındaki sokakta Alman lisesi bitişğinde Korman apartmanının 6 odalı denize nazır konforlu 5 numaralı dairesi kiralıktır. Taliplerin İstanbulda Bahçekapı Cermanya han 4 numaraya müracaatları. — 2

ACELE SATILIK VE KİRALIK APARTİMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı üç katlı 25 odalı havadar bahçeli ve iki caddeye yüzü ve gayet geniş balkonlu ve kısmen ihzar edilmiş kalorifer tesisatı ve denize nezareti olan mücedded apartıman satılık ve kiralıktır. Taliplerin 3 üncü kata müracaatları. — 15

SATILIK VE KİRALIK — Kartalda istasyona ve denize yakın (Hakkı Beyin köşkü) diye anılan havadar ve manzaralı köşk satılıktır. Geniş bağ ve bahçesi, bol ve çeşitli meyva ve süs ağacını, biri motörli üç kuyuyu, elektrik ve su tesisatını havidir. İçindekilere müracaat. — 1

APARTİMAN ALTINDA İKİ DÜKKÂN — Aksarayda: Kemalpaşa caddesinde altında iki dükkân bulunan 11 No. lı apartıman önü elli metre genişliğinde cadde, arkada büyük meyvalı bahçe manzaralı güzel elektrik, havagazi, terkos vardır. Tramvay durak mahalline on beş adım. Yenikapı tren istasyonuna iki dakika. Aksarayda: Valdecami sokak 20 No. Var-na pazarı bakkalysı Ahmed Kuşçu. 22035 telefona müracaat. — 1

BURGAZ ADASINDA 1600 LİRAYA SATILIK İKİ EV — 1050 metre muhabbat arazi üzerinde kuyu, sarnıcı biri ayrı olarak da 700 liraya satılabilir. Beş ve dört odalıdır. İkisi de Hristos yolu üzerindedir. Gelenbevi ortaokulunda yazıcı Hulûsiye müracaat. — 1

KİRALIK MÖBLE KÜÇÜK APARTİMAN — Taksim Topçu caddesi Atamer apartmanında 3 odalı ve her konforu havi 4 numaralı daire yaz mevsimi için möble olarak kiralıktır. Hergün öğleye kadar mezkûr daireye müracaat edilebilir. — 3

KELEPİR SATILIK YALI — Çengelköy koyunda fevkalade manzaralı 3,5 dönüm bahçesi, çam, manolya, meyva ağaçları ve Salma suyu elektrik tesisatı, önünde plaj olmağa müsaid kumsallığı ve ayrıca garaj arsasını havi 9 numaralı merhum Ali paşa yalı satılıktır. Cumartesi, pazar günleri içindekilere müracaat. — 2

KİRALIK KÖŞK — Üsküdar Kısıklı Cad. 20 No. lu 6 odalı meyva bahçeli köşk kiralıktır. Taliplerin Galata Bozkurt han 12 No. da Çobangile müracaatları. — 2

SATILIK VE KİRALIK YALI — Rumelihisarında Akıntıburnunda Kaptan paşa yalı-3 Küküksu plajına nezareti yirmi beş odalı müferrih konforlu bir yalı icabında iki daireye kabili taksimdir. İçindekilere müracaat. — 2

ACELE SATILIK APARTİMAN — Pangaltı Altınbakkal Çayır sokak 67 numaralı birinci katı betonarme üstü kâğır iki kat apartıman 5 odalı hava gazı elektrik su ve banyo vardır. Altında atelye mevcut beraber satılıktır. 2 inci kata müracaatları. — 1

KİRALIK MOBİLYALI APARTİMAN — Etilaf hastahanesi Şişli yanında müstakil mobilyalı kiralık apartıman iki oda havagazlı banyo mutfak. Müracaat saat 9 - 12 arasında. Telefon: 80326. — 2

KİRALIK KONFORLU MÖBLE APARTİMAN — Taksim Talimhane Aydede caddesinde 5 odalı sıcak su, telefon vesair konforu havi möble bir apartıman maystan itibaren yaz mevsimi için kiralıktır. Hergün saat ikie kadar 44241 numaraya telefon edilebilir. — 5

EV ARANIYOR — 2500 liraya kadar Beyoğlu veya İstanbul civheti mutlak yakın veya Adalarda, mufassal malûmatla İstanbul posta kutusu 250 tahrirten müracaat edilebilir. — 1

İstanbul üniversitesi A.E.P. Komisyonundan

2740.61 lira keşifli birinci Şirürji kliniği inşaat kısmı tadilatı 20/5/1940 günü saat 16 da rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin en az bir teahhütte 2000 liralık bu işe benzer iş yaptığna dair İstanbul vilâyetinden ihale den 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 940 yılına aid ticaret odası vesikası ve 206 liralık muvakkat teminat makbuzları ile gelmeleri Keşif, şartname ve mukavele projeli her gün rektörlükte görülür. (3584)

Harp Akademisi Komutanlığından

Harp akademisi muhakim şubesine - ve Devlet memuriyetindeki hizmet müddetine göre - azami yüz elli lira ücretle bir memur alınacaktır. Zabıt kâtipliği yapmış veya adli işlerde muamele memurluğunda kullanılmış olanlar ve seri daktilo yazanlar tercih edilecektir. Taliplerin 15 Mayıs 940 tarihine kadar Yıldızda Harp akademisi komutanlığına müracaat etmeleri. (3528)

Ankara Valliğinden :

1 - Ankara - Gerede yolunun 95+000 - 103+800 üncü kilometrelerinde yapılmakta olan yolun bazı yerlerinde istinat ve iksa duvarlarıyla menfez inşaatı kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.
2 - Eksiltme 9/5/940 perşembe günü saat 15 buçukta vilâyet daimi encümeninde yapılmıştır.
3 - Keşif bedeli "20546" lira "60" kuruştur.
4 - Muvakkat teminatı "1540" lira "10" kuruştur.
5 - İsteklilerin tekil mektuplarını Ticaret odası vesikası, teminat mektup veya makbuzlarla vilâyet makamına ihale gününden en az 8 gün evvel istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikaları ile birlikte yukarıda sözü geçen günün saat 14,5 e kadar encümen reisliğine vermeleri. Bu işe aid keşif ve şartnameyi her gün Nafia müdürlüğünde görebilecekleri. (1839) (3254)

SUADİYEDE SATILIK KÖŞK — İstasyon arkasında, Camii caddesinde No. 41, bir dönüm çamlık, meyvalık, kuyulu bahçeyi havi, yeni tamir görmüş yağlı boyalı, iki allenin oturmasına elverişli, beş oda hol, iki tuvalet, iki mutbaki bir köşk satılıktır. Taliplerin Aksaray M. Kemal cad. No. 72 Hâdi Zener'e müracaatları. — 1

ACELE SATILIK APARTİMAN — Nişantaş Teşvikiye camisi civarında Çınar caddesinde köşe başı iki cepheye otuz bir metre senevi dört bin iki yüz lira icar getiren on bir daireli her konforlu mükemmel beton arme altı kat 11 numaralı Fehmi apartımanı acele satılıktır. Sabahları saat dokuz buçuğa kadar öğle vakti saat on ikiden iki buçuğa kadar altıncı katında sahibine müracaat. — 1

KİRALIK BÜYÜK VE KÜÇÜK 2 KÖŞK — Büyük bahçe tükenmez su, çamlık meyva çiçek elektrik telefon Adalara nazır istasyona iki dakika. Bostancı Küçük yalı Asfalt üstü Telefon: 52.248. — 1

AYASPAŞADA KİRALIK VİLLA — On bir oda kalorifer ve sıcak su tertibatı tam konforlu Marmaraya ve Boğaza hâkim nezareti bir villa kiralıktır. Müracaat: Saraykası Namıkpaşa sokak 7 No. lı ev. Telefon: 40552. — 5

KİRALIK DAİRE — Ticarethane muayenehane yazhaneye elverişli kalorifer vesaire mevcut büyük salon ve odalar Beyoğlu İstiklâl caddesi - Emgen - apartımanı birinci kat Foto - Kanzier - üstünde. — 1

KİRALIK ODALAR — Bir Alman muallimesi nezdinde temiz ve mobilyeli iki oda birlikte veya ayrı ayrı kiralıktır. Salı, pazar günlerinden maada hergün 15.30 - 19 a kadar Beyoğlu, İstiklâl caddesi, 133 numaralı Hasan bey apartımanı, ikinci merdiven, birinci kat, numara (6)

SATILIK APARTİMAN — Galata Yüksekaldırım Doyç Bank yanında No. 68 büyüğü bir mağazayı muhtevi - üç katlı tam konfor - Müracaat: Merkez Bankası kontrolde Cemal Kutriye. — 9

KİRALIK KÖŞK — Kızıltoprak Kalamış arasında önü tramvay caddesine ve arkası Kalamış koyuna bakan, büyük bahçe içinde, bütün konforu havi bir beş ve diğeri yedi odalı iki köşk mobilyalı veya mobilyasız olarak kiralıktır. Arzu edenlerin Kızıltoprak Bağdad caddesinde 128 numaraya müracaatları. — 5

İRADLI KÖŞK — Ortaköye 15 dakika. Meyva ağaçları süslü, içinde 5 odalı bir evi, 40 ineklik bir ahır, mezbûl tatlı suyu olan 40 dönümlük çok münbit bir bahçe uzuz flatle satılıktır. Bahçekapıda Taş handa numara 4 - 5 e müracaat. — 5

SAHİDE KİRALIK DEPOLAR — Eminönünde Bahkhaneye yanında Yeni Ticaret hanının zemin katında Antalya Anbarının tahliye edeceği depo ile üst katta ayrıca iki ardiye kiralıktır. Müracaat: Bahçekapı Anadolu Han No. 28. Telefon: 20220 - 60537. — 1

5 - MÜTEFERRİK

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakkalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitelerinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mütedit. — (Prof. H.) rûmuzuna mektupla müracaat. — 14

SÜS BALIĞI MERAKLILARINA — Türlü renk ve biçimde tropikal akvaryum balıkları satılıktır. İsteyenlerin Ankara caddesi 50 numarada Öğretmen Sesi idarehanesine müracaatları. — 1

RIYAZİYE - FİZİK DERSLERİ — Muktedir bir lise muallimi tarafından, ehven fiatle, Riyaziye - Fizik dersleri veriliyor. Sizce az zamanda derslerinizi öğretir ve imtihanlarınızda hazırlar. Akşam gazetesinde R. D. öğretmen rûmuzuna mektupla müracaat ediniz. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden H. F. — T. T. — Z. — Massaj B. A. namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

6 Mayıs'dan 13 Mayıs'a kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	Salı 12 de (Ankara), perşembe 12 de (Aksu) ve pazar 16 da (Güneysu). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	Salı 18 de (Üğen), cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	Salı, perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	Pazartesi 13, salı 9.50, çarşamba, perşembe, cuma 16 da ve pazar 19 da (Trak). Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.15 de (Trak). Galata rıhtımından. Ayrıca çarşamba 20 de (Saadet), cumartesi 20 de (Üğen). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	Çarşamba 15 de (Kemâl), cumartesi 15 de (Bartın). Sirkeci rıhtımından.
İzmir sür'at hattına	Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.
Mersin hattına	Salı 10 da (Kadeş), cuma 10 da (Erzurum). Sirkeci rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	Galata rıhtımı, Limanlar Umum müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube Acenteliği	Galata rıhtımı, Mıntıka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

(3666)

Sanatkâr aranıyor

Devlet demiryolları umum müdürlüğünden

Sivas demiryol atelyesinde çalıştırılmak üzere birinci sınıf tornacı frezci ve dökme-ciye ihtiyaç vardır. İmtihan ve matlup evsafda llyakatı görülenlere 77 - 100 lira arasında bir ücret verilebilecektir. İmtihanlar İzmir'de İstanbul'da, Eskişehir'de ve Sivasta yapılacaktır.

Talıp olanların İzmir ve Sirkeci'de işletme müdürlüklerine Eskişehir ve Sivasta atelye müdürlüklerine Ankara'da cer daire sine müracaatları ilân olunur. (2016) (3605)

* İstanbul Belediyesi ilânları *

Tahmin bedeli	İlk teminat	
10748,75	806,16	Yeniden inşa edilecek telefon şebekeleri tesisatı için alınacak malzeme.
9109,00	683,18	Karaköy köprüsünde yapılacak muvakkat ahşap köprü için lüzumu olan muhtelif kereste ve civata.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı telefon malzemesi ile kereste ve civata ayrı ayrı kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 16/5/940 perşembe günü saat 15 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait ticaret odası vesikaları ile 2490 numaralı kanunun tarifati çevresinde hazırlayacakları tekil mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar daimi encümene vermeleri. (3518)

Yeniden inşa edilecek telefon şebekeleri için lüzumu olan 2680 adet ahşap direk kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 23140 lira ve ilk teminatı 1735 lira 50 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 17/5/940 cuma günü saat 15 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait ticaret odası vesikaları ile 2490 numaralı kanunun tarifati çevresinde hazırlayacakları tekil mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar daimi encümene vermeleri. (3516)

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:
1 - Ankarada Devlet mahallesinde inşa edilmekte olan sulama işleri işletme merkez binasının ikmal inşaatı keşif bedeli "20262" lira "10" kuruştur.
2 - Eksiltme 22/5/940 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Nafia Vekâleti su işleri reisliği su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulüne yapılacaktır.
3 - İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, yapı ve inar işleri umumi fennî şartnamesini "1" lira "1" kuruş mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.
4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin "1519" lira "66" kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden iki gün evveline kadar ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.
5 - Müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
6 - İsteklilerin tekil mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.
Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (2038) (3598)

İstanbul Mıntıka Liman reisliğinden

Riyasetimiz için 20. M. M. lik 2 ve 8 M. M. lik 3 ton beton demiri pazarlık ve defa'ten alınacaktır. Taliplerin beher tonu için tekil edecekleri fait üzerinden teminatı kat'iyelerle birlikte 2 Mayıs 940 salı günü saat 11 de Galatada Rıhtım üzerinde İstanbul Mıntıka Liman Reisliği satın alma komisyonuna ve izahat almak isteyenlerin idare şubesine müracaatları ilân olunur. "3585"

Darphane ve Damga matbaası müdürlüğünden

1 - Asgari 97 saf yerli malı ve muhammen bedeli 9125 lira olan 25 ton külçe kuruşun kapalı zarf usulüne satın alınacaktır.
2 - Eksiltme 22/5/940 çarşamba günü saat 14 de idareimizdeki komisyonunda yapılacaktır.
3 - İsteklilerin 684 lira 38 kuruşluk muvakkat teminat ile 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.
4 - Şartname 8/5/940 dan itibaren her gün idareden verilir. "3659"

Öksürenlere : Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran pastilleri de vardır

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 1248 lira olan 520 adet 400 m/m lik çimento künk 13/5/1940 Pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahlindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 93 lira 60 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (3294)

Toprak mahsulleri ofisinden :

Hâlen sahipleri elinde bulunan 1939 ve daha evvelki seneler mahsulü afyonların toprak mahsulleri ofisince aşağıdaki şartlarla ve peşin para ile mübayaasına karar verilmiştir.

a - Afyonlar 1940 senesi Mayıs nihayetine kadar İstanbul deposuna teslim edilmiş bulunacaktır.
b - Bu müddet zarfında getirilen afyon depoya giriş sırasile muayeneye tabi tutulacaktır, ince ve kabası tefrik edildikten sonra usulüne nümunesi alınarak tahli ve bunu müteakip tartısı ve kat'i tesellümü yapılarak bedelleri ödenecektir.
c - Hikemi muayene neticesinde mağş bulunan afyonların mübayaaya edilebilecektir.
d - Bu afyonlar için takdir edilen kıymet ince toplanmış olanların beher morfin derecesi "40" kırk kuruş ve kaba toplanmış olanların beher morfin derecesi "30" otuz kuruştur.
e - İstanbul haricinde bulunan mütevassıt veya zürra ellerinde bulunan afyonları bizzat İstanbul'a getirmedikleri takdirde afyonlarının iptidai ve kat'i teslim ve tesellüm muamelesi, bedellerinin tahsil için noterden musaddak bir vekâletname ile İstanbulda münasip görecekları bir mütemedi vekil tayin edebilirler. "3620"

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cildir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip "Akşam matbaası kitap servisine" getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Çocuk hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra Tel: 40127

Doktor

Bahaddin Lütfi Varnalı Operatör Ürolog

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı Panaiya apt. No. 2. Telef. 42203

İzona

SAÇ SABUNU

Saçlarınızı muhafaza için harikülade tesirini ilk kullanışta göreceksiniz. 30 Kuruştur

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalade güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın erkek her türlü hastalara açık hususi hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrini geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessesesi. Telefon: 42221

HER NEVİ

BAKELİT

EŞYA İMALATI

Fatih Akdeniz Çifte ayak medresesi. Telefon: 22803

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İstanbul (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenicaşı)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATINA

Her türlü Banka muamelâtı

Kiralık kasalar.

Göz Mütehassısı

Dr. Şükrü Ertan

(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartmanı) Telefon: 22506

Zayi

3/5/940 günü saat 17 buçuk raddelelerinde Nişantaşı ile Beşiktaş arasında altın üzerine bir incili iğne düşürülmüştür. Bulanın inhisarlar idaresi Beşiktaş satış deposu müdürlüğüne getirmesi, getirenin ayrıca memnun edileceği ilân olunur.

Santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve küçüklerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastabıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Şirket Vahdetinin müessesesini bildirir. Reczate ile satılır.

Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliğinden:

3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden

"Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği," Merkezi ZONGULDAKTADIR.

Birlikten kömür almak isteyen müstahkamların 15 Mayıs 1940 tarihine kadar İstanbulda Tophanede iskele caddesinde 28 numarada ve 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren de doğrudan doğruya Zonguldakta SATIŞ BİRLİĞİ Merkezine müracaat etmeleri lazımdır.

KÖMÜR SATIŞ SERAİTİ:

1 — Kömür alıcılarının kömür bedelini peşinen ödemeleri şarttır.

2 — Kömürler Havzada F. O. B. olarak teslim edilecektir.

Telgraf adresi: ZONGULDAK - Satıkömrür - Telefon: 145 ZONGULDAK

KENDİNE HAYRAN
Çünkü tenine en uygun rengi bulmuş
İDEALİNE KAVUŞMUŞTUR

PUDRA
BALSAMIN
KANZUK

Muhasebeci Aranıyor

Karadeniz sahilinde büyük bir müessesede çalışmak üzere iyi Fransızca bilen tecrübeli bir muhasebe memuruna acelen ihtiyaç vardır. İsteklilerin (A. C.) rumuzıyla İst. 176 posta kutusuna yazmaları.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER YERDE
PULLU KUTULARI İŞRARLA İSTEYİNİZ

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve inbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür satış şubesinde:

Ereğli kömürleri işletmesi kömür satış şubesinin bilumum mevcudat, taahhüdât ve matlubatı bütün hukuk ve ve caibiyle 3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararı hükmüne göre teşkil edilen

Ereğli havzası kömürleri satış birliğine

devredilmiş olduğundan alâkadarların her türlü işleri için 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren Merkezi Zonguldakta bulunacak olan adı geçen satış birliğine müracaat etmeleri.

Millî Piyango İkinci tertip planı

Sayı	1. İKRAMİYE	2. İKRAMİYE	3. İKRAMİYE
80.000	100.000	150.000	
20.000	20.000	50.000	
15.000	15.000	30.000	
10.000	10.000	15.000	
25.000	25.000	50.000	
50.000	50.000	100.000	
500.000	500.000	75.000	
500.000	500.000	50.000	
5.000.000	5.000.000	100.000	
6.059	300.000	620.000	